

Департамент економічного розвитку, торгівлі
та міжнародного співробітництва
облдержадміністрації

**Аналітична інформація
про економічний і соціальний
розвиток Житомирської
області за 2016 рік**

Житомир, 2017 рік

З М І С Т

Економічні зміни за січень-грудень 2016 року	2
Розвиток виробничого комплексу	5
Промисловість	5
Сільське господарство	11
Лісове господарство.....	15
Будівництво.....	16
Шляхове господарство.....	17
Розвиток сфери обслуговування	20
Транспорт	20
Зв'язок та інформаційні технології.....	21
Споживчий ринок	23
Цінова політика	23
Забезпечення ефективності реального сектору економіки	25
Інвестиційна діяльність	25
Зовнішньоекономічна діяльність	27
Розвиток земельних відносин.....	29
Фінансові результати діяльності підприємств області.....	31
Бюджетна політика.....	33
Конкурентна та антимонопольна політика.....	36
Підприємництво.....	37
Розвиток гуманітарної сфери	41
Охорона здоров'я.....	41
Освіта.....	49
Культура та охорона культурної спадщини	53
Фізична культура і спорт.....	53
Сім'я і молодь	54
Подолання дитячої безпритульності та бездоглядності.....	60
Інформаційний простір.....	62
Рівень життя населення	71
Заробітна плата.....	71
Заборгованість із виплати зарплати	72
Пенсійне забезпечення.....	74
Ринок праці.....	75
Соціальний захист населення	80
Безпека життєдіяльності	86
Природна і техногенна безпека.....	86
Захист прав і свобод громадян.....	92
Житлово-комунальне господарство	96
Розрахунки за енергоносії	103

Економічні зміни за січень-грудень 2016 року

<i>Промисловість</i>	<p>Індекс промислової продукції у 2016 році склав 107,7%, у т.ч. у добувній промисловості і розробленні кар'єрів – 114,3%, у переробній промисловості – 103,2%, у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 102,1%.</p> <p>Обсяг реалізованої промислової продукції порівняно з 2015 роком зріс на 20,3%.</p>
<i>Сільське господарство</i>	<p>У 2016 році (<i>за попередніми даними</i>) індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з 2015 роком склав 115,7%.</p> <p>Виробництво м'яса (у живій вазі) у 2016 році проти 2015 року зменшилося на 1,3%, молока – на 2,0% яєць збільшилося на 12,2%.</p>
<i>Транспорт</i>	<p>У січні-грудні 2016 року транспортом області перевезено вантажів на 7,8% більше, ніж у січні-грудні 2015 року, вантажооборот зменшився на 1,8%. Перевезено пасажирів області на 3,5% менше, ніж у січні-грудні 2015 року.</p>
<i>Будівництво</i>	<p>Індекс будівельної продукції у січні-грудні 2016 року порівняно з січнем-груднем 2015 року склав 126,1%.</p>
<i>Споживчий ринок</i>	<p>Оборот роздрібної торгівлі за січень-грудень 2016 року склав 30623,9 млн.грн., що у порівнянних цінах на 0,2 % більше, ніж обсяг за січень-грудень 2015 року.</p>
<i>Ціни</i>	<p>Споживчі ціни у грудні 2016 року зросли на 12,6% до грудня 2015 року (по Україні ріст на 12,4%), по продуктах харчування ціни – на 3,5% (по Україні збільшилися на 3,2%).</p>

<i>Зовнішня торгівля</i>	Обсяг експорту товарів у січні-листопаді 2016 року порівняно з січнем-листопадом 2015 року зріс на 3,9% та склав 421,9 млн. дол. США, імпорту – на 26,6% та склав 287,4 млн. дол. США.
<i>Інвестиційна діяльність</i>	<p>У січні-вересні 2016 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3240,2 млн. грн. капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах становить 148,5% обсягу відповідного періоду 2015 року.</p> <p>За січень-вересень 2016 року залучено 5,2 млн. дол. США іноземних інвестицій. У розрахунку на одну особу населення обсяг прямих іноземних інвестицій склав 201,3 дол. США. Темп зростання обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) за січень-вересень до обсягу на початок 2016 року склав 101,4%.</p>
<i>Заробітна плата</i>	Середньомісячна заробітна плата (за попередніми даними) за січень-грудень 2016 року порівняно з січнем-груднем 2015 року збільшилась на 22,3% і склала 4000 грн.
<i>Заборгованість із виплати зарплати</i>	<p>Заборгованість із виплати заробітної плати з початку 2016 року зменшилася на 37,9% або на 3367,7 тис. грн. і за станом на 01.01.2017 склала 5,5 млн. грн.</p> <p>Сума невиплаченої заробітної плати на економічно-активних підприємствах за цей період зменшилася на 82,5%.</p>
<i>Ринок праці</i>	Кількість офіційно зареєстрованих безробітних за станом на 01.01.2017 склала 17,1 тис. осіб, що на 20,7% менше, ніж на 01.01.2016.
<i>Бюджет</i>	Надходження до загального фонду місцевих бюджетів у 2016 році порівняно з 2015 роком зросли на 1193,0 млн. грн. або на 49,4% та склали 3606,6 млн. грн.

***Заборгованість
за енергоносії***

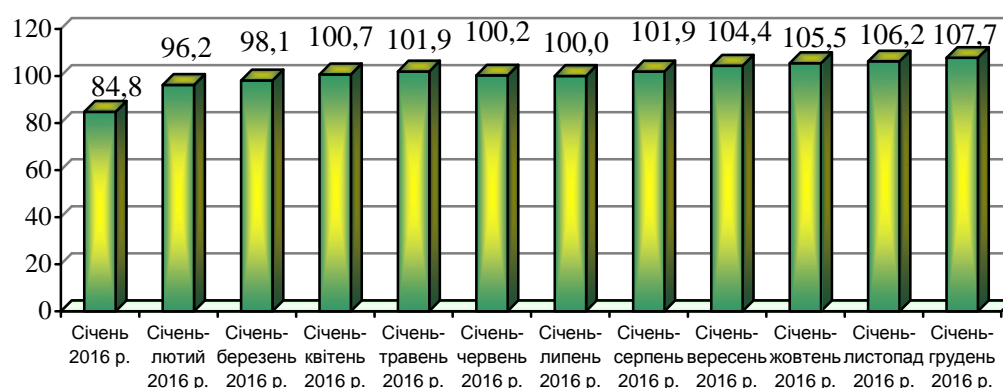
Заборгованість за спожиту електроенергію за станом на 01.01.2017 склала 103,6 млн. грн. та збільшилась у порівнянні з 01.01.2016 на 34,5%.

Розвиток виробничого комплексу

Промисловість

У 2016 році індекс промислової продукції порівняно з 2015 роком становив 107,7%, у т.ч. у добувній промисловості і розробленні кар'єрів – 114,3%, у переробній промисловості – 103,2%, у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 102,1%.

Динаміка промислового виробництва області,
% до відповідного періоду 2015 року

За темпами зростання промислового виробництва область займає 5-6 місце серед регіонів України (індекс виробництва промислової продукції в Україні за 2016 рік склав 102,4%).

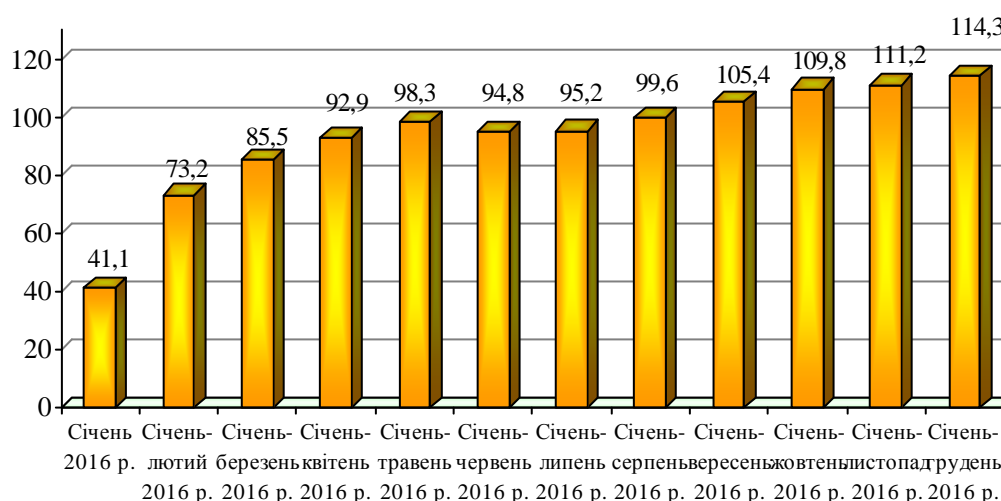
Динаміка промислового виробництва за основними видами діяльності (відсотків)

	Індекси промислової продукції			
	грудень 2016р. до листопада 2016р.	грудень 2016р. до грудня 2015р.	2016р. до 2015р.	ДОВІДКОВО: 2015р. до 2014р.
Промисловість	101,7	125,1	107,7	110,0
Добувна та переробна промисловість	101,7	127,0	108,1	111,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	114,2	153,7	114,3	124,1
Переробна промисловість з неї	91,7	108,4	103,2	103,6
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	69,5	114,0	95,8	98,5
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	127,9	90,1	87,0	105,0
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	113,1	123,3	103,1	95,0

	Індекси промислової продукції			
	грудень 2016р. до листопада 2016р.	грудень 2016р. до грудня 2015р.	2016р. до 2015р.	<u>ДОВІДКОВО:</u> 2015р. до 2014р.
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	88,9	95,3	94,7	89,7
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	100,3	125,8	123,7	105,6
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	96,3	89,0	104,0	98,9
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	92,5	108,3	98,3	116,8
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	119,2	110,0	110,5	109,7
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	102,5	104,2	102,1	95,3

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів з основних видів продукції порівняно з 2015 роком на 18,1% зріс видобуток граніту, необробленого або начорно обробленого. Водночас на 12,3% зменшився випуск мінералів інших, на 3,7% – гранул, щебеню (каменю дробленого), крихти та порошку.

Динаміка виробництва добувної промисловості і розроблення кар'єрів, % до відповідного періоду 2015 року

Дані про видобуток (випуск) окремих видів продукції добувної промисловості наведено в таблиці.

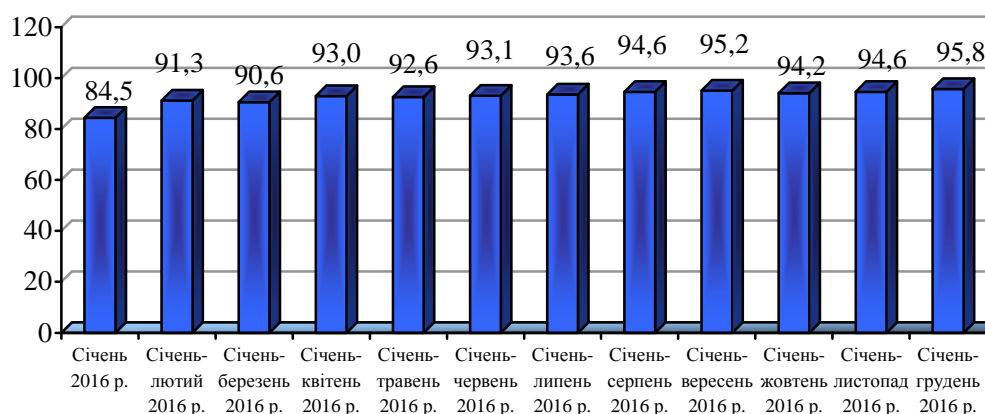
	Вироблено за		Грудень 2016р. у % до		2016р. у % до 2015р.
	2016р.	грудень 2016р.	листопада 2016р.	грудня 2015р.	
Граніт, необроблений або начорно оброблений, тис.м ³	5274,1	540,8	116,5	161,5	118,1
Піски природні, тис.м ³	171,7	6,3	58,9	315,0	103,6
Гранули, щебінь (камінь дроблений), крихта та порошок; галька, гравій, тис.м ³	13491,5	1112,7	89,6	110,8	96,3
Мінерали інші, тис.т	597,4	57,2	112,7	170,0	87,7

У харчовій галузі випуск продукції у 2016 році до 2015 року зменшився на 4,2%, зокрема харчових продуктів – на 4,3%, напоїв – на 2,8%.

Серед продукції галузі менше виготовлено молока та вершків згущених на 52,5%, печива солодкого і вафель – на 42,6%, продуктів молоковмісних – на 32,3%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 31,2%, напоїв безалкогольних – на 9,8%, сирів жирних, йогурту та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків, хліба та виробів хлібобулочних – на 6,2–7,4%, спредів та сумішей жирових – на 4,9%, молока і вершків сухих – на 1,4%.

Поряд з цим зріс випуск масла вершкового на 16,1%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 3,0%, молока рідкого обробленого, борошна, виробів ковбасних, молока та вершків, жирністю більше 6% – на 0,2–1,9%.

Динаміка виробництва продукції харчової промисловості,
% до відповідного періоду 2015 року

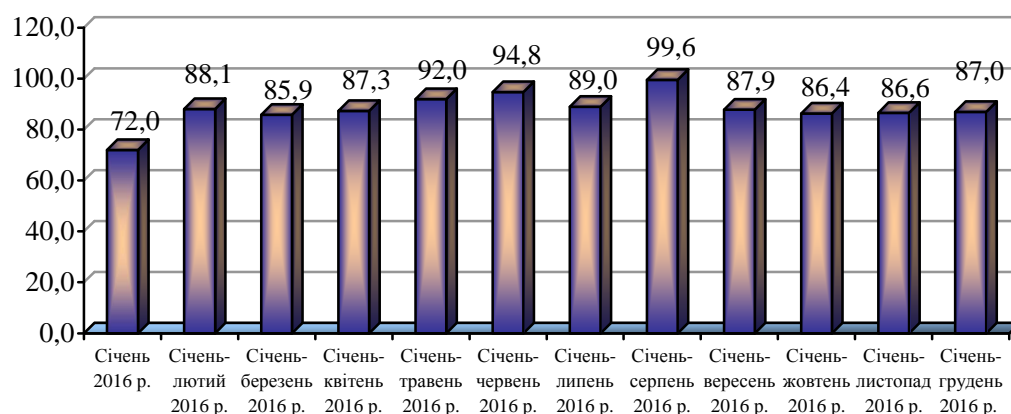

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги продукції зменшилися відносно 2015 року на 13,0%, зокрема у виробництві одягу – на

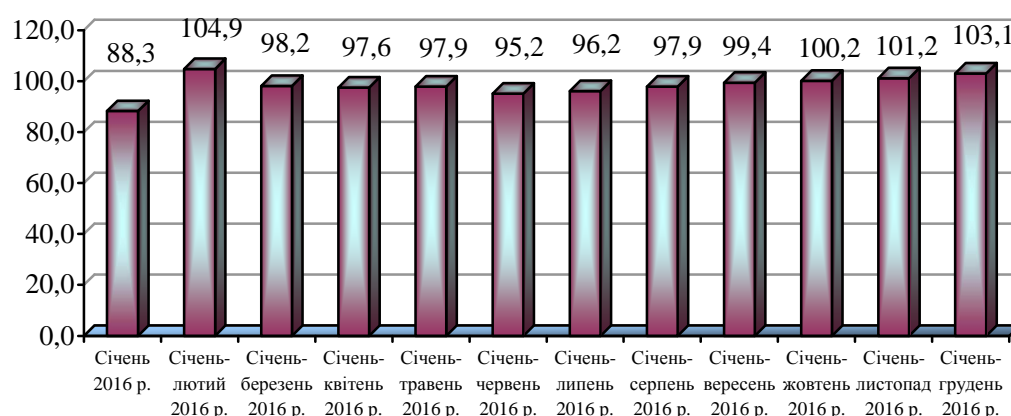
23,6%, виробництві шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 2,8%. Водночас у текстильному виробництві обсяги зросли на 0,3%.

Динаміка текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, % до відповідного періоду 2015 року

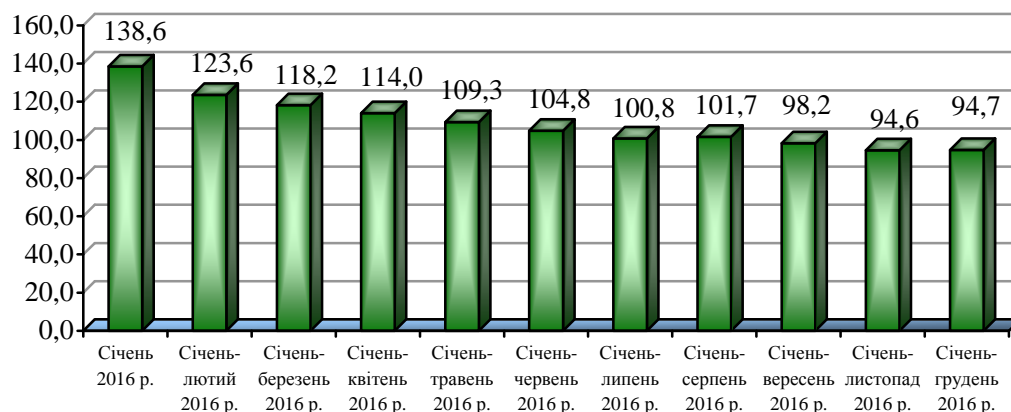
У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності обсяги продукції у 2016 році перевищили рівень 2015 року на 3,1%, що зумовлено їх зростанням у виробництві паперу та паперових виробів на 4,1%, у поліграфічній діяльності – на 2,8%, в обробленні деревини та виготовленні виробів із деревини та корка – на 2,5%.

Динаміка виробництва по виготовленню виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності, % до відповідного періоду 2015 року

Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції відносно 2015 року знизилось на 5,3%.

Динаміка виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, % до відповідного періоду 2015 року

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів приріст обсягів становив 23,7% через збільшення випуску препаратів лікарських на 24,2%.

Динаміка виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів,
% до відповідного періоду 2015 року

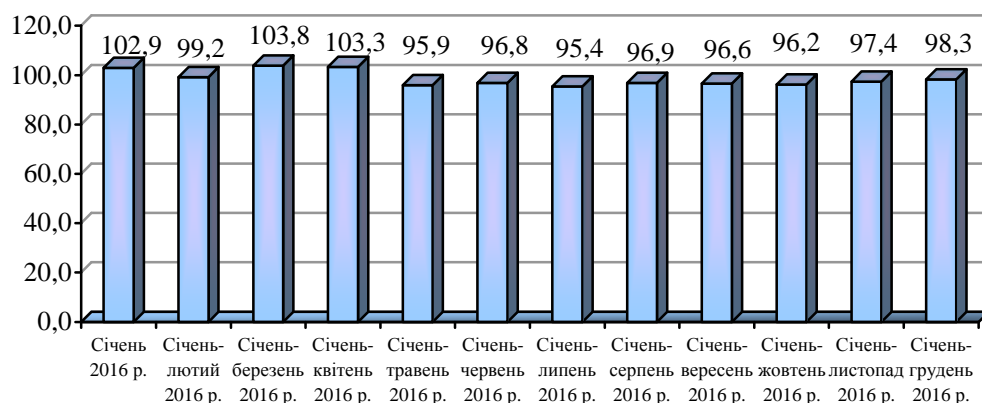
У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяги перевищили рівень 2015 року на 4,0% за рахунок збільшення на 5,5% випуску іншої неметалевої мінеральної продукції при одночасному зниженні виробництва гумових і пластмасових виробів на 17,3%.

Динаміка виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції,
% до відповідного періоду 2015 року

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяги продукції скоротилися на 1,7%, зокрема у виробництві готових металевих виробів – на 2,8%. У металургійному виробництві обсяги зросли на 0,9%.

Динаміка металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування
% до відповідного періоду 2015 року

У машинобудуванні випуск продукції відносно 2015 року збільшився на 10,5%, у т.ч. у виробництві електричного устаткування – на 22,6%, машин і устаткування – на 14,3%, комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – на 7,4%, автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів – на 1,4%.

Динаміка виробництва машинобудування,
% до відповідного періоду 2015 року

У виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування обсяги продукції зросли відносно 2015 року у півтора рази, зокрема у виробництві меблів – у 2,4 рази, іншої продукції – на 2,5%. Водночас обсяги з ремонту і монтажу машин і устаткування скоротилися на 39,2%.

За 2016 рік у порівнянні з 2015 роком обсяг реалізованої промислової продукції зріс на 20,3% і склав 30360,2 млн. грн. Питома вага області у загальнодержавному обсязі реалізації промислової продукції склала 1,7%.

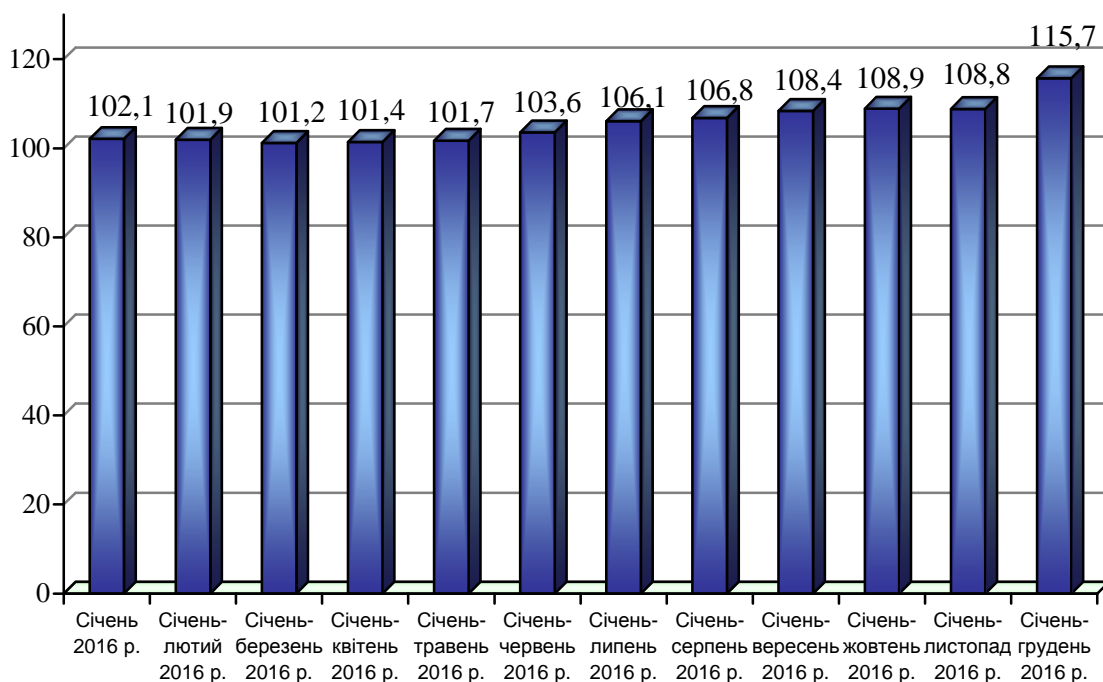
За 2016 рік поставки продукції підприємств переробної промисловості склали 71,6% загального обсягу реалізації, підприємств з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 18,1%, підприємств добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 9,4%, підприємств водопостачання, каналізації, поводження з відходами – 0,9%.

Сільське господарство

Обсяг сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у постійних цінах 2010 року, за розрахунками, у 2016 році склав 9329,0 млн. грн. За попередніми даними у 2016 році індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з 2015 роком становив 115,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 126,0%, у господарствах населення – 108,2%.

За цим показником область займає 3 місце в державі.

Динаміка обсягів сільськогосподарського виробництва у 2016 році,
(у % до відповідного періоду попереднього року)

Рослинництво.

У 2016 році індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з 2015 роком становив 123,2%, у т. ч. в аграрних підприємствах – 128,9%, у господарствах населення – 116,0%.

Зерна продовольчих культур одержано 704,0 тис. т (33,9% загального обсягу), фуражних – 1375,2 тис. т (66,1%).

Сільськогосподарськими підприємствами отримано 1793,0 тис. т зерна, що на 44,0% більше, ніж у 2015р році, господарствами населення – 286,2 тис. т (на 33,3% більше). Урожайність зернових культур збільшилась у сільськогосподарських підприємствах на 15,1 ц з 1 га або на 35,3% (по 57,9 ц з 1 га), у господарствах населення – зменшилась на 0,3 ц з 1 га або на 0,8% (по 36,4 ц з 1 га).

Серед культур зернової групи у 2015 році валовий збір пшениці збільшився на 17,7% і слав 617,0 тис. т. Зокрема, сільськогосподарськими підприємствами її зібрано 486,8 тис. т (на 10,4% більше), господарствами населення – 130,2 тис.т (на 56,6% більше).

Обсяг валового збору кукурудзи на зерно порівняно з 2015 роком збільшився на 65,3% (за рахунок підвищення урожайності на 67,9%). Сільськогосподарськими підприємствами отримано 1123,0 тис. т кукурудзи на зерно (96,9% загального виробництва), що на 67,3% більше, ніж за 2015 рік, господарствами населення – 35,8 тис. т (на 19,1% більше).

Порівняно з 2015 року виробництво ячменю зросло на 7,8% (за рахунок зростання площі збирання на 8,7%); значне нарощення

обсягів виробництва проса відбулося за рахунок збільшення врожайності на 60,6% (по 17,5 ц з 1 га).

Через зростання на 27,5% зібраної площі виробництво жита збільшилось на 26,8% і становить 62,5 тис. т проти 49,3 тис. т у 2015 році. Одержано у 3 рази більше, ніж у 2015р році, гречки, що зумовлено, як зростанням площ збирання (на 60,3%), так і підвищенням урожайності (на 88,6%).

Обсяг вирощеного соняшнику на зерно (226,8 тис. т) збільшився проти 2015 року на 60,3% – за рахунок приросту на 49,0% площ збирання та на 1,8 ц з 1 га урожайності. Сільськогосподарськими підприємствами соняшнику зібрано 204,7 тис. т (на 46,9% більше) при середній урожайності 25,0 ц з 1 га (23,3 ц у 2015 році).

Виробництво цукрових буряків для промислової переробки (607,3 тис. т) залишилось на рівні 2015 року. Сільськогосподарськими підприємствами вироблено 590,7 тис. т цукрових буряків (на 0,5% більше, ніж у 2015 році) або в середньому по 525 ц з 1 га зібраної площі.

Валовий збір ріпаку зменшився проти 2015 року у 2 рази і становив 23,0 тис. т, що зумовлено скороченням площі його збирання (на 7,3 тис. га, або на 38,2%). Виробництво сої збільшилось на 0,6% і склало 293,7 тис. т.

У господарствах усіх категорій виробництво картоплі (1316,6 тис. т) зросло проти рівня 2015 року на 11,9%, що зумовлено збільшенням на 18,4% площ збирання та зниженням на 6,0% урожайності.

Більше проти 2015 року зібрано овочів на 9,2% (297,0 тис. т) та хмелю на 66,7% (0,5 тис. т).

Обсяг плодоягідної продукції знизився на 17,7% і становив 41,7 тис. т проти 50,7 тис. т у 2015 році.

Господарствами населення у 2016 році вирощено 96,4% загального обсягу плодів і ягід, 97,3% овочів, 95,5% картоплі, 13,8% зерна та 2,7% цукрових буряків (фабричних).

Тваринництво.

У 2016 році індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з 2015 роком становив 101,7%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 107,4%, господарствах населення – 100,6%.

Виробництво основних видів продукції тваринництва за 2016 рік характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільсько-господарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, %	
	2016р.	2016р. у % до 2015р.	2016р.	2016р. у % до 2015р.	2016р.	2016р. у % до 2015р.	2016р.	2015р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	80,9	98,7	14,8	89,7	66,1	100,9	81,7	79,9
Молоко, тис.т	566,7	98,0	105,0	104,0	461,7	96,7	81,5	82,5
Яйця, млн.шт	661,7	112,2	91,8	158,3	569,9	107,2	86,1	90,2

Господарствами всіх категорій порівняно з 2015 роком зменшено обсяги виробництва молока на 11,7 тис. т (на 2,0%), м'яса – на 1,1 тис. т (на 1,3%). Водночас збільшилось виробництво яєць на 72,0 млн. шт (на 12,2%).

Великими сільськогосподарськими підприємствами у 2016 році порівняно з 2015 роком зменшено обсяг вирощування худоби та птиці на 3,1%, у т.ч. великої рогатої худоби – на 3,4%, свиней – на 3,5%, птиці – на 0,6%. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 9,3%, свиней – знизилась на 4,5% і становили 503 г та 493 г відповідно.

Середні надої молока на одну корову (у розрахунку на одну корову, яка була в наявності на початок 2016 року) у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) збільшилися порівняно з 2015 роком на 410 кг (на 10,0%) і становили 4512 кг. Несучість курей-несучок збільшилась на 2,5% і склала в середньому 249 яєць.

За розрахунками, за станом на 01.01.2017 чисельність сільськогосподарських тварин характеризується такими даними:

(тис. голів)

	Усі категорії господарств	Сільськогосподарські підприємства	Господарства населення
--	---------------------------	-----------------------------------	------------------------

	2017р.	2017р. до 2016р.		2017р.	2017р. до 2016р.		2017р.	2017р. до 2016р.	
		+, -	у %		+, -	у %		+, -	у %
Велика рогата худоба	184,3	17,0	110,2	56,5	-0,9	98,4	127,8	17,9	116,3
у т.ч. корови	109,3	-2,2	98,0	24,7	-0,1	99,6	84,6	-2,1	97,6
Свині	153,9	-21,8	87,6	50,0	-7,0	87,7	103,9	-14,8	87,5
Вівці та кози	26,7	-0,3	98,9	3,9	-1,1	78,0	22,8	0,8	103,6
Птиця всіх видів	6988,8	297,8	104,5	733,1	184,2	133,6	6255,7	113,6	101,8

Порівняно з 01.01.2016 в усіх категоріях господарств зросло поголів'я птиці на 4,5%, великої рогатої худоби – на 10,2%. Натомість чисельність свиней скоротилась на 12,4%, корів – на 2,0%, овець і кіз – на 1,1%.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 01.01.2017 було в наявності кормів усіх видів 109,6 тис.т корм.од, що на 16,1% більше, ніж на 01.01.2016, у т.ч. концентрованих – 45,4 тис.т корм.од (на 28,8% більше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припало по 14,8 ц корм.од, у т.ч. концентрованих – по 6,1 ц корм.од (на 01.01.2016 відповідно 13,0 та 4,8 ц корм.од).

Лісове господарство

Підприємства Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства

За 2016 рік створено лісових культур на площі 5937 га при завданні 4600 га, виконання становить 129%.

За цей період на підприємствах обласного управління лісового та мисливського господарства рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи проведені на площі 35381 га при плані 31444 га, виконання склало 112,5%. У порядку цих рубок заготовлено 1569,7 тис. куб. м. загальної деревної маси, від рубок головного користування заготовлено ліквідної деревини 1291,7 тис. куб. м.

Перероблено на власних потужностях 434,7 тис. куб.м. деревини та випущено продукції деревопереробки на суму 448,1 млн. грн., що на 116,9 млн. грн. або на 35% більше, ніж за 2015 рік.

Обсяг реалізації продукції склав 1954,3 млн. грн., що на 327,8 млн. грн. або 20,2% більше, ніж у 2015 році.

Підприємства Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс»

У 2016 році підприємствами проведено підготовку ґрунту для створення лісових культур на площі 2434,7 га, посаджено лісу 2171,6 га, проведено природне поновлення на площі 884,0 га та доповнення лісових культур на 1787,1 га, посіяно розсадників на площі 5,9 га.

Підприємства в повному обсязі забезпечені власним садивним матеріалом для подальшого нарощування обсягів лісовідновлення.

Належна увага приділена здійсненню заходів по вирощуванню повноцінних високопродуктивних лісових насаджень.

Велика увага приділяється охороні лісів від пожеж. У повному обсязі виконано заплановані протипожежні заходи. Влаштовано 4,0 тис. км мінералізованих смуг, проведено догляд за ними протяжністю 7,6 тис. км. та проведено благоустрій рекреаційних ділянок на площі 25,9га.

На охорону лісів від пожеж направлено 3786,6тис.грн. власних коштів підприємств.

Позитивні тенденції зростання обсягів реалізації продукції сприяли підвищенню рівня заробітної плати.

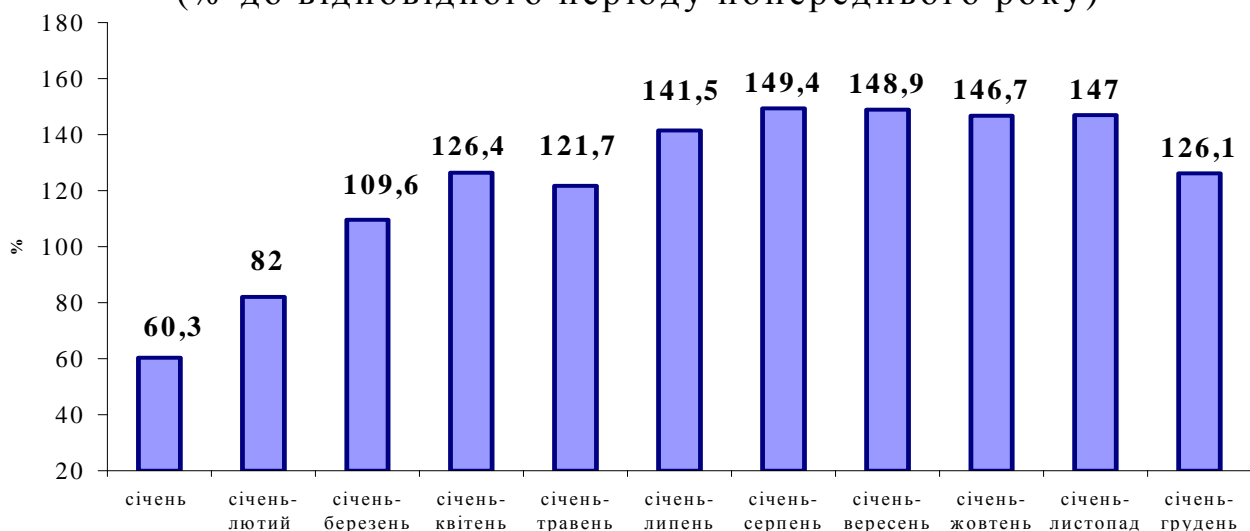
Будівництво

У січні-грудні 2016 року підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 872,0 млн. грн., індекс будівельної продукції до відповідного періоду 2015 року становить 126,1%.

Обсяги виконаних будівельних робіт за видами будівельної продукції

	Виконано будівельних робіт у 2016		
	тис.грн	у % до загального обсягу	у % до 2015
Будівництво	872046	100,0	126,1
Будівлі	523726	60,1	140,9
з них			
житлові	151415	17,4	260,6
нежитлові	372311	42,7	117,4
Інженерні споруди	348320	39,9	108,9

Зміни обсягів будівельних робіт
(% до відповідного періоду попереднього року)

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 55,7% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 33,3% та 11,0% відповідно.

Найвагоміші обсяги будівельних робіт у січні-грудні 2016 року виконали підприємства м. Житомира – 65,7% загального обсягу, а також Житомирського району – 12,4%, м. Коростеня – 6,9%, м. Бердичева – 1,5%, Олевського району та м. Новоград-Волинського – 1,4%, Новоград-Волинського району – 1,1%.

Шляхове господарство

Державним агентством автомобільних доріг України «Укравтодор» затверджено фінансування на розвиток мережі доріг загального користування Житомирської області у 2016 році з державного бюджету в сумі 252,8 млн. грн., з них на виконання робіт:

з поточного середнього ремонту авторомобільних доріг (далі – а/д) на суму 81,1 млн.грн.;

з експлуатаційного утримання а/д на суму 171,0 млн.грн.

За 2016 рік фактично отримано з загального фонду державного бюджету 243,9 млн.грн. або 96,5%.

З них на оплату робіт з поточного середнього ремонту надійшло 72,9 млн.грн. або 89,1%. Введено в експлуатацію 1,1 км а/д Житомир-Могилів-Подільський на ділянках км 49+550-49+650, км 51+000-51+710, км 52+820-53+100. Сдано в експлуатацію 6,6 пм мосту через суходіл біля с.Карвинівка на ділянці км 36+629 автомобільної дороги Н-03 Житомир-Чернівці та 56,24 пм шляхопроводу через залізницю на ділянці км 2-482 автомобільної дороги С060824 Під'їзд до

с.Старики. Влаштовано нову лінію освітлення на автомобільній дорозі М-21 Житомир-Могилів-Подільський.

На оплату робіт з експлуатаційного утримання доріг надійшло 171 млн.грн. або 100%.

Основними напрямками надання послуг з експлуатаційного утримання на дорогах загального користування Житомирської області були:

забезпечення зимового утримання а/д – 40,9 млн.грн.;

забезпечення зовнішнього освітлення на а/д – 9,2 млн.грн.;

виконання робіт по дорожньому одягу та покриттю а/д – 15,2 млн.грн.;

виконання робіт по земляному полотну та водовідводу на а/д – 0,97 млн.грн.;

виконання заходів з безпеки дорожнього руху – 16,8 млн.грн.;

прибирання та озеленення – 7,7 млн.грн.;

виконання ямкового ремонту а/д – 75,0 млн.грн.;

інженерно-технічне забезпечення та інше – 5,2 млн.грн.

Крім коштів загального фонду державного бюджету, Постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 №498 (зі змінами) затверджені напрямки фінансування у 2016 році по Житомирській області за рахунок коштів, залучених «Укравтодором» у попередні роки під державні гарантії у сумі 204,2 млн.грн. по таким видам дорожніх робіт:

будівництво та реконструкція а/д на суму 11,3 млн.грн., з них:

проектно-вишуквальні роботи (далі – ПВР) – 6,3 млн.грн.;

будівництво мосту через р.Ірша в с.Рижани – 5,0 млн.грн.;

капітальний ремонт а/д на суму 56,3 млн.грн., з них:

ПВР – 2,3 млн.грн.,

капітальний ремонт а/д Васьковичі–Шепетівка (окремими ділянками) – 54,0 млн.грн.;

поточний середній ремонт а/ Житомир-Могилів-Подільський (окремими ділянками) – 136,5 млн.грн.

У 2016 році було прийнято та оплачено за рахунок кредитних коштів 2,4 млн.грн. (1,2%), з яких на оплату ПВР було спрямовано 1,2 млн.грн. та на будівництво мосту через р.Ірша в с.Рижани – 1,3 млн.грн.

Рішенням Житомирської обласної ради від 21.07.2016 № 291 "Про затвердження Програми розвитку дорожньої інфраструктури і фінансування робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням доріг в Житомирській області на 2016 рік"

(зі змінами) заплановано виділення фінансового ресурсу з обласного бюджету в розмірі 10,8 млн. грн.

Кошти планувалося спрямувати на співфінансування:

будівництва мосту через р. Ірша в с. Рижани на км 37+780 автомобільної дороги від автомобільної дороги М-06-Червоноармійськ-Нова Борова-Йосипівка – 0,5 млн.грн.;

проведення капітального ремонту ділянок доріг км 77+500 - км 81+400 та км 81+400 - км 85+200 автомобільної дороги Васьковичі - Шепетівка – 5,4 млн.грн.; на умовах співфінансування з місцевого бюджету заплановано виділення наступних фінансових ресурсів: рішення Ємільчинської райради від 27.07.16 №96 – 0,56 млн.грн.

проведення поточного ремонту ділянок доріг км 4+000 - км 14+600, км 14+600 - км 25+200, км 25+200 - км 35+800 автомобільної дороги Житомир — Могилів-Подільський – 4,8 млн.грн.

ПВР на капітальний ремонт – 245,0 тис.грн., з-но рішення Глибочицької сільради від 20.06.16 №6.

Рішенням місцевих органів самоврядування заплановано на виконання послуг з експлуатаційного утримання автомобільних доріг виділити 1,6 млн.грн.

Загальна сума усіх коштів, запланованих виділити з місцевих бюджетів на виконання робіт з будівництва, ремонтів та експлуатаційного утримання доріг загального користування області, на 2016 рік становить 13,2 млн.грн.

Фактично за 2016 рік з місцевих бюджетів надійшло коштів на суму 1,1 млн.грн., що складає 8,0% від планових річних обсягів, з них на:

Будівництво мосту через р. Ірша в с. Рижани – 143,8 тис.грн. (30,0% від запланованих обсягів);

ПВР на капітальний ремонт – 245,0 тис.грн. (100% від запланованих обсягів);

Експлуатаційне утримання доріг місцевого значення – 0,67 млн.грн. (40,6% від запланованих обсягів).

У 2016 році забезпечено утримання доріг загального користування в належному стані, безпечні умови руху на автомобільних дорогах, знижено аварійність на дорогах за рахунок поліпшення умов руху, інформаційного забезпечення учасників дорожнього руху, створено комфортні умови для пасажиро- та вантажоперевезень.

Розвиток сфери обслуговування

Транспорт

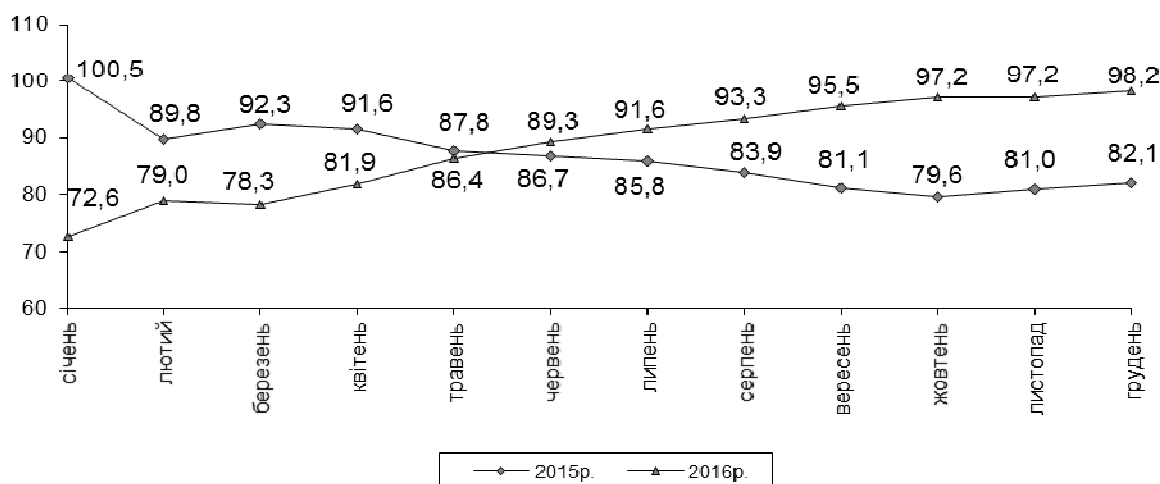
Підприємствами транспорту перевезено 20877,8 тис. т вантажів, що на 7,8% більше, ніж у 2015 році. Вантажооборот проти 2015 року зменшився на 1,8% і склав 3274,5 млн. ткм., при цьому транспортна робота залізниці зросла на 0,8%.

Вантажні перевезення

	Вантажооборот		Перевезено вантажів	
	млн.ткм	у % до 2015	тис.т	у % до 2015
Транспорт	3274,5	98,2	20877,8	107,8
залізничний	2690,1	95,1	15097,0	100,8
автомобільний	584,4	115,6	5780,8	131,6
водний	–	–	–	–
авіаційний	–	–	–	–

Вантажооборот підприємств транспорту

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом області у 2016 році відправлено 15097,0 тис.т вантажів, що на 0,8% більше, ніж у 2015 році.

У розрізі окремих номенклатурних груп за 2016 рік найбільше відправлено будівельних матеріалів – 11737,6 тис. т, що на 5,9% менше, ніж за 2015 рік. Також знизилось відправлення кам'яного вугілля – на 66,7%, брухту чорних металів – на 22,1%, лісових вантажів – на 6,7%. Водночас, відправлення нафти та нафтопродуктів суттєво зросло і становило 646,7 тис. т. проти 1,1 тис. т. у 2015 році. Також збільшилось перевезення зерна і продуктів перемолю – на 34,0%, інших вантажів – на 22,9%, хімічних і мінеральних добрив на 12,1%.

Послугами пасажирського транспорту області за 2016 рік скористалось 118,5 млн. осіб, або на 3,5% менше, ніж за 2015 рік. За

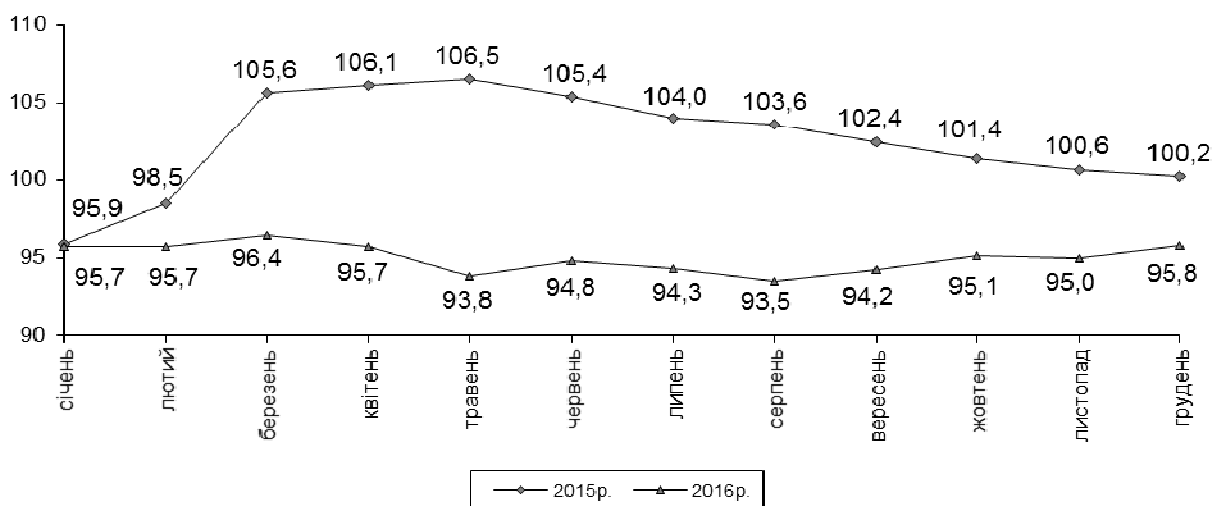
цей час виконано пасажирську роботу в обсязі 2383,3 млн. пас. км, – на 4,2% менше 2015 року.

Пасажирські перевезення

	Пасажирооборот		Перевезено пасажирів	
	млн.пас.км	у % до 2015	тис.	у % до 2015
Транспорт	2383,8	95,8	118478,7	96,5
залізничний	1175,4	98,3	7281,7	91,0
автомобільний	1084,2	92,7	66819,8	94,5
водний	–	–	–	–
авіаційний	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
тролейбусний	103,0	100,9	36788,4	100,9
трамвайний	21,2	97,0	7588,8	97,0

Пасажирооборот підприємств транспорту

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Зв'язок та інформаційні технології

Телефонний зв'язок

За 2016 рік надано послуг зв'язку на 181,1 млн. грн. Частка доходів від населення в загальній сумі склала 79,1%.

З початку року встановлено 5054 основних телефонних апаратів, у т.ч. у населення – 3405 од.

Кількість основних телефонних апаратів за станом на 01.01.2017 становить 170,2 тис. од., у т.ч. у населення – 142,2 тис. од.

Протягом 2016 року загальна кількість споживачів Інтернету зросла на 1774 од. і за станом на 01.01.2017 становить 57573 одиниці.

Поштовий зв'язок

За 2016 рік оброблено та доставлено до споживачів: 8,8 млн. листів, 907,3 тис. посилок, 606,8 тис. переказів, 28,8 млн. періодичних друкованих видань, прийнято: 25,9 тис. од. поштових відправлень з

додатковим сервісом «Кур'єрська доставка», прийнято 6,1 млн. платежів, доставлено 4,2 млн. рахунків, продано 695 електронних квитків.

З метою збереження існуючої мережі та забезпечення стабільної роботи об'єктів поштового зв'язку, поліпшення якості надання поштових послуг населенню області 30 травня 2016 року Житомирською обласною державною адміністрацією, Житомирською обласною радою та Українським державним підприємством поштового зв'язку «Укрпошта» підписано Меморандум про співпрацю в сфері надання послуг поштового зв'язку в Житомирській області.

Для швидкого і комфортного обслуговування споживачів, поліпшення умов праці та на виконання наказу директора Житомирської дирекції УДППЗ «Укрпошта» від 20.05.2016 р. №290 «Про організацію підготовки Житомирської дирекції до роботи в осінньо-зимовий період 2016-2017рр.» закуплено будівельні матеріали та проведено:

ремонт систем опалення та водопостачання – ВПЗ Житомир2, Бердичів 6, Прибережне, Вербівка, Макарівка, Дениші, Черняхів, Іванківці, Водотії, Волиця, Левків та цеху оброблення пошти;

ремонт системи електропостачання – ВПЗ Житомир 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 15, 19, 24, 25, 31, Глибочиця, Черняхів 1, Будичани, Сінгурі, Гадзинка, Топорище, Червоногранітне, Краснобірка, В.Рача, Волиця, Миропіль, Коростишів 1, 2, Стрижівка, М.Рача;

ремонт покрівлі відділень поштового зв'язку Гадзинка, Іванківці, Краївщина, Рижани, Дашенка, Селець, Кочерів, Ярунь, Топорище, В.Рача, М.Рача, Миропіль, Соловіївка, Зарубинці, Краснобірка, Гульськ;

олійне фарбування та ремонт відділень поштового зв'язку Бердичів 6, Житомир 1, 2, 4, 5, 20, 25, Кропивня, Черняхів 1, Биківка, Стирти, Білилівка, Скрагівка, Зарубинці, Краївщина, Селець, Стирти, В.Рача, Топорище, Коростишів 5.

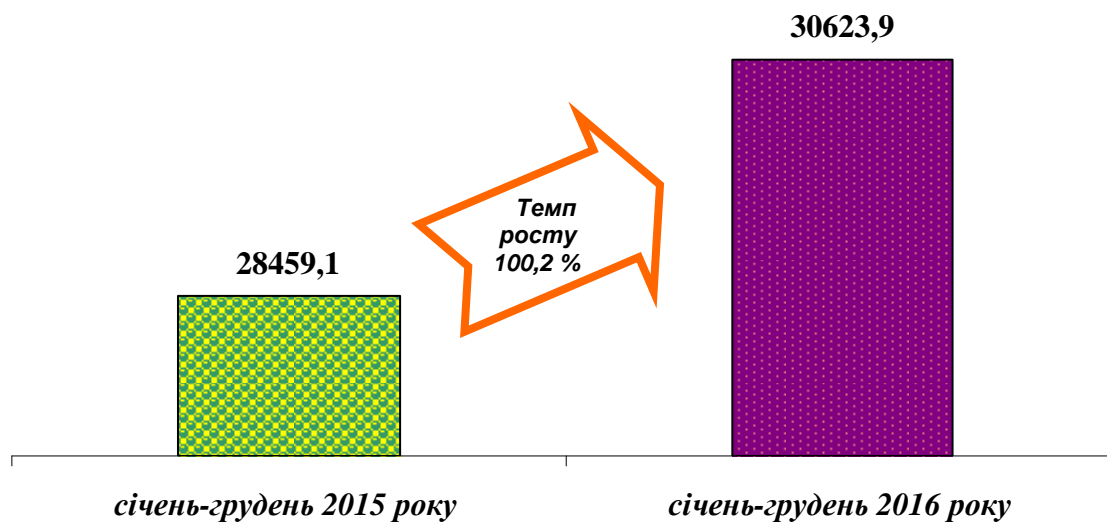
Завершено капітальний ремонт та розширення навантажувально-розвантажувального комплексу в цеху оброблення пошти. Проведено капітальний ремонт ВПЗ Малин 1 та поточний ремонт ВПЗ Денеші.

Для забезпечення доступності мало мобільних груп населення до послуг поштового зв'язку обладнано пандус у відділенні поштового зв'язку Житомир 7.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі, до якого включено роздрібний товарооборот підприємств-юридичних осіб, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями, за січень-грудень 2016 року становив 30623,9 млн.грн., що у порівнянних цінах на 0,2 % більше обсягу за січень-грудень 2015 року.

Обсяг обороту роздрібної торгівлі, млн.грн.

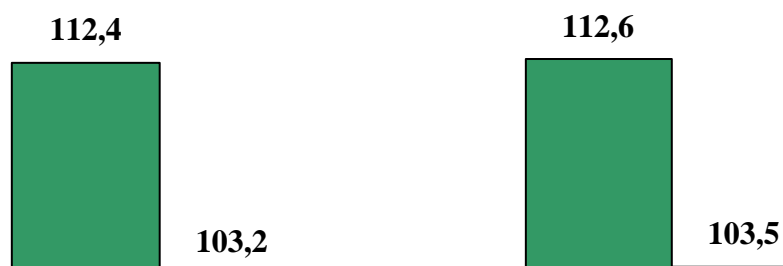

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю (юридичних осіб) за січень-грудень 2016 року порівняно з відповідним періодом минулого року зменшився на 4,4 % і склав 11211,8 млн. грн. (у порівнянних цінах).

Цінова політика

Загальний індекс споживчих цін у грудні 2016 року до грудня 2015 року склав 112,6%, що на 0,2 в.п. більше, ніж у цілому по Україні (112,4%, місце області-16), у т.ч. по продуктах харчування – 103,5%, що на 0,3 в.п. більше, ніж у середньому по державі (103,2%).

Індекси споживчих цін у грудні 2016 року (у % до грудня 2015 року)

Згідно даних моніторингу роздрібних цін, проведеного органами державної статистики, протягом 2016 року на споживчому ринку області відбулося зростання цін на такі види продукції:

борошно пшеничне вищого гатунку – на 5,8% до 8,69 грн./кг;
хліб з борошна першого гатунку – на 9,7% до 11,89 грн./кг;
хліб з борошна житньо-пшеничного – на 10,2% до 10,51 грн./кг;
крупу гречану – на 17,3% до 28,55 грн./кг;
яловичину – на 0,2% до 88,00 грн./кг;
свинину – на 4,7% до 74,38 грн./кг;
м'ясо птиці – на 8,5% до 43,31 грн./кг;
ковбаси варені I сорту – на 9,9% до 72,82 грн./кг;
молоко – на 28,0% до 14,61 грн./л;
сметану – на 41,1% до 40,71 грн./кг;
масло вершкове – на 38,9% до 143,56 грн./кг;
сир м'який – на 25,4% до 69,22 грн./кг;
цукор – на 1,1% до 14,96 грн./кг;
олію соняшникову – на 15,7% до 33,15 грн./л.

Протягом вказаного періоду зменшилися ціни на:

макаронні вироби – на 2,0% до 9,68 грн./кг;
рис – на 2,9% до 16,00 грн./кг;
сало – на 8,6% до 33,40 грн./кг;
яйця курячі – на 7,1% до 21,73 грн./дес.;
картоплю - на 15,3% до 5,08 грн./кг;
капусту – на 62,5% до 3,75 грн./кг;
моркву – на 62,4% до 3,68 грн./кг;
буряк – на 52% до 3,63 грн./кг;
цибулю ріпчасту – на 58,8% до 4,04 грн./кг.

Забезпечення реального сектору економіки

Інвестиційна діяльність

Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку Житомирщини, на 1 жовтня 2016 року становив 252,1 млн.дол.США. Із країн ЄС із початку інвестування унесено 205,9 млн.дол.США інвестицій (81,7% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 46,2 млн.дол. США (18,3%).

У січні-вересні 2016 року іноземними інвесторами вкладено 5,2 млн.дол.США та вилучено 1,7 млн.дол.США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Інше збільшення вартості акціонерного капіталу становило 0,1 млн.дол.США, і відбулося переважно за рахунок курсової різниці.

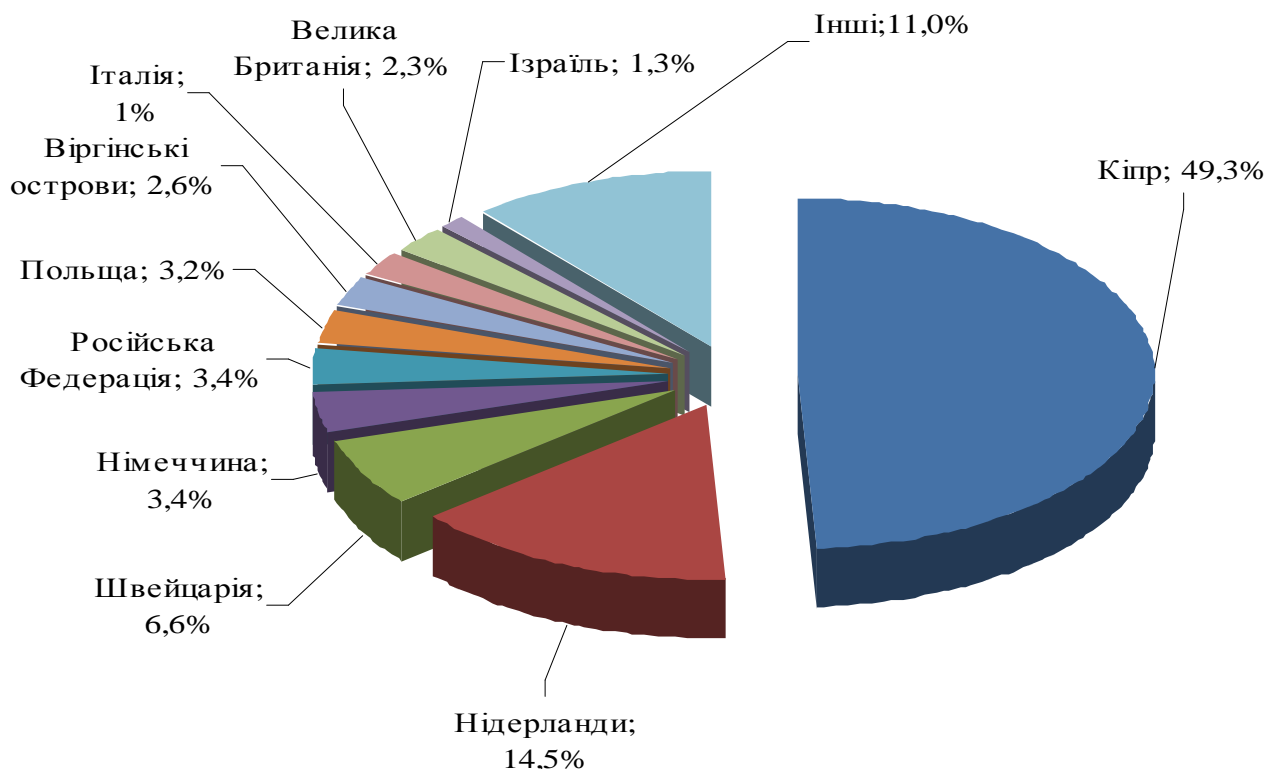
У розрахунку на одну особу населення обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) склав 201,3 дол.США (на 01 жовтня 2015 року – 209,4 дол. США).

Інвестиції надійшли із 50 країни світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 87,7% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 124,3 млн.дол.США, Нідерланди – 36,4 млн.дол. США, Швейцарія – 16,7 млн.дол.США, Російська Федерація та Німеччина – по 8,5 млн.дол.США, Польща – 8,0 млн.дол.США, Віргінські Острови (Брит.) – 6,7 млн.дол.США, Італія – 6,2 млн.дол.США та Велика Британія – 5,8 млн.дол.США

На підприємствах промисловості зосереджено 197,8 млн.дол.США (78,5%) прямих інвестицій, у т.ч. переробної – 159,3 млн.дол.США. Інвестиційно привабливими для іноземних партнерів були підприємства з виробництва гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, де вкладено 86,7 млн.дол.США (34,4% до загального обсягу), текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 21,2 млн.дол.США (8,4%), виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин і устаткування – 15,3 млн.дол.США (6,1%), виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності, а також виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – по 15,2 млн.дол.США (по 6,0%) у кожному.

У сільському, лісовому та рибному господарстві акумульовано 15,2 млн.дол.США, або 6,0% загального обсягу прямих інвестицій, на підприємствах оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 13,4 млн.дол.США, (5,3%), в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном – 10,7 млн.дол.США (4,2%).

Розподіл сукупного іноземного капіталу за країнами походження станом на 01.10.2016

У січні-вересні 2016 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 3240,2 млн. грн. капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах становить 148,5% обсягу відповідного періоду 2015 року. У розрахунку на одну особу освоєно 2586,9 грн. капітальних інвестицій.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,2% загального обсягу) освоєно у матеріальні активи. Зокрема, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби спрямовано 62,2% усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 32,6%. У нематеріальні активи вкладено 0,8% загального обсягу капітальних інвестицій.

За джерелами фінансування переважну частку капітальних інвестицій – 2404,8 млн. грн. або 74,2% освоєно за рахунок власних коштів підприємств та організацій.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг експорту товарів за січень-листопад 2016 року становив 421,9 млн. дол. США, імпорту – 287,4 млн. дол. США. Порівняно з січнем-листопадом 2015 року обсяг експорту зріс на 3,9%, імпорт – збільшився на 26,6%.

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 134,5 млн. дол. США.

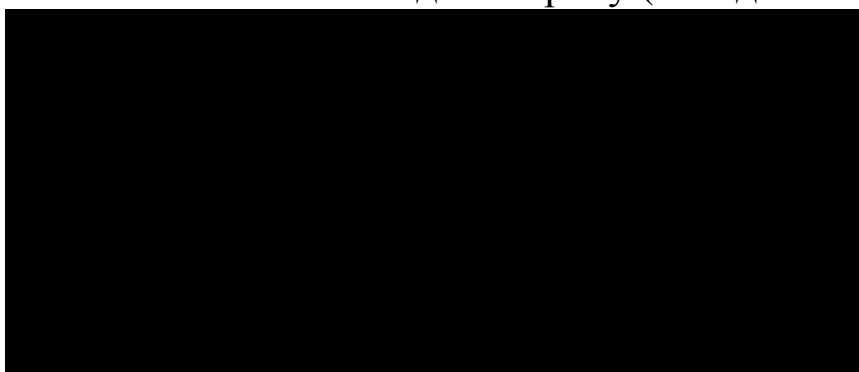
Зовнішньоторговельні операції в області здійснювались з партнерами із 100 країн світу.

Експорт товарів до країн СНД за січень-листопад 2016 року становив 86,1 млн. дол. США або 20,4% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем-листопадом 2015 року на 16,5%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 237,7 млн.дол. США або 56,3% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем-листопадом 2015 року на 23,4%.

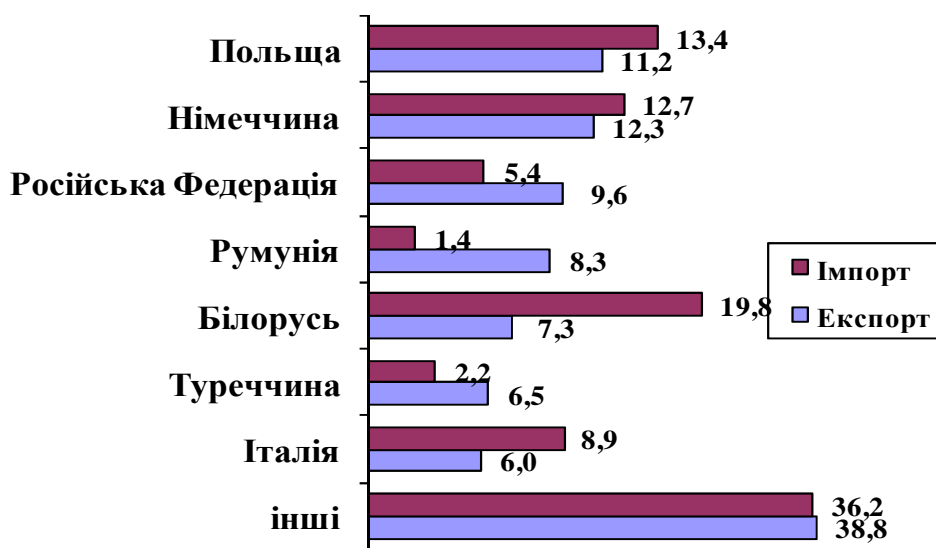
Частка експорту до країн Європи за даний період становила 60,6% у загальному обсязі експорту, до країн СНД – 20,4% та до інших країн – 18,9% (за січень-листопад 2015 року – 52% та 28% та 20% відповідно).

Регіональна структура зовнішньої торгівлі товарами області за січень-листопад 2016 року (млн.дол. США)

Обсяг експортних поставок до Польщі складав 11,2% від загального обсягу експорту, Німеччини – 12,3%, Російської Федерації – 9,6%, Румунії – 8,3%, Білорусі – 7,3%, Туреччини – 6,5%, Італії – 6,0%, та Швейцарії – 3,7%.

Основні країни-партнери області у зовнішній торгівлі товарами (відсотків до загального обсягу)

У товарній структурі експорту переважали деревина та вироби з неї – 21,4%, продукти рослинного походження – 17,6%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 11,8%, текстильні матеріали та текстильні вироби – 10,2%, мінеральні продукти – 9,3%, вироби з каменю, гіпсу, цементу – 7,1%, недорогоцінні метали та вироби з них – 6,5%.

Вагомі імпорتنі надходження одержані з Білорусі – 19,8%, Польщі – 13,4%, Німеччини – 12,7%, Італії – 8,9%, Російської Федерації – 5,4% та Китаю – 5,1% від загального обсягу імпорту.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 169,1 млн. дол. США, або 58,9% від загального обсягу та збільшився проти січня-листопада 2015 року на 34,7%.

У структурі імпорту 21,4% припадало на машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання, 19,5% – мінеральні продукти, 11,1% – полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, 10,2% – текстильні матеріали і текстильні вироби, 7,7% – недорогоцінні метали та вироби з них, 7,0% – продукцію хімічної промисловості та пов'язаних з нею галузей.

Розвиток земельних відносин та землевпорядкування територій

Формування системи землевласників та землекористувачів

Протягом 2016 року до територіальних органів Держгеокадастру області та міських, селищних, сільських рад області надійшло 5627 заяв від військовослужбовців – учасників АТО, членів їх сімей та сімей загиблих учасників АТО про надання дозволу на розроблення документації із землеустрою із подальшою передачею земельних ділянок у власність в межах норм безоплатної приватизації, у т. ч.:

до головного управління Держгеокадастру у Житомирській області – 4059 заяв;

до сільських, селищних, міських рад – 1568 заяв.

За результатами розгляду заяв, які надійшли протягом 2016 року, надано дозвіл на розроблення документації із землеустрою по 3171 заяві на загальну площу 3300,2428 га, у т. ч.:

на підставі наказів головного управління Держгеокадастру у Житомирській області – по 2265 заявах (у т. ч. заяв, які перебували на опрацюванні в 2015 році);

на підставі рішень місцевих рад – по 906 заявах.

Протягом 2016 року на підставі наказів головного управління Держгеокадастру у Житомирській області та рішень місцевих рад передано у власність 956 земельних ділянок учасникам АТО та сім'ям загиблих учасників АТО загальною площею 705,5764 га, у т. ч.:

на підставі наказів Головного управління Держгеокадастру у Житомирській області передано у власність 600 земельних ділянок загальною площею 644,1151 га;

на підставі рішень місцевих рад передано у власність 356 земельних ділянок загальною площею 61,4613 га.

Кошти на компенсацію вартості виготовлення документації із землеустрою військовослужбовцям-учасникам АТО в 2016 році не виділялися.

Формування ринку земель

Відповідно до вимог статті 18 Закону України «Про оцінку земель» в області протягом 2016 року необхідно було провести роботи з поновлення нормативної грошової оцінки земель 139 населених пунктів

За станом на 01.01.2017 в області нормативну грошову оцінку проведено по 129 населеним пунктам за рахунок коштів місцевих бюджетів на загальну суму 879,5 тис. грн., у т. ч. за рахунок коштів обласного бюджету в сумі 100,0 тис. грн., виділених згідно рішення Житомирської обласної ради від 19.05.2016 № 217.

На стадії розробки перебуває 10 технічних документацій з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, 6 з яких передано до органів місцевого самоврядування для подальшого затвердження, 3 складається технічна документація, 1 населений пункт незадіяний в роботі.

Нормативна грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів виконана на площі 7569 га, що становить 0,6 % від загальної кількості таких земель.

Протягом 2016 року проведено нормативну грошову оцінку 45 земельних ділянок за межами населених пунктів, на що використано кошти небюджетних джерел в сумі 136,0 тис. грн.

Охорона земель

В 2016 році відповідно до планових показників програми економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2016 рік передбачене виділення коштів на запровадження заходів з охорони земель в сумі 1895,4 тис. грн., у т. ч. на:

складання схем землеустрою з техніко-економічним обґрунтуванням та охорони земель адміністративно-територіальних утворень в сумі 1000,0 тис. грн. за рахунок місцевих бюджетів;

проведення вишукувальних робіт, розробка проектної документації та рекультивація порушених земель та будівництво і реконструкція протиерозійних гідротехнічних споруд в сумі 795,4 тис. грн. за рахунок коштів місцевих бюджетів;

поліпшення сільськогосподарських та лісогосподарських угідь в сумі 100,0 тис. грн. за рахунок коштів місцевих бюджетів.

За станом на 01.01.2017 загальна площа земель, що потребують консервації, по області складає 35,6 тис. га (6,8 тис. га – деградовані, 21,0 тис. га – малопродуктивні, 7,8 тис. га – техногенно-забруднені), з них відпрацьовано 1,5 тис. га.

Загальна площа порушених земель, що підлягають рекультивації, складає 5,5 тис. га, площа малопродуктивних земель складає 16,2 тис. га. За станом на 01.01.2017 перебувають у стадії рекультивації 42,6 га.

Протягом 2016 року на виконання робіт із будівництва та реконструкції гідротехнічних споруд залучено 896,0 тис. грн. коштів місцевих бюджетів, з яких 543,6 тис. грн. – кошти обласного бюджету. Зазначені роботи виконані на території Овруцького та Хорошівського районів області.

Землеустрій територій

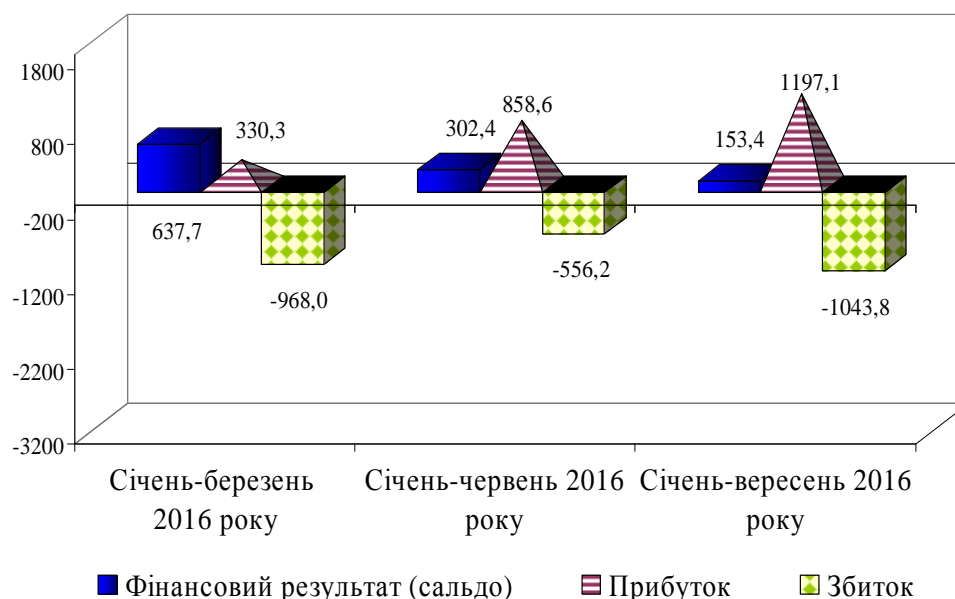
Протягом 2016 року заплановано виконати роботи із встановлення та зміни меж 5 населених пунктів області загальною вартістю 1284,0 тис. грн.

Протягом 2016 року затверджено 27 проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населених пунктів на території Брусилівського, Житомирського, Овруцького, Попільнянського районів. Відомості про межі трьох населених пунктів внесено до Національної кадастрової системи України. На виконання зазначених робіт використані кошти місцевих бюджетів в сумі 214,9 тис. грн.

Фінансове становище господарського комплексу області

Фінансовий результат до оподаткування великих і середніх підприємств області за січень-вересень 2016 року становив **153,4 млн. грн. прибутку** проти 776,3 млн. грн. збитку у січні-вересні 2015 року.

Фінансові результати від звичайної діяльності великих та середніх підприємств області протягом 2016 року (млн. грн.)

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 69,3%, отримано 1197,1 млн. грн. прибутку, що на 10,6% більше, ніж за січень-вересень 2015 року. Основна його частина сформована у промисловості (79,2%), оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (10,5%), сільському, лісовому та рибному господарстві (7,1%).

За промисловими видами діяльності вагомі суми прибутку отримали підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (27,9% від загальної суми прибутку у промисловості), виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (11,1%), добувна промисловість і розроблення кар'єрів (11,1%), виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічна діяльність (10,3%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (9,6%), текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (7,9%), металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування (6,9%),

машинобудування (5,7%).

Протягом січня-вересня 2016 року збитково спрацювали 30,7% підприємств, що на 5,6 в.п. менше, ніж у січні-вересні 2015 року. Цими підприємствами отримано 1043,8 млн. грн. збитків, що на 43,9% менше, ніж за відповідний період минулого року. Значних збитків зазнали підприємства таких видів економічної діяльності: промисловість (90,8% загального обсягу збитків), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (4,3%), оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (3,3%).

Серед промислових видів економічної діяльності найбільші суми збитків отримано на підприємствах найбільш енергоємної галузі – з виробництва гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (37,5% від загальної суми збитків у промисловості), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (21,3%), з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (20,4 %).

Найбільша кількість збиткових підприємств зафіксована в галузях транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (63,2% загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності) та промисловості (39,1%).

Бюджетна політика

Доходна частина бюджету області. Протягом січня-грудня 2016 року до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 3606,6 млн. грн., що на 11,3% або на 367,2 млн. грн. більше затверджених з урахуванням змін планових показників. Надходження доходів загального фонду на 1193,0 млн. грн. або 49,4% є більшими надходжень січня-грудня 2015 року.

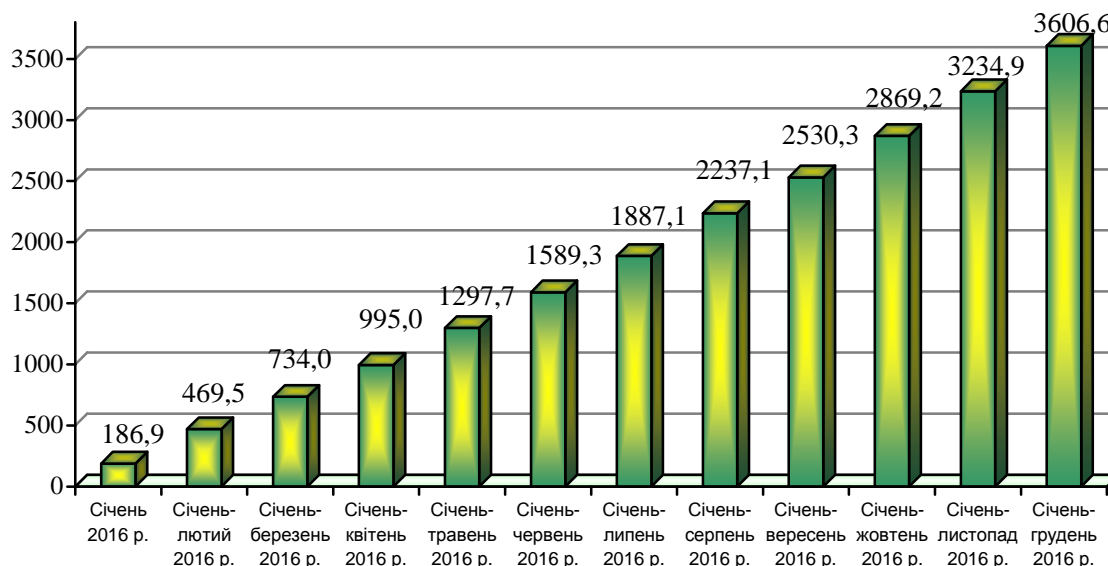
Усіма районами, містами та об'єднаними територіальними громадами області, крім міста Житомира забезпечено виконання затверджених радами показників по мобілізації коштів до загального фонду місцевих бюджетів.

Забезпечено виконання по 30-ти з 32-х запланованих джерел надходжень до бюджету області.

Із 617 місцевих бюджетів планові показники виконали 607 або 98,4% від загальної кількості.

Загальна сума надходжень до спеціального фонду бюджету області за січень-грудень 2016 року становить 414,9 млн. грн., що на 68,3 млн. грн. більше надходжень січня-грудні 2015 року.

Динаміка надходжень до загального фонду місцевих бюджетів протягом 2016 року

Доходна частина обласного бюджету. До загального фонду обласного бюджету за звітний період надійшло коштів у сумі 610,2 млн. грн., що становить 112,4% до показників, затверджених радою і на 178,1 млн. грн. більше, ніж за січень-грудень 2015 року.

Забезпечено виконання по всіх 18-ти запланованих джерелах надходжень обласного бюджету.

До спеціального фонду обласного бюджету надійшло 186,5 млн. грн., що на 20,0 млн. грн. більше надходжень, ніж у січні-грудні 2015 року.

Дотації та субвенції з державного бюджету. З державного бюджету надійшла базова дотація у сумі 190,7 млн. грн., у т. ч. районам та містам – 150,7 млн. грн. та стабілізаційна дотація у сумі 75,3 млн. грн.

До державного бюджету перераховано місцевими бюджетами області 39,0 млн. грн. реверсної дотації.

До загального фонду бюджету області з державного бюджету надійшло субвенцій на суму 6931,7 млн. грн.

Видатки бюджету. Протягом січня-грудня 2016 року місцевими бюджетами області проведено видатків з урахуванням кредитування на загальну суму 11132,9 млн. грн., з яких 9656,0 млн. грн. склали видатки загального фонду бюджету, у т. ч. на: заробітну плату з нарахуваннями спрямовано 3967,8 млн. грн., що становить 41,1% всіх

видатків та на 280,0 млн. грн. більше, ніж у січні-грудні 2015 року, соціальні виплати – 3734,8 млн. грн.

Видаткова частина бюджету області характеризується соціальною спрямованістю. Питома вага заробітної плати та інших соціальних виплат становить 79,8% видатків загального фонду бюджету. На утримання закладів соціально-культурного призначення, виплату допомог, надання пільг та субсидій населенню спрямовано 90,7% обсягу видатків загального фонду бюджету області або 8759,7 млн. грн.

Фінансування галузей гуманітарної сфери у січні-грудні 2016 року

<i>Галузь</i>	<i>Сума (млн. грн.)</i>	<i>+/- до січня-грудня 2015 року (млн. грн.)</i>
освіта	2761,5	+166,2
охорона здоров'я	1634,1	+66,4
соціальний захист і соціальне забезпечення	4004,7	+1361,7
культура і мистецтво	289,4	+31,8
фізична культура і спорт	70,0	+13,1

На оплату медикаментів та продуктів харчування касові видатки відповідно склали 168,2 млн. грн. та 219,3 млн. грн., що становить 134,2% та 129,8% до січня-грудня 2015 року.

На розрахунки по оплаті комунальних послуг та енергоносіїв спрямовано – 521,8 млн. грн. В порівнянні з січнем-груднем 2015 року видатки збільшилися на 54,9 млн. грн.

За рахунок субвенцій з державного бюджету на виконання програм соціального захисту спрямовано (касові видатки) загального і спеціального фонду: допомоги сім'ям з дітьми –1756,1 млн. грн., пільги населенню – 325,3 млн. грн., субсидії та компенсації населенню – 1595,4 млн. грн.

Із загальної суми видатків по пільгах і субсидіях (1920,7 млн. грн.) 1651,2 млн. грн. проведено шляхом застосування механізму затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2005 №20, що становить 86,0%.

На особливому контролі у департаменті фінансів та у фінансових органах області залишається питання забезпеченості в першочерговому порядку фінансування видатків на оплату праці працівників бюджетних установ та видатків на розрахунки за спожиті комунальні послуги та енергоносії.

За станом на 01.01.2017 відсутня прострочена кредиторська заборгованість з оплати праці працівників бюджетних установ та по оплаті за спожиті комунальні послуги та енергоносії.

Надходження до бюджетів усіх рівнів

Протягом 2016 року до бюджетів усіх рівнів надійшло податків та платежів, що контролюються територіальними органами ДФС у Житомирській області, у сумі 6015,1 млн.грн., що в 1,5 рази або на 2047,7 млн.грн. більше, ніж за 2015 рік (у приведених умовах).

Державний бюджет

До Державного бюджету забезпечено надходжень у сумі 2519,8 млн.грн. Суб'єктам господарювання області, відповідно до чинного законодавства, відшкодовано на розрахункові рахунки 1002 млн. грн., що у 2,2 рази більше, ніж 2015 рік (447,5 млн.грн.).

По результатах роботи до Державного бюджету забезпечено сплату податку на прибуток у сумі 356,9 млн.грн. та податку на додану вартість – 988,1 млн.грн.

Податковий борг

Податковий борг до Зведеного бюджету на 01.01.2017 становить 415,0 млн. грн., у т.ч. до Державного – 288,9 млн. грн. Приріст боргу до Державного бюджету з початку року – на 4,6% (+12,7 млн. грн.) та до місцевих – 37,7% (+34,5 млн. грн.).

Зростання податкової заборгованості до бюджетів усіх рівнів спричинене несплатою донарахованих сум грошових зобов'язань за результатами контрольної-перевірочної роботи (зокрема, ФОП Корнійчук – 9,0 млн. грн. та ФОП Перев'язко – 6,8 млн. грн. (Олевський район); ДП «Житомирський облавтодор» – 3,0 млн. грн.) та несплати поточних платежів (у т.ч. ЗАТ «АТЗТ «Коростенський фарфор» – 2,1 млн. грн., ВАТ «Хімволокно» (м. Житомир) – 5,2 млн. грн.; ПАТ «Верстатуніверсалмаш» (м. Житомир) – 0,9 млн. грн.).

Завдання по погашенню податкового боргу до Державного бюджету перевиконано на 24,0%: при запланованих 53,1 млн. грн. фактично погашено 65,9 млн. грн. Крім того, за рахунок підрозділів аудиту забезпечено надходжень у сумі 26,2 млн. грн.

Контрольно-перевірочна робота

Протягом 2016 року проведено 305 перевірок суб'єктів господарювання-юридичних та фізичних осіб з питань дотримання ними діючого податкового законодавства та закону про єдиний соціальний внесок при виплаті заробітної плати. За результатами

проведених перевірок донараховано податків та зборів (податок на доходи фізичних осіб, єдиний внесок, пеня, фінансові санкції) на суму 12,4 млн. грн., що на 2,8 млн. грн. більше, ніж за 2015 рік.

Під час проведення контрольно-перевірочної роботи було виявлено 4,7 тис. осіб без укладання трудових договорів. В результаті вжитих заходів легалізовано працю 4,6 тис. фізичних осіб, додатково до бюджету надійшло 4,5 млн. гривень. Крім того, залучено до держеєстрації фізичних осіб-підприємців у кількості 294 особи.

Конкурентна та антимонопольна політика

Протягом 2016 року Житомирським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) вжито комплексних заходів щодо виявлення та припинення порушень у вигляді зловживань монопольним (домінуючим) становищем суб'єктами господарювання, антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, недопущення та припинення інших порушень Законів України «Про захист економічної конкуренції» та «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Особлива увага приділялась адвокатуванню конкуренції - підтримці конкуренції за допомогою інших, ніж правозастосування, заходів.

Одним із найбільш вагомих напрямів адвокатування конкуренції є оцінка впливу на конкуренцію регуляторних актів. З цією метою опрацьовано 137 проектів рішень та розпоряджень органів влади та органів місцевого самоврядування, до 64 з них надано зауваження або у погодженні відмовлено, оскільки їх прийняття могло б негативно позначитися на розвитку конкуренції.

Протягом 2016 року до Відділення надійшло на розгляд 113 заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Припинено 23 порушення законодавства про захист економічної конкуренції та 53 дії, які містили ознаки порушень, без застосування фінансових санкцій.

Економічний ефект припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції склав 26 986,004 тис. грн.

Накладено штрафів на суму 181,972 тис. грн, сплачено – 394,976 тис. грн.

Також, у 2016 році Відділенням припинено порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, заборонених згідно із статтею 17 Закону України «Про захист

економічної конкуренції», що полягають у створенні суб'єктам господарювання умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції чи їх легітимізації, та у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, заборонених статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Працює суб-сайт Відділення на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України.

Підприємництво

У напрямі упорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності проводилася робота щодо дотримання законодавства у регуляторній сфері та надання адміністративних послуг, у т. ч. дозвільних документів.

У регуляторній сфері у звітному періоді обласною державною адміністрацією забезпечено дотримання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». У цілому протягом 2016 року нові регуляторні акти у сфері господарської діяльності не приймалися. Проводилася робота щодо перегляду регуляторних актів, зокрема скасовано розпорядження голови облдержадміністрації від 06.03.2009 № 65 «Про граничний рівень рентабельності на послуги технічного обслуговування систем колективного прийому телепрограм».

Крім того, відповідно до плану-графіку відстеження результативності прийнятих регуляторних актів – розпоряджень голови обласної державної адміністрації на 2016 рік здійснювалися заходи з відстеження їх результативності. Зокрема, протягом звітного періоду проведено три періодичних відстеження дії регуляторних актів, які оприлюднені на веб-сайті облдержадміністрації та погоджені з Державною регуляторною службою України.

В 23 районах та 5-ти містах обласного значення функціонують центри надання адміністративних послуг. У березні 2016 року розпочав роботу центр надання адміністративних послуг Тетерівської селищної ради об'єднаної територіальної громади Житомирського району. За станом на 01.01.2017 центрами надання адміністративних послуг області надано понад 222 тис. послуг.

Розпорядженнями голів райдержадміністрацій та рішеннями міських рад затверджені переліки адміністративних послуг, які

можуть надаватися через центри. Їх кількість коливається від 30 до 136 послуг.

Проведені необхідні організаційні заходи щодо децентралізації повноважень у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання шляхом передачі цих функцій райдержадміністраціям, органам місцевого самоврядування. Проведено підключення державних реєстраторів до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Проведено навчальний семінар за участю громадських організацій «Центр політико-правових реформ» (м. Київ) та «Центр досліджень місцевого самоврядування» (м. Львів), представників центрів надання адміністративних послуг районів та міст області, об'єднаних територіальних громад, а також установ, які є суб'єктами надання адміністративних послуг, на тему: «Діяльність ЦНАП, як інтегрованого офісу та децентралізація повноважень з надання адміністративних послуг». Учасники семінару обмінялись досвідом роботи центрів надання адміністративних послуг, поставили практичні запитання щодо вдосконалення їх роботи, напрацювали рекомендації та пропозиції для центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Організовані і проведені навчально-методичні семінари для відповідальних осіб виконавчих органів сільських, селищних та міських рад, що здійснюють реєстрацію і зняття з реєстрації місця проживання фізичної особи з розгляду таких питань, як: порядок реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання фізичних осіб органами реєстрації сільських, селищних та міських рад; порядок передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру; отримання доступу та використання веб-порталу, призначеного для здійснення органами реєстрації передачі даних до Єдиного державного демографічного реєстру, інше.

Для суб'єктів малого і середнього підприємництва, громадських організацій і об'єднань підприємців організовано і проведено семінар на тему: «Ділова досконалість – основа успіху та конкурентоспроможності підприємств і економік» за участю Української асоціації якості. Учасників семінару ознайомлено із сучасними світовими та європейськими підходами до підвищення ділової культури суб'єктів ділової сфери, організацією системи менеджменту на підприємствах, як основи їх ділової досконалості.

За участю регіонального фонду прямих інвестицій в Україні від Western Nis Enterprise Fund (WNISEF) для суб'єктів підприємництва презентовано Програму пільгового доступного кредитування соціальних підприємств, а також розглянуті інші питання, зокрема, про моделі соціального підприємництва в Україні, умови та сучасні тенденції його розвитку, а також особливості функціонування соціальних підприємств, які є особливо важливими на етапі започаткування власної справи.

Проведені навчання для працівників районних/міських центрів надання адміністративних послуг області по роботі з Єдиними реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, ознайомлено з інформаційними картками з надання адміністративних послуг з реєстрації громадських формувань за участі ДП ЖФ «Національні інформаційні системи».

У вересні організовано та проведено тренінг для працівників районних/міських центрів надання адміністративних послуг щодо виконання ними функцій фронт-офісу з надання адміністративних послуг, а саме з прийому документів для оформлення паспорта громадянина України та паспорта громадянина для виїзду за кордон на робочих станціях з комплектом обладнання для оформлення документів, зняття біометричних даних та подальшої передачі до територіальних підрозділів Державної міграційної служби.

В рамках програмних заходів проведено низку інформаційно-консультаційних семінарів та розповсюджено інформаційні матеріали для суб'єктів малого і середнього підприємництва, підприємців-початківців, бажаючих займатися підприємницькою діяльністю, студентів вищих і середніх навчальних закладів у районах та містах обласного значення з актуальних питань у сфері підприємництва, застосування діючого законодавства, у т. ч. з реєстрації бізнесу, оподаткування, оплати праці, легалізації заробітної плати, тощо із залученням фахівців структурних підрозділів облдержадміністрації, головного управління Державної фіскальної служби в області, головного територіального управління юстиції в Житомирській області, обласного центру зайнятості, головного управління Пенсійного фонду України в області та інших.

У напрямі виконання заходів Програми з ресурсного та інформаційного забезпечення для ефективного використання суб'єктами підприємницької діяльності наявних ресурсів постійно поновлюється база даних щодо вільних виробничих площ, обладнання та іншого майна державної, комунальної та приватної власності, що

пропонується для продажу або передачі в оренду господарюючим суб'єктам області.

У вересні 2016 року в облдержадміністрації проведено урочисте зібрання з відзначення кращих суб'єктів підприємницької діяльності з нагоди Дня підприємця за участі керівництва облдержадміністрації, обласної ради, місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та об'єднань підприємців, обласних установ та організацій, регіональної ради підприємців в області, громадської ради при облдержадміністрації, інших. Відповідні заходи проведено в районах та містах області за участі суб'єктів підприємництва, установ, організацій, громадських організацій та об'єднань підприємців.

У жовтні 2016 року в облдержадміністрації відбулася зустріч з представниками Міністерства економічного розвитку Республіки Польща, Польського Агентства Розвитку Підприємництва, Келецького технологічного парку, Плоцького індустріально-технологічного парку, Муніципалитету міста Радом Республіки Польща щодо реалізації проекту «Підвищення інвестиційної привабливості України та конкурентоспроможності регіонів» за участі керівництва області, об'єднаних територіальних громад, засобів масової інформації.

З метою сприяння створенню нових робочих місць, демонстрації працюючим підприємцям і тим, хто бажає відкрити власну справу їх реальні можливості та перспективи для втілення власних ідей у грудні 2016 року за підтримки Українського союзу промисловців і підприємців та ПриватБанку в області проведено перший регіональний форум щодо реалізації національної програми «Україна – країна підприємців» за участі керівництва облдержадміністрації, органів місцевого самоврядування, суб'єктів підприємництва, інших зацікавлених осіб.

У рамках програмних заходів виготовлені інформаційні матеріали: пам'ятка для підприємців – початківців «Як стати приватним підприємцем», інформаційні стенди для висвітлення актуальних питань у сфері підприємництва, сформовано каталог «Малий та середній бізнес Житомирської області» та інші навчально – методичні матеріали.

В області функціонують такі об'єкти інфраструктури підтримки розвитку підприємницької діяльності: громадські організації та об'єднання підприємців, страхові компанії та їх відділення, аудиторські фірми, інформаційно-консультаційні установи, що

розглядають питання підприємництва, громадські приймальні, кредитні спілки та їх відділення, інноваційні фонди і компанії, бізнес-центри, бізнес-інкубатор, Житомирське відділення Українського державного фонду підтримки фермерських господарств та ін.

На постійній основі здійснюється інформування суб'єктів господарювання області щодо можливості їх участі у міжнародних виставково-ярмаркових заходах, бізнес-форумах, економічних конференціях, тендерах тощо.

Розвиток гуманітарної сфери

Охорона здоров'я

Демографічна ситуація та стан здоров'я населення області

За даними головного управління статистики у Житомирській області станом на 01.01.2016 в області нараховується 1 млн. 248 тис. 318 осіб постійного населення, у т. ч. у міських поселеннях 731 тис. 527 осіб (58,6% від загальної кількості населення) та 516 тис. 791 особи (41,4%) у сільській місцевості

За попередніми даними головного управління статистики в Житомирській області за період січень-листопад 2016 року загальний коефіцієнт народжуваності знизився на 3,7% і становить 10,5‰ проти 10,9‰ за аналогічний період 2015 року; загальний коефіцієнт смертності знизився на 3,6% і складає 16,1 на 1000 населення проти 16,7‰; коефіцієнт природного приросту населення в області склав мінус 5,6 на 1000 населення проти мінус 5,8‰.

За попередніми даними рівень малюкової смертності у 2016 році становить 7,69 на 1000 народжених живими проти 7,09‰ за 2015 рік (у 2016 році померло 103 дитини, у 2015 році – 102 дітитни) – відбулося зростання показника малюкової смертності на 8,4% за рахунок зменшення кількості пологів (мінус 857 пологів). За 2016 рік в області зареєстровано 13241 пологи проти 14098 пологів у 2015 році. У 2016 році випадків материнської смертності не зареєстровано.

Перинатальна смертність на 1000 народжених живими у 2016 році становить 6,98 проти 7,39 (зниження показника на 5,5%).

Ресурси охорони здоров'я.

Мережа галузі охорони здоров'я Житомирської області нараховує 254 заклади та установи (проти 284 закладів у 2015 році): 23 центральні районні лікарні, 4 центральні міські лікарні, 1 центральна дитяча міська лікарня, 1 районна лікарня, 1 міська

лікарня, розташована у селищі міського типу, 26 функціонуючих центрів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД), 2 дільничні лікарні, 4 міські та 31 сільська лікарська амбулаторія (всі амбулаторії загальної практики сімейної медицини (АЗПСМ)), 116 фельдшерсько-акушерських пунктів (ФАП) (фельдшерських пунктів (ФП)), 13 стоматологічних поліклінік, 22 лікувально-профілактичних заклади обласного рівня, 4 санаторії, 2 будинки дитини, 4 медичних навчальних заклади.

Забезпеченість кадрами та рівень кваліфікації.

В галузі працюють 4340 лікарів та 12378 молодших спеціалістів з медичною освітою. Показник забезпеченості лікарями становить 34,8 на 10 тис. населення. Показник забезпеченості молодшими спеціалістами з медичною освітою – 99,2 на 10 тис. населення. Укомплектованість штатних лікарських посад становить 74,3% (74,6% за 2015 рік), укомплектованість штатних посад молодших спеціалістів з медичною освітою – 93,6% (94,4% за 2015 рік).

Укомплектованість штатних посад дільничними лікарями-терапевтами складає 58,7% (65,8% за 2015 рік), дільничними лікарями - педіатрами – 77,5% (76,3% за 2015 рік), лікарями загальної практики-сімейної медицини – 75,6% (73,1% за 2015 рік).

Забезпеченість фінансами.

За оперативними даними звітів про виконання місцевих бюджетів за 2016 рік касові видатки по загальному фонду бюджету установами та закладами охорони здоров'я виконані в сумі 1 млрд. 627 млн. 508,65 тис. грн., при планових річних призначеннях в сумі 1 млрд. 645 млн. 371,77 тис. грн. Із загального обсягу асигнувань видатки на заробітну плату з нарахуваннями проведені в сумі 1 млрд. 174 млн. 263,13 тис. грн., видатки на придбання медикаментів – 164 млн. 007,26 тис. грн., видатки на продукти харчування – 41 млн. 998,36 тис. грн.

В розрахунку на одного жителя області профінансовані видатки з бюджету склали 1,3 тис. грн. (за 2015 рік – 1,2 тис. грн.).

За даними закладів охорони здоров'я області за 2016 рік середня заробітна плата медичного працівника в місяць склала 3,3 тис. грн. (за 2015 рік – 2,9 тис. грн.).

Залучення позабюджетних коштів.

Згідно наданих звітів за 2016 рік закладами охорони здоров'я області залучено 161,15 млн. грн. позабюджетних коштів (за 2015 рік – 145,6 млн. грн.), у т. ч. інших джерел надходжень – 96,0 млн. грн. (з них коштів, отриманих на виконання окремих доручень –

39,1 млн. грн., благодійних внесків, грантів та дарунків – 56,9 млн. грн.), платних послуг – 65,15 млн. грн. (з них медичних послуг – 26,1 млн. грн., надходжень від господарської та виробничої діяльності – 6,1 млн. грн., послуг з освіти – 28,9 млн. грн., плати за оренду майна бюджетних установ – 3,5 млн. грн. та надходжень від реалізації необоротних активів та брухту – 493,9 тис. грн.).

Результати реформування системи медичного обслуговування в області.

Упродовж року продовжувалась оптимізація мережі закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу.

В області прийнято рішення про створення 30 центрів первинної медико-санітарної допомоги, як окремих юридичних осіб у т. ч. в 4-х об'єднаних територіальних громадах.

Функціонує 26 Центрів ПМСД. 13 центрів ПМСД акредитовані (4 на вищу категорію, 9 – на першу). До складу центрів, як структурні підрозділи, увійшли 214 лікарських амбулаторій (у т.ч. 207 АЗПСМ), з них 58 міських лікарських амбулаторій та 156 сільських лікарських амбулаторій, та 688 ФАПів, з них 168 ФАП та 520 ФП. Крім того, первинна медична допомога надається у закладах, у яких ще не розділено первинний та вторинний рівні надання медичної допомоги, до складу яких увійшли 35 лікарських амбулаторій та 116 ФАПів.

В області працює 586 осіб сімейних лікарів, що обслуговують 85% населення (6,22 посад сімейних лікарів на 10 тис. нас.).

Укомплектованість фізичними особами зайнятих посад лікарів загальної практики сімейної медицини – 85,5%.

Поступово проводиться формування мережі амбулаторій відповідно до нормативів. Так, згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.09.2013 №793 «Про затвердження Нормативів забезпеченості мережею амбулаторій – підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги», потреба в амбулаторіях на селі становить 171, фактично – 187.

У листопаді 2016 року створено ЦПМСД Житомирського району.

Протягом 2016 року у м. Новограді-Волинському відбулося відкриття амбулаторій загальної практики сімейної медицини №4 та №5. Витрачено понад 1 млн. грн. – це кошти розвитку міста 2015 року.

У грудні 2016 року відбулося відкриття сімейних амбулаторій: у м. Овручі (сімейна амбулаторія №3 на базі закритого приміщення амбулаторії Південно-Західної залізниці (на ремонтні роботи та

закупівлю обладнання було витрачено 330 тис. грн. з міського бюджету) та у м. Житомирі (перша амбулаторія загальної практики сімейної медицини по вул. Корольова, 46). З міського бюджету у 2016 році виділені кошти в загальній сумі майже 1,7 млн. грн., у т. ч.: на реконструкцію приміщення – 1,4 млн. грн., на придбання меблів, обладнання та інвентарю – 240,0 тис. грн.

Упродовж 2016 року відбувалася реорганізація фельдшерсько-акушерських пунктів (далі – ФАП), сільських лікарських амбулаторій та дільничних лікарень в амбулаторії сімейного лікаря. Дільничні лікарні сіл Васьковичі, Мелені, Сушки, Ушомир Коростенського району реорганізовано у АЗПСМ.

На базі ФАП с. Юрівка Любарського району створена амбулаторія загальної практики сімейної медицини. ФП с. Ставки Хорошівського району реорганізовано у АЗПСМ.

Відкрито ФАП у с. Слобода-Селець Житомирського району. Дільничну лікарню с. Бондарівка Коростенського району реорганізовано у ФАП. АЗПСМ с. Хотинівка Коростенського району реорганізовано у ФАП.

У селах Виноградівка, Михайлівка, Рогізне Любарського району створено медичний пункт тимчасового базування (МПТБ) на базі приміщень закритих у попередні роки ФП. ФП сіл Бартуха і ФП с. Станіславівка Романівського району об'єднано у ФП с. Бартуха, ФП с. Пилипо-Кошара і ФП с. Мала Козара Романівського району об'єднано у ФАП с. Пилипо-Кошара. Закрито ФП сіл Ілляшівка та Зосимівка Ємільчинського району, ФП с. Гута-Забілоцька Радомишльського району, ФП с. Романівка Романівського району.

Об'єднані територіальні громади.

У 2016 році в області було створено 10 об'єднаних територіальних громад (фінансуються за рахунок «медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» 9 громад): Червоненська Андрушівського району, Дубрівська Баранівського району, Новоборівська та Іршанська Хорошівського району, Тетерівська Житомирського району, Народицька Народицького району, Потіївська та Вишевицька Радомишльського району, Високівська Черняхівського району.

Мережа закладів охорони здоров'я об'єднаних територіальних громад.

У 2016 році було створено 4 Центри ПМСД: Тетерівській Житомирського району; Червоненській Андрушівського району,

Ново-Борівській та Іршанській Хорошівського району, які мають ліцензії на здійснення медичної практики.

В Народицькій ОТГ надається первинна та вторинна медична допомога.

В 3-х громадах наявні терапевтичні відділення центральних районних лікарень: Новоборівська і Іршанська ОТГ Хорошівського району та Потіївська ОТГ Радомишльського району. В 5-ти громадах надається лише первинна медична допомога: Червоненська ОТГ Андрушівського району; Дубрівська ОТГ Баранівського району; Тетерівська ОТГ Житомирського району; Вишевицька ОТГ Радомишльського району та Високівська ОТГ Черняхівського району.

Заклади охорони здоров'я 3-х громад (Дубрівська (Баранівський район), Потіївська та Вишевицька (Радомишльського району) вважаються відокремленими структурними підрозділами районних ЦПМСД.

Створено комунальний заклад «Високівська сільська лікарська амбулаторія ЗПСМ» Високівської об'єднаної територіальної громади Черняхівського району.

Проводиться подальша модернізація екстреної медичної допомоги.

Відповідно до Закону України «Про екстрену медичну допомогу» в області функціонує Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, до складу якого входять 4 підстанції міст Житомир, Бердичів, Коростень, Новоград-Волинський, 26 пунктів постійного та 13 тимчасового базування. Однак, не створена єдина оперативно-диспетчерська служба з використанням сучасних GPS-технологій для зменшення часу прибуття бригад швидкої медичної допомоги до пацієнта (потреба в коштах з державного бюджету 10 млн. грн. Необхідне виділення коштів з місцевого бюджету співфінансування – 2 млн. грн.).

Реформа медичного обслуговування також передбачає **модернізацію системи третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.**

У 2016 році обласний медичний консультативно-діагностичний центр, обласна клінічна лікарня, обласна дитяча клінічна лікарня, та обласна психіатрична лікарня №1, обласний протитуберкульозний диспансер та Коростишівська ЦРЛ отримали сертифікати на систему управління якістю та підтвердив відповідність вимогам ДСТУ ISO 9001:2009.

Згідно угоди про партнерство між Управлінням охорони здоров'я Житомирської ОДА та Всеукраїнською Благодійною Організацією «ДЖЕЙ.ЕС.АЙ-Україна» на базі Житомирського обласного перинатального центру за фінансової підтримки МСД/Мерк впроваджується проект «Збереження матерів в Україні: інноваційний підхід у боротьбі з післяпологовими кровотечами». Головною метою проекту, насамперед, є безпека пацієнтів шляхом впровадження інноваційної методики навчання медичних працівників в симуляційних центрах, що в подальшому передбачає покращення якості акушерської допомоги в Україні.

Матеріально-технічна забезпеченість.

За 2016 рік установами та закладами охорони здоров'я області з різних видів бюджету та спонсорської допомоги отримано медичного обладнання та виробів медичного призначення на загальну суму 95,9 млн. грн.

Інформація щодо капітального будівництва, реконструкцій та капітального ремонту закладів охорони здоров'я області.

Касові видатки за станом на 01.01.2017 склали 39,15 млн. грн., у т. ч. по бюджету розвитку – 27,7 млн. грн., з яких на капітальне будівництво – 741,9 тис.грн., у т. ч. незавершене – 627,2 тис.грн., реконструкція та реставрація – 15,0 млн.грн., капітальний ремонт – 23,4 млн. грн., з яких на котельні – 890,7 тис.грн.

Зазначені роботи проводилися в Андрушівському, Баранівському, Бердичівському, Народицькому, Овруцькому, Романівському, Чуднівському центрах ПМСД, Коростенському, Лугинському районних та Бердичівському міському центрах ПМСД, Андрушівській, Житомирській, Ємільчинській Коростенській, Коростишівській, Любарській, Народицькій, Овруцькій, Олевській, Попільнянській, Жулинській, Романівській, Ружинській, Чуднівській центральних районних лікарнях, районній лікарні с. Словечно Овруцького району, Малинському та Новоград-Волинському територіальних медичних об'єднаннях, закладах охорони здоров'я м. Житомира, Коростенській та Бердичівській центральних міських лікарнях, а також медичних закладах обласного рівня.

Стан здоров'я населення.

За попередніми даними показник поширеності хвороб становить 179747,8 на 100 тис. (ріст на 1,5%).

У структурі поширеності хвороб у 2016 року, як і упродовж багатьох років перше місце посіли хвороби системи кровообігу –

33,1% проти 33,4% за 2015 рік; хвороби органів дихання знаходяться на другому місці – 19% проти 18,4% у 2015 році; на третьому місці хвороби органів травлення – 7,6% проти 8,1%; хвороби кістково-м'язевої системи та сполучної тканини посідають четверте місце – 6,7% (проти 6,6% 2015 року).

Показник захворюваності на інфаркт міокарда серед дорослого населення за оперативними даними становить 99,2 на 100 тис. відповідного населення проти 94,8% у 2015 році; показник захворюваності на інсульти у 2016 році складає 237,8 на 100 тис. населення проти 221,9 – ріст на 7,2%.

Ситуацію на краще допоможе змінити реалізація проекту з реімбурсації лікарських засобів для людей з серцево-судинними захворюваннями. За час дії пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою у 2013-2014 роках захворюваність на інфаркт міокарда серед дорослого населення знизилась на 0,45% (показники 88,6 та 88,2 на 100 тис. дорослого населення відповідно); захворюваність на інсульти серед всього населення знизилась на 13,2% (показники 256,8 та 223,0 на 100 тис. населення).

Показник захворюваності на туберкульоз становить 62,5 на 100 тис. населення проти 66,0 за 2015 рік – відбулося зниження показника на 5,3%. Як позитив слід відзначити, що питома вага бактеріовиділювачів серед вперше виявлених випадків туберкульозу зросла і становить 73,4% проти 70,6% у 2015 році.

Зменшилась кількість хворих з занедбаними випадками туберкульозу – у 2016 році 248 осіб проти 262 хворих у 2015 році, в той час як питома вага випадків туберкульозу, виявлених в фазі розпаду залишилась на рівні 2015 року – 37,7%.

За оперативними даними показник смертності від туберкульозу у 2016 році знизився на 8,2% і становить 11,2 на 100 тис. населення проти 12,2 у 2015 році.

Показник захворюваності на злоякісні новоутворення у 2016 році знизився на 3,7% і складає 312,9 на 100 тис. населення проти 324,9 у 2015 році.

За оперативними даними районних онкологів показник смертності від онкологічних захворювань у 2016 році дещо знизився і становить 171,3 на 100 тис. населення проти 180,6 у 2015 році.

Показник захворюваності на СНІД у 2016 році дещо знизився 16,4 на 100 тис. населення (проти 17,2 за 2015 рік).

Захворюваність на ВІЛ-інфекцію у 2016 році залишається на рівні 2015 року і становить 36,4 на 100 тис. населення.

Рівень смертності від СНІДу залишився на рівні 2015 року – 7,0 на 100 тис. населення.

Ліжковий фонд.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 №1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» в області упродовж року відбувалася оптимізація ліжкового фонду.

За оперативними даними ліжковий фонд медичних закладів системи МОЗ України Житомирської області за станом на 01.01.2017 складає 8268 ліжок, проти 9207 на 01.01.2016. Показник забезпеченості становить 66,5 на 10 тис. нас.

Потреба в ліжках – 7489. Із 1718 ліжок скорочено 939 ліжок або 54,7% ліжкового фонду, фінансування 81 ліжка планується за рахунок коштів місцевих бюджетів. Попередній показник забезпеченості стаціонарними ліжками становить в області 66,5 на 10 тис. наявного населення, з урахуванням місцевих бюджетів – 66,0 (у 2015 році показник становив 73,8), темп зниження показника 10%.

Освіта

У 2016 році органами управління освітою забезпечувалось стабільне функціонування галузі. Розпочато 2016/2017 навчальний рік, проаналізовано стан роботи в області з цього питання на засіданні колегії управління, обласній конференції працівників освіти.

Підготовка закладів освіти області до нового навчального року та осінньо-зимового періоду 2016-2017 років здійснювалась відповідно до Плану підготовки закладів та установ освіти до нового навчального року та роботи в осінньо-зимовий період, затвердженого наказом управління освіти і науки облдержадміністрації від 06.06.2016 № 177.

У 2016 році на підготовку навчальних закладів використано майже 160 млн. грн., що на 40 млн. грн. більше ніж у 2015 році. З державного бюджету виділено 96,5 млн. грн., у т. ч. коштів державного фонду регіонального розвитку – 69,4 млн. грн., коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій

27,1 млн. грн. Ще 62,2 млн. грн. залучено з місцевих бюджетів усіх рівнів.

За рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку завершено будівництво блоку Б Черняхівської загальноосвітньої школи та блоку початкових класів Олевської гімназії. Проведено реконструкцію 3 дошкільних, 10 загальноосвітніх навчальних закладів та 3 шкільних котелень.

За кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій на 77 освітянських об'єктах виконані ремонтні роботи із заміною віконних та дверних блоків, систем тепло- та водо-забезпечення, реконструкції шкільних котелень, придбані нові шкільні меблі та спортивне обладнання.

До початку опалювального сезону проведені ремонтні роботи різного ступеню складності на 76 освітянських котельнях. Крім того, 38 шкільних котелень, що споживали природний газ, переведені на альтернативні види палива.

Всього в області виконані капітальні ремонти та реконструкції приміщень на 174 освітянських об'єктах, у т. ч. в 17 навчальних закладах проводилася термомодернізація з повною заміною віконних та дверних блоків, утепленням фасадів та горищ, тощо.

На території області функціонує 697 дошкільних навчальних закладів, дошкільною освітою охоплено 51 тис. дітей. Із загальної кількості працюючих закладів 58 – навчально-виховні комплекси. Різними формами дошкільної освіти в області охоплено 98,7% (по Україні 93,1%) від загальної кількості дошкільнят віком від 3 до 6 років (у сільській місцевості 95%) та 100% дітей 5-річного віку.

Завдяки скоординованим діям місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування протягом останніх п'яти років в області відновлено роботу 130 дошкільних навчальних закладів. У 2016 році відновлено роботу 9 дитячих садків, створено 3 навчально-виховні комплекси «ДНЗ-ЗНЗ», відкрито 4 дитячих садки з короткотривалим перебуванням дітей на базі сільських загальноосвітніх шкіл у Житомирському, Ємільчинському, Коростишівському, Любарському, Новоград-Волинському районах, Вишевицькій, Тетерівській, Народицькій ОТГ.

У місті Коростені, смт Любар успішно працюють навчально-виховний комплекс та дошкільний заклад приватної форми власності.

В області здійснюється оптимізація мережі загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ). У 2016 році ліквідовано 9, реорганізовано 16 ЗНЗ (2015 рік ліквідовано 43 ЗНЗ, реорганізовано – 20).

Впроваджується проект Міністерства освіти і науки України щодо створення опорних шкіл. Всього у 2016 році створення 20 опорних шкіл. З них 11 опорних шкіл мають у своєму складі філії, решта визначаються зі складом філій. Продовжується робота щодо поліпшення матеріально-технічної бази опорних шкіл.

Вищезазначені заходи направлені на принципове покращення якості освіти.

Для забезпечення підвозу учнів до навчальних закладів та додому закуплено 22 автобуси на умовах співфінансування 70х30.

Нові автобуси надійшли до Бердичівського (1), Житомирського (2), Коростишівського (1), Коростенського (2), Малинського (1), Овруцького (1), Попільнянського (2), Романівського (3) Чуднівського (2), Олевського (1), Радомишльського (1) районів та для Новоборівської (1), Тетерівської (1), Вишевицької (1), Потіївської (1), Іршанської (1) об'єднаних територіальних громад. Частина нових автобусів розподілені до опорних навчальних закладів.

У 2016 році у загальноосвітніх навчальних закладах області функціонує 760 комп'ютерних класів (10048 одиниць комп'ютеів). Навчальні комп'ютерні комплекси, які функціонують у ЗНЗ, мають ліцензоване програмне забезпечення.

Міністерством освіти і науки України в рамках безоплатної допомоги Уряду Китайської Народної Республіки для області у кінці 2016 року розподілена комп'ютерна техніка у кількості 834 одиниці. Завдяки цьому проекту в області обладнано сучасними комп'ютерними класами більше 50 загальноосвітніх шкіл.

У системі освіти області створюються умови для рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами. Здійснюються заходи щодо організаційно-методичного забезпечення впровадження інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. У 2016-2017 навчальному році у загальноосвітніх закладах області функціонує 137 загальноосвітніх навчальних закладів, в яких інклюзивно навчається 260 дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку (у 2015-2016 н. р. навчалось 206 дітей).

Обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти проводиться системна робота з педагогічними кадрами. Розроблено

три програми для підвищення кваліфікації педпрацівників, що працюють в інклюзивних класах.

Управлінням освіти і науки облдержадміністрації спільно з Житомирським державним університетом ім. І.Франка організовано україно-італійський проект «Інклюзивна освіта у дошкільних навчальних закладах». В рамках проекту проведено серію майстер-класів та семінарів «Інклюзивна педагогіка у дошкільних навчальних закладах», учасникам видано сертифікати.

В області функціонує 17 інтернатних закладів, в яких виховується 2640 дітей.

В інтернатних закладах області створено необхідні умови для навчання, виховання та розвитку дітей. У спеціальних навчальних інтернатних закладах реалізуються завдання Державного стандарту для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку.

Вирішено питання навчання дітей дошкільного віку з розумовими вадами та розладами аутистичного спектру.

Забезпечується харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Всього в області усіма видами харчування охоплено 85855 учнів (68,4%), гарячим харчуванням – 69348 дітей (55,2%).

Безкоштовним гарячим харчуванням охоплено: 87,0% малозабезпечених учнів 1-4 класів; 85,0% дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування; 80,1% дітей учасників АТО, 86% дітей з особливими потребами, які навчаються в спеціальних і інклюзивних класах, 48,7% дітей, які потерпіли від наслідків аварії на ЧАЕС.

Відповідно до рішень органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади у загальноосвітніх навчальних закладах області за кошти місцевих бюджетів організовано безкоштовне харчування для дітей 1-4 класів (80,5%).

З метою проведення заходів щодо оптимізації мережі професійно-технічних навчальних закладів розроблено план розвитку професійно-технічної освіти області, яким передбачається укрупнення навчальних закладів на базі потужних професійно-технічних навчальних закладів.

У 2016 році відкрито навчально-практичний центр з використанням матеріалів та технологій ТзОВ «Сніжка-Україна» на базі професійно-технічного училища № 5 м. Житомира. Завершено підготовчі роботи щодо створення в рамках пілотного проекту з модернізації підготовки кваліфікованих робітників навчально-

практичного центру з професій «Швачка.Кравець.Закрійник» на базі Державного професійно-технічного навчального закладу «Житомирське вище професійне училище сервісу і дизайну». Отримано погодження Міністерства освіти і науки України щодо відкриття на базі цього ж навчального закладу ще одного навчально-практичного центру готельно-ресторанного напрямку.

Культура та охорона культурної спадщини

Протягом 2016 року в області проведено 4 Міжнародних, 7 Всеукраїнських та 2 регіональних літературно-музичних фестивалів, 17 обласних культурно-мистецьких конкурсів, 6 обласних літературно-мистецьких свят, 10 мистецьких обласних фестивалів, 6 відбіркових обласних турів Всеукраїнських конкурсів, а також святкові урочистості з нагоди ювілейних та державних заходів.

Витрати на підготовку та проведення вищезазначених заходів складають 545,9 тис. грн.

Закладами культури протягом 2016 року придбано обладнання та предмети довгострокового користування на суму 460,3 тис. грн., книг для поповнення бібліотечного фонду на суму 235,5 тис. грн., проведено заходи, спрямовані на пожежну безпеку, на суму 483,2 тис. грн., передплату періодичних видань на суму 460,0 тис. грн., капітальних ремонтів на суму 2717,6 тис. грн. та поточних ремонтів на суму 1635,1 тис. грн.

На державному обліку в області перебуває 6927 пам'яток, з них: 1924 – пам'ятки археології, 4641 – пам'ятки історії, 39 – монументального мистецтва, 359 – архітектури.

До Державного реєстру нерухомих пам'яток України занесено 56 пам'яток, з них 16 національного значення.

Об'єднані територіальні громади.

Фізична культура і спорт

Робота з розвитку фізичної культури і спорту проводилася згідно Календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів області на 2016 рік.

Забезпечено участь збірних команд та окремих спортсменів у змаганнях обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів. Зокрема, упродовж 2016 року в області проведено близько

100 чемпіонатів області з 35 видів спорту, проведено 11 заходів Всеукраїнського рівня та 2 міжнародного масштабу, забезпечено участь спортсменів області в 97 чемпіонатах, кубках України та міжнародних змаганнях, проведено 85 навчально-тренувальних зборів.

В області працюють 3389 спортивні споруди, спортивні комплекси, будинки фізкультури, 8 Центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», 32 стадіони, 4 з яких з легкоатлетичним ядром, 9 плавальних басейнів, 48 спортивних клубів, 515 спортивних залів, 22 тенісних кортів, 431 спортивних майданчика, 1 лижна база, 45 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, 1 школа олімпійського резерву та 1 школа вищої спортивної майстерності, де займаються 14373 учнів та працюють 544 тренерів-викладачів, із них 275 штатних.

У повному обсязі з обласного бюджету профінансовано виплату стипендій голови облдержадміністрації перспективним, обдарованим спортсменам та кандидатам на участь в Олімпійських іграх.

За рахунок коштів обласного бюджету в розмірі 113,4 тис.грн. дитячо-юнацькими спортивними школами придбано спортивний інвентар для проведення навчально-тренувальних занять.

У 2016 році проведено заходи з покращення стану матеріально-технічної бази спортивних об'єктів, здійснено внутрішній ремонт плавального басейну «Авангард», ремонт даху ДЮСШ з боротьби, продовжується реконструкція центрального стадіону «Полісся».

Сім'я і молодь

Молодіжна та сімейна політика

В 2016 році пріоритетним напрямком в реалізації молодіжної політики визначені питання національно-патріотичного виховання.

Відповідно до календарного плану проведено 26 заходів з національно-патріотичного виховання молоді.

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 03.08.2016 № 250 створено обласну координаційну раду з питань національно патріотичного виховання дітей та молоді.

Особлива увага приділяється підтримці творчо обдарованій молоді. Розпорядженням голови облдержадміністрації «Про вручення стипендій облдержадміністрації обдарованій молоді», щорічно присуджується 20 стипендій по 500 гривень, за творчі, наукові, спортивні досягнення, героїчні вчинки, урочисте вручення проведено до Дня молоді.

8 вересня за сприяння управління сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації в рамках проведення обласної акції «Робимо добро» організовано та проведено зустріч з сім'ями учасників антитерористичної операції, багатодітними сім'ями, сім'ями вимушених переселенців за сходу України, багатодітними сім'ями, сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.

14-16 жовтня в Одеській області делегація представників Житомирської області взяла участь у Всеукраїнській акції, спрямованої на залучення національно-патріотичної активної молоді до діяльності в органах державної влади та місцевого самоврядування, «Покрова Героїв».

25 жовтня проведено засідання обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми.

13-19 листопада за підтримки Міністерства молоді та спорту України реалізовано Міжнародний проект «No Hate Speech Movement»: досвід та перспективи загальноєвропейської кампанії в Україні та Польщі».

23 листопада відбулось спільне засідання колегії управління сім'ї, молоді та спорту Житомирської облдержадміністрації та обласної координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

25 листопада в м. Житомирі управлінням сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації спільно з Житомирським обласним гендерним ресурсним центром проведено прес-конференцію з нагоди відкриття обласного етапу Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства».

з 21 по 26 листопада у м. Житомирі за підтримки Міністерства молоді та спорту України відбувся Міжнародного тренінг, спрямований на виконання міжурядових та міжвідомчих договорів.

з 1 по 4 грудня в м. Житомирі управлінням сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації організовано та проведено молодіжний захід з формування здорового способу життя та патріотичного виховання молоді, V-Всеукраїнський турнір з боксу серед молоді (1999-2000 р.н.), присвяченого Дню Збройних Сил України.

10 грудня в м. Олевську за підтримки Міністерства молоді та спорту України організовано та проведено Всеукраїнський фестиваль, спрямований на популяризацію національної духовно-культурної спадщини, «Олевська республіка».

11 грудня в м. Житомирі управлінням сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації спільно з обласною громадською організацією

«Захист дітей війни» організовано та проведено захід «Зустріч із батьками та вдовами, загиблих в АТО».

Оздоровлення дітей

У 2016 році на організацію оздоровлення і відпочинку дітей з бюджетів міських, районів та об'єднаних територіальних громад передбачено видатки в розмірі 14745,7 тис. грн., використано 13547,1 тис. грн.

За бюджетні кошти охоплено оздоровленням і відпочинком 22425 дітей, з них оздоровленням – 5124 дитини, відпочинком у пришкільних таборах – 173101 дитину.

Особлива увага зверталася на дітей військовослужбовців, працівників органів внутрішніх справ, які є учасниками бойових дій або беруть участь в антитерористичній операції. У 2016 році охоплено оздоровленням і відпочинком 2537 дітей учасників антитерористичної операції (всього дітей цієї категорії – 3173).

За кошти з обласного бюджету прийнято на оздоровлення 35 дітей з районів проведення антитерористичної операції в Луганській області.

Для кращих дітей-спортсменів, які займаються в обласних дитячо-юнацьких спортивних школах, організовано 2 спеціальні спортивні зміни.

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю.

Протягом 2016 року на обліку центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області знаходилось 5092 сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, в яких виховуються 10165 дітей. Під соціальним супроводом центрів перебувало 1416 сімей з дітьми.

В результаті здійснення соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах, члени 2167 сімей вирішили житлово-побутові проблеми, членів 3219 сімей направлено до різних закладів (соціального обслуговування, охорони здоров'я, соціального захисту, мережі недержавного сектора), 2400 – надано допомогу в оформленні документів, у 3138 – налагоджено зв'язки з членами родини, громадою, для 765 – задоволено клопотання щодо отримання допомоги у лікуванні, для 765 – задоволено клопотання щодо працевлаштування, 161 – отримали/відновили реєстрацію за місцем проживання/перебуванням, для 269 – задоволено клопотання щодо влаштування на навчання, для 1192 – задоволено клопотання щодо направлення на оздоровлення, 5995 сімей – отримали психологічну допомогу, 4691 – гуманітарну допомогу та 3074 – юридичну допомогу.

За станом на 01.01.2017 до центрів звернулись 1990 сімей та 1615 осіб, які прибули до області з тимчасово окупованих територій та районів проведення антитерористичної операції. Сім'ям, дітям та молодим людям надані соціальні послуги:

- інформаційних 1772;
- соціально-педагогічних 633;
- психологічних 229;
- юридичних 65;
- соціально-медичних 47;
- соціально-економічних 501.

При Службах соціальної підтримки сімей діють 22 консультативних пункти при пологових будинках та відділеннях, 26 консультативних пунктів при жіночих консультаціях, кабінетах планування сім'ї з питань запобігання ранньому соціальному сирітству та виховання відповідального батьківства, пропагування цінностей сімейного життя. Загальна кількість клієнтів, охоплених роботою консультпунктів, складає 659 осіб, яким надано понад 2,5 тис. індивідуальних соціальних послуг.

Центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться інформаційна кампанія «Візьміть дитину у родину» з метою інформування громадськості про сімейні форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. За результатами звернень осіб/сімей щодо створення прийомних сімей, сімей опікунів/піклувальників на базі обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проведено три тури навчання кандидатів у прийомні батьки, опікуни/піклувальники, в якому взяли участь 10 сімей та 5 осіб – кандидатів на створення прийомних сімей, 16 осіб – кандидатів на створення сімей опікунів/піклувальників.

Під соціальним супроводом центрів перебуває 197 прийомних сімей та 35 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується 606 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Спеціалістами центрів прийомним батькам, батькам-вихователям та всім членам прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу надано понад 10 тис. індивідуальних соціальних послуг.

При центрах діють 27 Мобільних консультаційних пунктів соціальної роботи, якими у 2016 року здійснено 1932 виїзди у 1014 населених пунктів області з метою надання дітям та молоді індивідуальної і групової психологічної, соціально-педагогічної, медико-соціальної допомоги щодо профілактики наркоманії, алкоголізму, ВІЛ/СНІДу, інфекцій, що передаються статевим

шляхом, подолання шкідливих звичок, утвердження цінностей здорового способу життя.

При центрах діють 25 спеціалізованих служб супроводу неповнолітніх та молоді, які перебувають чи повертаються з місць позбавлення волі. В рамках роботи зазначених служб проводилась робота при кримінально-виконавчих інспекціях Управління Державної пенітенціарної служби України у Житомирській області. Спеціалісти центрів працювали з такими категоріями осіб: члени яких перебувають/перебували у конфлікті з законом, у т.ч. діти, які відбули покарання та діти, які за рішенням суду, звільнені від відбування покарання з випробуванням (1871 особа).

Із зазначеної вище чисельності сімей/осіб за результатами оцінки потреб 1130 сімей/осіб, члени яких перебувають/перебували у конфлікті з законом, у т.ч. 6 дітей, які відбули покарання, та 139 дітей, які за рішенням суду, звільнені від відбування покарання з випробуванням, отримали соціальні послуги: соціальна-профілактика – 892; консультування – 958; соціальний супровід – 95; соціальна інтеграція та реінтеграція – 118; соціальна адаптація – 118; представництво інтересів – 66; посередництво (медіація) – 27; соціально-психологічна реабілітація – 36; кризове та екстрене втручання – 8.

Забезпечена діяльність 3 закладів соціального обслуговування: обласного центру соціально-психологічної допомоги, комунального закладу «Обласний соціальний гуртожиток для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» Житомирської обласної ради, обласного центру ресоціалізації наркозалежної молоді «Твоя перемога».

Протягом 2016 року до обласного центру соціально-психологічної допомоги звернулось 251 особа, з яких 110 – отримали допомогу в стаціонарному режимі, 141 – в денному. Клієнтам центру надано 10966 соціальних послуг. В результаті проведеної роботи 86 осіб покращили свій психоемоційний стан, 119 – сформували нові або відновили соціальні зв'язки, 58 – вирішили житлово-побутові проблеми, 48 – пройшли медичне обстеження, 33 – сформували навички по догляду за дитиною, 97 – щодо захисту прав особистості, 52 – отримали допомогу одягом, взуттям, продуктами харчування.

При центрі соціально-психологічної допомоги створені кімнати Матері та дитини, у яких проживали 10 жінок з 11 дітьми віком від народження до 1,5 року, які опинились у складних життєвих обставинах. Жінкам надано допомогу в оформленні гарантованих

державою соціальних виплат, формування навичок по догляду за дітьми, відповідального батьківства, сприяння у лікуванні. Дітям забезпечено педіатричний нагляд. Матері з дітьми отримали гуманітарну допомогу одягом, продуктами, дитячим харчуванням, дитячими речами першої необхідності.

У 2016 році в обласному соціальному гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, проживало 47 клієнти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком 18-23 років, яким надано 14143 соціальні послуги. В результаті усі клієнти пройшли медичне обстеження та отримали гуманітарну допомогу одягом, взуттям, продуктами харчування, влаштовані на роботу або навчання.

Протягом 2016 року до центру ресоціалізації наркозалежної молоді «Твоя перемога» звернулось 140 осіб. Усього клієнтам надано 3797 соціальних послуг.

Об'єднані територіальні громади.

Обласним, районними центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться систематична робота в об'єднаних територіальних громадах щодо введення посад фахівців із соціальної роботи, які забезпечуватимуть організацію виявлення в зоні соціального обслуговування (громаді), облік сімей, осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують соціальної підтримки, та забезпечення надання соціальних послуг зазначеним сім'ям та особам.

Відбулась реорганізація Народицького районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Народицької селищної ради, забезпечена його робота.

Введені 11 посад фахівців із соціальної роботи в об'єднаних територіальних громадах:

Червоненькій Андрушівського району – 1 фахівець;

Дубрівській Баранівського району – 1 фахівець;

Іршанській, Новоборівській Хорошівського району – 1 фахівець;

Тетерівській Житомирського району – 3 фахівці;

Вишевицькій та Потіївській Радомишльського району – по 2 фахівці.

В інших об'єднаних територіальних громадах робота щодо введення фахівців із соціальної роботи продовжується.

Новопризначеним фахівцям надавалась методична та практична допомога щодо здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю відповідно до діючих соціальних стандартів та технологій.

Подолання дитячої безпритульності та бездоглядності

За даними головного управління статистики в Житомирській області станом на 01.01.2017 в області проживає 242010 дітей віком від 0 до 17 років. Майже 1,3% від загальної кількості дитячого населення становлять діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

З метою соціального захисту дітей незахищених категорій, служби у справах дітей області забезпечують своєчасне виявлення та облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. За оперативними даними, за станом на 01.01.2017 на обліку в службах у справах дітей райдержадміністрацій, міськвиконкомів перебуває 3101 дитина-сирота, дитина, позбавлена батьківського піклування, та 2760 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

З метою попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, запобігання правопорушенням та іншим негативним проявам серед дітей, проводяться профілактичні рейди «Діти вулиці», «Вокзал». За 2016 рік проведено 1570 таких рейдів, під час яких виявлено 656 дітей, обстежено 3070 сімей. В результаті проведених профілактичних заходів в області спостерігається зменшення кількості дітей, які систематично самовільно залишають місце постійного проживання, навчання (за станом на 31.12.2015 – 17 дітей, на 31.12.2016 – 7 дітей).

Протягом 2016 року 469 дітей набули статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, з них – 86,78% влаштовані до сімейних форм виховання.

Усиновлення є пріоритетною формою влаштування дітей. На обліку перебуває 835 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 560 – виховуються в сім'ях опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу. Усиновлено 80 дітей, з них 69 – громадянами України, решта – іноземними громадянами.

Найбільш поширеною формою виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є опіка та піклування. В сім'ях опікунів, піклувальників за станом на 01.01.2017 проживає 2202 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.

Протягом 2016 року 359 дітей знайшли сімейний затишок в сім'ях опікунів, піклувальників.

В області активно розвиваються такі форми сімейного виховання, як дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї. Функціонує 34 дитячих будинки сімейного типу та 197 прийомних сімей, в яких виховується 608 дітей. Протягом 2016 року в області створено 3 дитячих будинка сімейного типу в м. Коростені, Новоград-Волинському, Житомирському районах та 9 прийомних сімей в Баранівському, Бердичівському, Житомирському, Овруцькому районах, містах Житомирі, Бердичеві, Малині, Новоград-Волинському. Поповнено вихованцями дитячі будинки сімейного типу в Андрушівському, Житомирському районах та м. Житомирі, а також прийомні сім'ї у Баранівському, Житомирському районах та в м. Бердичеві. В дані форми виховання влаштовано 44 дитини.

Таким чином, в сімейних формах виховання утримується 89,13% від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

З метою надання комплексної допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, залишеним без батьківського піклування, вилучених із несприятливого середовища, службами у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад здійснюється влаштування їх до закладів соціального захисту дітей. В області функціонують: комунальна установа «Обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Сонячний дім» Житомирської обласної ради та Коростенський міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Віри, Надії, Любові». Протягом 2016 року у зазначених закладах отримали допомогу 187 дітей; вибуло – 127 дітей. З них: повернулося в рідну сім'ю 66 дітей (52%), влаштовано в сімейні форми виховання 54 дитини (42,5%), решта – до інтернатних та професійно-технічних навчальних закладів.

В області діє регіональна (комплексна) цільова соціальна Програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2013-2017 роки. У 2016 році з обласного бюджету виділено кошти у сумі 1163,0 тис. грн., з місцевих бюджетів – 1399,8 тис. грн. забезпечено житлом 24 особи, ще 3 – відремонтовано.

За станом на 31.12.2016 кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають житло, становить 2392 особи, у т.ч.: на праві власності – 374 особи; на праві

користування –2018 (65,08 %) осіб. Із загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 709 дітей не має житла, 107 дітей зазначеної категорії, які досягли 16-річного віку, зараховані на соціальний квартирний облік за місцем їх походження.

У зв'язку із закінченням дії обласної Програми щодо виконання заходів Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на 2011–2016 роки службою у справах дітей облдержадміністрації розроблено та затверджено цільову Програму щодо забезпечення та захисту прав дітей у Житомирській області на 2017-2018 роки.

Об'єднані територіальні громади.

З метою детального вивчення роботи щодо соціального захисту дітей здійснено виїзди до 11 територіальних громад. У листопаді 2016 року проведено семінар для голів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, заступників голів відповідних райдержадміністрацій та начальників служб у справах дітей райдержадміністрацій, міських рад з питання: «Актуальні питання, здійснення заходів щодо соціального захисту дітей об'єднаними територіальними громадами».

Службою у справах дітей облдержадміністрації розроблено методичні рекомендації щодо організації роботи структурних підрозділів спеціалістів з питань захисту дітей виконавчих комітетів сільських, селищних, міських об'єднаних територіальних громад.

Діяльність органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських об'єднань щодо соціального захисту дітей, профілактики злочинності та правопорушень в учнівському середовищі, популяризації здорового способу життя та запобігання негативних проявів в підлітковому середовищі систематично висвітлюється у засобах масової інформації.

Інформаційний простір

За станом на 01.01.2017 в області зареєстровано більше 250 друкованих видань, з яких періодично виходить близько 60 газет.

Протягом звітнього періоду Житомирська область найактивніше включилася в процес реформування комунальних друкованих засобів масової інформації (далі – ЗМІ). У рамках підготовки до реформування 26 трудових редакцій комунальних друкованих ЗМІ провели збори та визначили спосіб та етап реформування редакцій комунальних та державних друкованих ЗМІ, які бажають взяти

участь у реформуванні (ст. 4, ч. 2 Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих ЗМІ»).

Рішення засновників/співзасновників про реформування (ст. 4, ч. 3 вищезазначеного Закону України) та відповідні їх публікації співзасновників про реформування є у 25 редакцій комунальних ЗМІ. Редакції підготували та направили клопотання Держкомтелерадіо та перелік майна для включення до зведеного переліку об'єктів реформування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України затверджено Перелік друкованих засобів масової інформації та редакцій, реформування яких здійснюється на першому етапі, до якого потрапило 17 редакцій та відповідно друкованих ЗМІ області:

1. газета Овруцького району "Зоря";
2. Олевська районна газета "Зорі над Убортю";
3. обласна газета "Житомирщина";
4. Ружинська районна газета "Ружинська земля";
5. Любарська районна газета "Новий день";
6. Народицький тижневик "Життя і слово";
7. Малинська районна газета "Малинські новини";
8. Коростишівська районна газета "Коростишівська газета";
9. Пулинська районна газета "Вісті";
10. Попільнянська районна газета "Перемога";
11. Романівська районна газета "Романівський вісник";
12. Чуднівська районна газета "Чуднівська фортеця";
13. Чуднівська районна газета "Життя Чуднівщини";
14. Житомирська районна газета "Приміське життя";
15. Новоград-Волинська міськрайонна газета "Лесин край";
16. Ємільчинська районна газета "Народна трибуна";
17. Лугинська району газета "Промінь".

Інші 9 редакцій, що не потрапили до першого етапу, проходять процес реформування у 2017-2018 роках під час другого етапу.

У 2016 році на підтримку регіональних ЗМІ в рамках виконання Програми інформаційної діяльності обласної державної адміністрації та розвитку інформаційного простору області на 2016-2018 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 24.12.2015 № 29, з обласного бюджету виділено 500 тис. грн. для висвітлення діяльності облдержадміністрації в ЗМІ. Заключено угоди на суму 482,7 тис. грн., у тому числі з редакціями друкованих ЗМІ: «Житомирщина»

(70,0 тис. грн), «20 хвилин» (20,0 тис. грн), «Ехо» (20,0 тис. грн), «Субота» (20,0 тис. грн), «Місто» (10,0 тис. грн); з редакціями електронних ЗМІ: «СК1» (70,0 тис. грн), «Союз-TV» (35,0 тис. грн), НТКУ «Житомирська регіональна дирекція» (35,0 тис. грн), «5 канал» (20,0 тис. грн) та «КРОК Радіо» (12,7 тис. грн); Інтернет-виданнями області: «Журнал Житомира» (25,0 тис. грн), «Рупор Житомира» (25,0 тис. грн), «Житомир.info» (60,0 тис. грн), «Репортер Житомира» (10,0 тис. грн), «Житомир.today» (20,0 тис. грн), «Житомир-online» (10,0 тис. грн).

З метою інформування населення області про пріоритетні напрямки державної політики (впровадження реформи децентралізації, енергоефективність, нарахування субсидій, детінізація доходів громадян, залучення до контрактної армії тощо), а також з нагоди відзначення державних свят в Україні в межах вищезазначеної програми з обласного бюджету було виділено 190,0 тис. грн. для виготовлення та розміщення соціальної реклами (білборди, сітілайти, постери тощо).

В інформаційному просторі області діють 18 телерадіомовників, у т. ч. 11 – редакції радіомовлення, з яких 6 – ФМ-радіостанції.

На підставі діючих ліцензій Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення телерадіопростір Житомирської області формує діяльність 37 організацій.

Відповідно до отриманих ліцензій, в області здійснюють телевізійне мовлення у кабельних мережах 5 компаній:

Товариство з обмеженою відповідальністю «Медіа-Прспект» («СК1» м. Житомир);

Приватне підприємство Телерадіокомпанія «ВІК» (м. Бердичів);

Комунальне підприємство Коростенської міської ради «Творче об'єднання «КоростеньМедіа»;

Приватне підприємство «Телерадіокомпанія «САМ» (м. Коростень);

Приватне підприємство «Студія Калина» (м. Новоград-Волинський).

Право на мовлення у цифровому форматі ефірного телебачення у Житомирській області мають 3 телерадіоорганізації: НТКУ «Житомирська регіональна дирекція», Товариство з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Союз-TV» (м. Житомир), Комунальне підприємство Коростенської міської ради «Творче об'єднання «КоростеньМедіа» (м. Коростень).

Телепрограми НТКУ «Житомирська регіональна дирекція» включено в універсальний пакет послуг 20-и із 23 діючих в регіоні провайдерів програмних послуг.

У Житомирській області станом на 01.01.2017 працює понад 40 підприємств поліграфії та видавництва. З них – 11 друкарень, 19 видавництв, решта – поліграфіпідприємства. В області функціонує 238 підприємств книготоргівлі різних форм власності. Зокрема, 21 спеціалізованих книжкових магазинів, 89 відділів у магазинах, 43 кіоски, 67 прилавків та 18 наметів (павільйонів).

Найбільше об'єктів торгівлі з продажу книжкової продукції функціонує в м. Житомирі (23), Брусилівському (40), Чуднівському (24) і Хорошівському (22) районах.

З метою збільшення асортименту книжкової продукції для задоволення інформаційних потреб населення області, стимулювання розвитку і забезпечення підтримки книговидавництва та популяризації книг місцевих авторів Програмою інформаційної діяльності обласної державної адміністрації та розвитку інформаційного простору області на 2016-2018 роки передбачено випуск соціально значущої літератури місцевих авторів.

На виконання заходу програми «Випуск соціально значущої літератури» у лютому, червні та жовтні 2016 року відбулися засідання консультативно-дорадчого органу при Житомирській обласній державній адміністрації – експертної ради з питань випуску соціально значущої літератури місцевих авторів (далі – експертна рада). Експертною радою було розглянуто 43 книговидавничі проекти та за результатами їх змістовної тематичної оцінки затверджено перелік із 12 книг. Протягом серпня-вересня 2016 року відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» та розпорядження голови облдержадміністрації від 07.06.2016 № 168/44 «Про застосування системи електронних закупівель» закупівля послуг, пов'язаних із виготовленням та друком 12 книг, затверджених експертною радою, загальним тиражем 6100 екземплярів на загальну суму 199 922 грн. відбувалася із застосуванням системи електронних закупівель ProZorro шляхом розміщення оголошень на авторизованому електронному майданчику (<http://zakupki.prom.ua/>). Згідно зі ст. 15, 31, 32 Закону України "Про авторське право і суміжні права" та п. 1 ч. 2 ст. 35 Закону України "Про публічні закупівлі" управлінням було прийнято рішення про застосування переговорної процедури закупівлі.

У жовтні 2016 року відбулося укладання угод про надання послуг із видавання друкованої продукції із учасниками переговорної процедури – видавцями. За підсумками засідання експертної ради видання розподілено між комплектування суспільних фондів бібліотек області.

З 2010 року з метою підтримки і заохочення письменників області, виявлення кращих видань, популяризації читання проводиться обласний щорічний конкурс «Краща книга року». Цього року він проходив в рамках відзначення Дня української писемності та мови. В конкурсі взяли участь 34 видання місцевих авторів, 14 з яких отримали нагороди та відзнаки від організаційного комітету конкурсу.

У звітному періоді управління спрямовувало зусилля на створення сприятливих умов для функціонування інформаційного простору області та ефективної реалізації державної політики. З цією метою впродовж 2016 року управлінням проведено:

- засідання експертної ради з питань формування Програми випуску соціально значущої літератури місцевих авторів на 2016 рік;

- заходи із надання місцевим засобам масової інформації, суб'єктам видавничої справи всіх форм власності методичної, організаційної, практичної та консультативної допомоги;

- семінар-нараду з редакторами друкованих ЗМІ щодо актуальних питань роздержавлення комунальних газет;

- засідання організаційного комітету та журі щорічного обласного творчого конкурсу до Дня журналіста;

- зустрічі керівництва області з представниками регіональних ЗМІ з нагоди Дня журналіста;

- організаційні заходи до: 8-9 травня, Дня Конституції України, Дня незалежності України, Дня Гідності та Свободи, Дня пам'яті жертв голодоморів, Міжнародного дня волонтера, Дня Збройних Сил України;

- здійснено:

- аналіз дотримання вимог щодо функціонування об'єктів роздрібною торгівлі книжковою продукцією в області та оновлення контактної інформації підприємств книготоргівлі;

- підготовку інформаційних, аналітичних та статистичних матеріалів про інформаційну галузь, передбачених відповідними документами центральних органів влади та місцевих органів виконавчої влади;

прийом та опрацювання заявок до Програми випуску соціально значущої літератури місцевих авторів на 2016 та 2017 роки;

активну модернізацію та удосконалення офіційного веб-сайту облдержадміністрації;

наповнення актуальною інформацією сторінки облдержадміністрації в соціальній мережі «Facebook»;

організовано:

роботу з проведення на базі управлінь облдержадміністрації, державних установ, організацій та редакцій ЗМІ області навчальної практики студентів інституту філології та журналістики (спільно з кафедрою редагування та основ журналістики Житомирського державного університету ім. І.Франка);

підготовку до проведення щорічного обласного творчого конкурсу до Дня журналіста;

широку медіа-кампанію з популяризації контрактної армії та військової справи, децентралізації та «теплих» кредитів (виготовлення та розміщення білбордів, сіті-лайтів, постерів, висвітлення в друкованих та електронних ЗМІ, ведення відповідних тематичних рубрик на офіційному веб-сайті облдержадміністрації);

підготовку до заходів щодо вшанування Героїв Небесної Сотні (у тому числі у Києві), з нагоди Дня Соборності України;

відзначення переможців щорічного обласного конкурсу «Краща книга року»;

забезпечено:

щоденне, щотижневе, щомісячне та за вимогою відповідне інформування Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України про головні події соціально-економічного та суспільно-політичного життя області;

щоденний моніторинг друкованих, електронних ЗМІ та Інтернет-сайтів;

широке висвітлення діяльності облдержадміністрації та її структурних підрозділів;

проведення консультацій з громадськістю обласною державною адміністрацією;

активну участь представників структурних підрозділів облдержадміністрації у прямих теле- та радіоефірахтощо. У I-IV кварталах 2016 року з метою забезпечення співпраці облдержадміністрації з інститутами громадянського суспільства області та підвищення рівня довіри один до одного проведено консультації з громадськістю у формі засідань за круглим столом,

зустрічей з громадськістю та зборів, електронних консультацій, засідань Громадської ради при Житомирській облдержадміністрації (далі – громадська рада) та інших заходів за участі громадськості (засідань робочих груп, нарад тощо). Під час засідань за круглим столом із представниками громадської ради та інститутів громадянського суспільства обговорювалися такі теми:

у I кварталі: «Благодійність в освіті – у законному руслі», «Проблеми та перспективи добування бурштину на території області», «Релігійні організації Житомирщини в контексті головних викликів сьогодення: реалії і перспективи державно-конфесійних відносин», «Про Ініціативу «Партнерство «Відкритий Уряд»», «Актуальні проблеми внутрішньо переміщених осіб та шляхи їх подолання»;

у II кварталі: «Інформаційні потреби переселенців Житомирщини: як покращити комунікацію між владою, переселенцями, НДО та ЗМІ і забезпечити доступ до важливої інформації», «Про День Європи в Україні», «Про Програму економічного і соціального розвитку та бюджет Житомирської області на 2016 рік», «Співпраця органів влади і національно-культурних товариств (НКТ) області у збереженні і відтворенні самобутніх культур національних меншин регіону», «Про шляхи забезпечення конституційного права дитини на сімейне виховання»;

у III кварталі: «Про життя релігійних організацій Житомирщини за 25 років незалежності України: досвід, перспективи релігійних організацій у контексті державно-церковних відносин»;

у IV кварталі: «Про участь громадських організацій у співзаснуванні установи «Агенція регіонального розвитку Житомирської області», «Про проект Програми економічного і соціального розвитку Житомирщини на 2017 рік».

Протягом звітнього періоду зустрічі з громадськістю та збори було проведено з таких питань:

у I кварталі: «Про соціальний захист учасників бойових дій», «Про зупинення робіт із реалізації пам'ятного знаку «Герої не вмирають»», «Про ракетні шахти у Лугинському районі». Проведено засідання громадської ради при Житомирській облдержадміністрації на тему «Звіт про роботу громадської ради при ОДА у 2015 році; план роботи громадської ради при ОДА на 2016 рік», Всеукраїнський форум учасників АТО, Перший Форум єдності українських сил. Крім того представники громадських інститутів області взяли активну участь у проведенні фестивалю-реквієму, присвяченого Героям

Небесної Сотні; громадських слуханнях щодо літака у парку імені Ю. Гагаріна та підписанні Меморандуму про співробітництво між громадською радою при ОДА та депутатами міжфракційного об'єднання «За Житомирщину»;

у II кварталі: «Про соціальний захист учасників АТО», «Про стан дотримання відповідних норм при виробництві деревного вугілля», «Щодо керівника ГУ Держгеокадастру в Житомирській області», «Про створення Баранівської об'єднаної територіальної громади із центром у м. Баранівці», «Про створення Брусилівської об'єднаної територіальної громади». Також протягом кварталу представники громадської ради взяли активну участь у засіданнях обласної комісії з топоніміки, робочої групи з розробки концепції розвитку системи професійно-технічної освіти області, обласного комітету для забезпечення доступності інвалідів та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури тощо;

у III кварталі: «Про кандидатуру на посаду в.о. начальника Головного управління Держгеокадастру в Житомирській області». Також протягом кварталу представники громадської ради взяли активну участь у конференції «Про адаптації та локалізації Порядку денного з питань розвитку до 2030 року 17-ти Цілей Сталого Розвитку в Україні», у проведенні атестації працівників поліції Житомирщини (вересень 2016 р.). Крім того, проведено розширені засідання правління громадської ради з питань відключення боржників від мереж газопостачання (29.08.2016 р.) та щодо порядку формування тарифів на житлово-комунальні послуги (12.09.2016 р.);

у IV кварталі: «Про обговорення питання тарифів на житлово-комунальні послуги та порядку надання субсидій», «Про стан виконання Програми підтримки та розвитку об'єктів спільної власності територіальних громад області на 2015-2016 роки».

У I-IV кварталах електронні консультації з громадськістю проведено з таких питань: «Проект рішення обласної ради «Про комплексну програму проведення року вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС і пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи на Житомирщині на 2016 рік», «Про реалізацію заходів Комплексної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Житомирській області на 2015-2016 роки», «Проект плану заходів на 2018-2020 роки з реалізації Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2020 року», «Проект орієнтовного плану проведення Житомирською обласною державною адміністрацією

консультацій з громадськістю у 2017 році», «Проект рішення обласної ради «Про затвердження Програми соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території, районів проведення антитерористичної операції на територію Житомирської області, та військовослужбовців, працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, інших силових структур області, що брали участь у антитерористичній операції, у 2017 році», «Проект програми економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2017 рік», «Проект комплексної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Житомирській області на 2017-2018 роки», «Проект обласної комплексної програми «Молодь і родина Житомирщини» на 2017-2021 роки», «Проект обласної комплексної програми розвитку фізичної культури та спорту на 2017-2021 роки», «Гідна праця в Україні: шляхи досягнення».

Представники громадської ради та інститутів громадянського суспільства області взяли активну участь у розробці та підготовці заходів з нагоди відзначення державних свят у січні-грудні 2016 року, зокрема Дня Соборності України, Дня пам'яті Героїв Крут, Третьої річниці Революції Гідності, Дня пам'яті та примирення, Дня вшанування жертв політичних репресій, Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні, 20-ї річниці Конституції України, Дня Державного Прапора, 25-ї річниці незалежності України, Дня захисника України, Дня Гідності та Свободи, Міжнародного дня волонтера, Дня Збройних Сил України.

З метою стабілізації розвитку інформаційного та громадянського суспільства області управлінням й надалі, зокрема у I кварталі 2017 року, проводитимуться заходи за вищевказаними напрямками відповідно до затверджених рішеннями обласної ради Програми інформаційної діяльності обласної державної адміністрації та розвитку інформаційного простору області на 2016-2018 роки та Програми розвитку громадянського суспільства у Житомирській області на 2016–2018 роки.

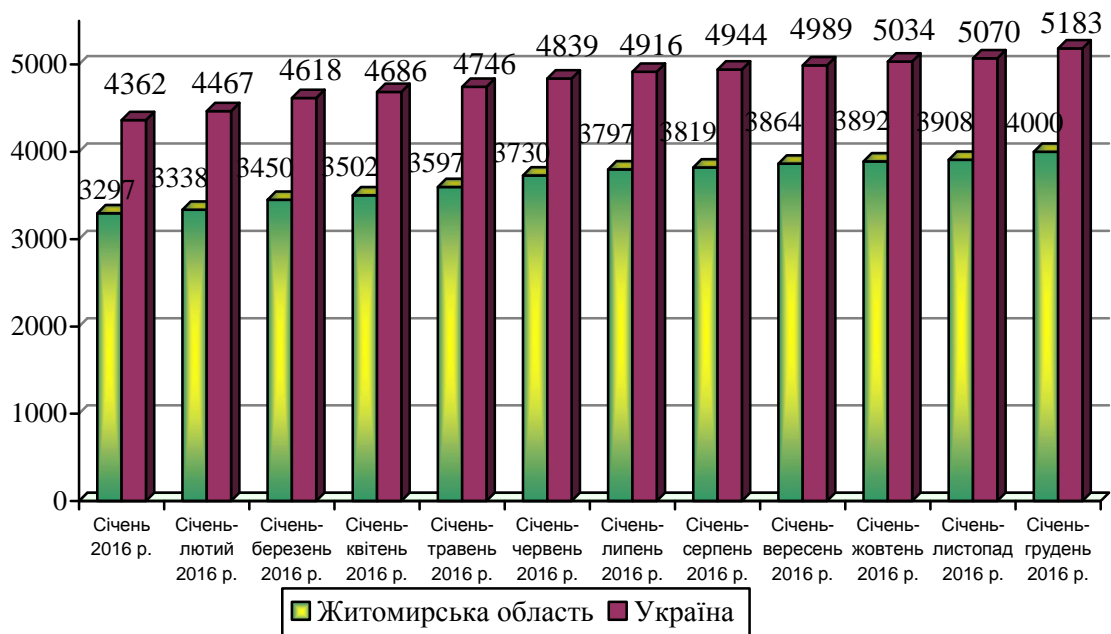
Рівень життя населення

Заробітна плата

У грудні 2016 року номінальна заробітна плата одного штатного працівника в області порівняно з відповідним місяцем 2015 року зросла на 22,1% і склала 4997 грн., що на 1478 грн. або 22,8% менше, ніж заробітна плата по Україні (6475 грн.).

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника по області за січень-грудень 2016 року склала 4000 грн., що на 22,3% більше, ніж за аналогічний період 2015 року та на 1183 грн. або на 22,8% менша, ніж середня по Україні (5183 грн.).

Динаміка росту середньомісячної заробітної плати штатних працівників протягом 2016 року (грн.)

Зростання рівня заробітної плати порівняно з груднем 2015 року відбулося в усіх видах економічної діяльності.

Темпи зростання заробітної плати у грудні 2016 року у порівнянні з груднем 2015 року були нижчими, ніж у середньому по державі на 1,7 в. п.

Серед видів економічної діяльності найвищий рівень заробітної плати у грудні 2016 року спостерігався у:

постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційного повітря – 8669 грн. (у 1,7 раза більше середнього рівня по області);

фінансовій та страховій діяльності – 8498 грн. (у 1,7 раза більше);

державне управління й управління; обов'язкове соціальне страхування – 7120 грн. (на 42,5% більше);

інформаційній та телекомунікаційній діяльності – 6354 грн. (на 27,1% більше);

промисловості – 5787 грн. (на 15,8% більше);

сільському, лісовому та рибному господарстві – 5781 грн.
(на 15,7% більше);

добувній промисловості і розробленні кар'єрів – 5775 грн.
(на 15,6% більше).

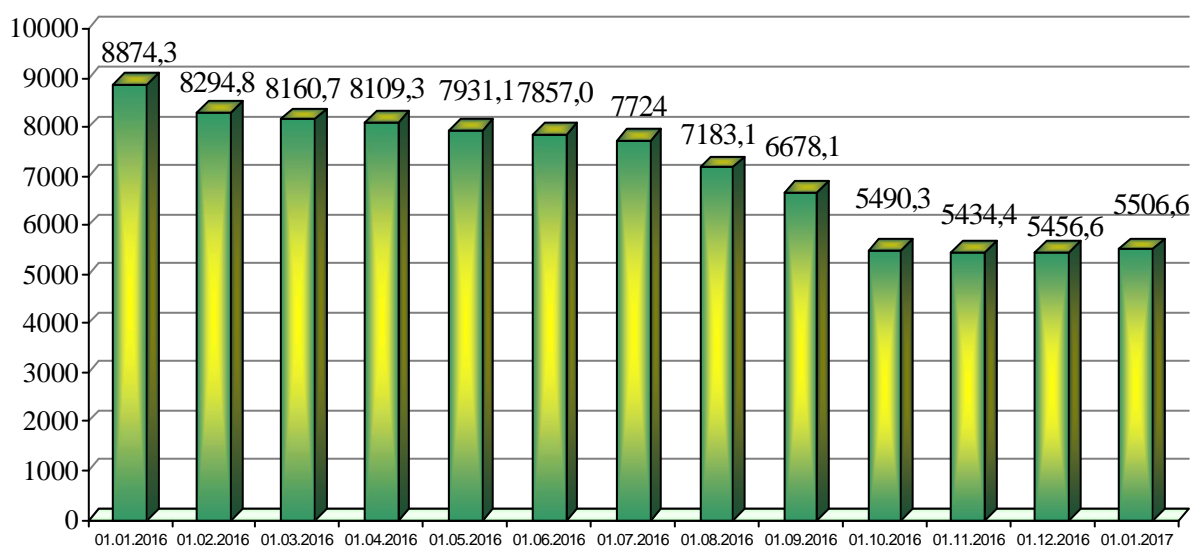
Разом з тим, залишається низькою заробітна плата працівників, які займаються тимчасовим розміщенням і організацією харчування (2489 грн.), наданням інших видів послуг (2712 грн.), охороною здоров'я та наданням соціальної допомоги (3776 грн.), діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (3655), будівництво (4032 грн.), що становить відповідно 49,8%, 54,3%, 75,6%, 73,1% та 80,7% від середнього рівня по області.

Індекс реальної заробітної плати за січень-грудень 2016 року порівняно з січнем-груднем 2015 року склав 109,6%.

Заборгованість із виплати заробітної плати

За станом на 01.01.2017 загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати на підприємствах області становила **5506,6 тис. грн.** і зменшилася у порівнянні з початком року на 3367,7 тис. грн. або на 37,9%.

Динаміка заборгованості із виплати заробітної плати протягом 2016 року (тис. грн.)

Заборгованість економічно активних підприємств становила 16,5% (910,7 млн. грн.) загальної суми боргу і зменшилася порівняно з початком 2016 року майже на 4,3 млн. грн. або 82,5%.

Борги із виплати заробітної плати підприємств-банкрутів займають 60,5% у загальній сумі заборгованості і становлять

3,3 млн. грн. і зросли з початку 2016 року на 227,1 тис. грн. або на 7,3%.

Економічно неактивні підприємства мають заборгованість 1,3 млн. грн. (23,0%), з початку 2016 року вона зросла на 693,8 тис. грн. або в 2,2 рази.

Заборгованість із виплати заробітної плати на економічно активних промислових підприємствах впродовж січня-грудня 2016 року зменшилась на 65,3% і за станом на 01.01.2017 становила 778,7 тис. грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги скоротилася до початку року на 73,9% і становила 132,0 тис. грн. У професійній, науковій та технічній діяльності заборгованість із виплати заробітної плати зменшилась на 4,6% і становила 1263,6 тис. грн. Також зафіксовано заборгованість у операціях із нерухомим майном (43,9 тис. грн.).

На підприємствах сільського, лісового та рибного господарства, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, водопостачання, каналізації та поводження з відходами, будівництва, оптової та роздрібною торгівлі, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності, тимчасового розміщення й організації харчування, інформації та телекомунікації, фінансової та страхової діяльності, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування; освіти, мистецтва, спорту, розваг та відпочинку, надання інших видів послуг заборгованість по зарплаті відсутня.

Серед районів і міст найбільшою залишається заборгованість із виплати заробітної плати на підприємствах міст Житомира (2,5 млн. грн.), Коростеня (майже 1,8 млн. грн.). Значною вона є у Андрушівському (566,8 тис. грн.), Коростишівському (132 тис. грн.) та Романівському (57,9 тис. грн.) районах.

У 20 районах та 2 містах області заборгованість із виплати заробітної плати працівникам відсутня.

Пенсійне забезпечення

Головним управлінням Пенсійного фонду України в Житомирській області у січні-грудні 2016 року забезпечено своєчасне і в повному обсязі фінансування виплат пенсій і грошової допомоги з урахуванням їх підвищень 393,8 тис. пенсіонерів області, у тому

числі 25,9 тис. пенсіонерів силових структур. На їх виплату спрямовано 7745,1 млн.грн. (з яких 272,4 млн.грн. було профінансовано і виплачено в грудні 2016 року), що на 406,0 млн.грн. або на 5,5% більше відповідного періоду 2015 року.

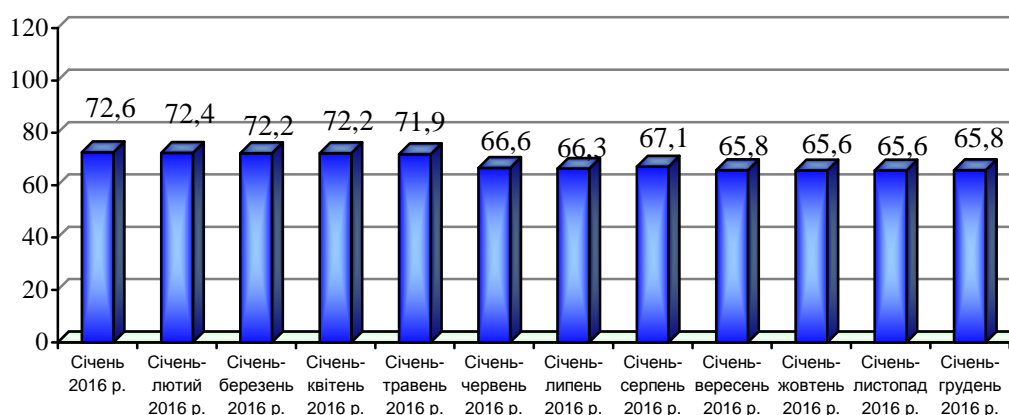
Середній розмір пенсій за станом на 01.01.2017 становить 1682,63 грн., що на 136,26 грн. або на 8,8% більше, ніж на аналогічну дату 2015 року.

Кошти, які надходять від страхувальників області, становлять – 2309,8 млн. грн., у т. ч. власні, які адмініструють органи Пенсійного фонду України – 56,5 млн. грн., із єдиного внеску, розподіленого на загальнообов’язкове державне соціальне страхування надходження склали 2253,3 млн. грн.

Заборгованості із виплати пенсій немає.

З початку 2016 року заборгованість перед головним управлінням Пенсійного фонду України в Житомирській області зі страхових внесків з урахуванням фінансових санкцій та пені зменшилася на 7024,4 тис.грн. (у т. ч. по внесках – на 5681,8 тис. грн.) і за станом на 01.01.2017 становила 65,8 млн.грн.

Динаміка суми боргу по страхових внесках, з урахуванням фінансових санкцій та пені, млн. грн.

Значне зменшення вказаної заборгованості з початку 2016 року спостерігалось на підприємствах та установах Новоград-Волинського об’єднаного (- 5039,8 тис.грн.), міста Житомира (-1438,5 тис.грн.) та Олевського району (-178,3 тис.грн.).

З метою погашення заборгованості у межах наданих повноважень упродовж січня-грудня 2016 року, головним управлінням Пенсійного фонду України в Житомирській області здійснено наступні заходи впливу:

за допущені порушення порядку нарахування і сплати страхових внесків притягнуто до адміністративної відповідальності 84 посадові особи, на загальну суму 26,9 тис. грн.;

направлено матеріали на розірвання контрактів та подано рекомендацій на розірвання трудових відносин із 18 керівниками підприємств-боржників;

на комісіях з питань погашення заборгованості при районних державних адміністраціях та міськвиконкомах заслухано 358 керівників підприємств - боржників Фонду;

за результатами спільної роботи головних управлінь Пенсійного фонду України та Державної фіскальної служби в Житомирській області і управління Держпраці в області легалізовано 4626 осіб, що майже у двічі більше ніж у 2015 році;

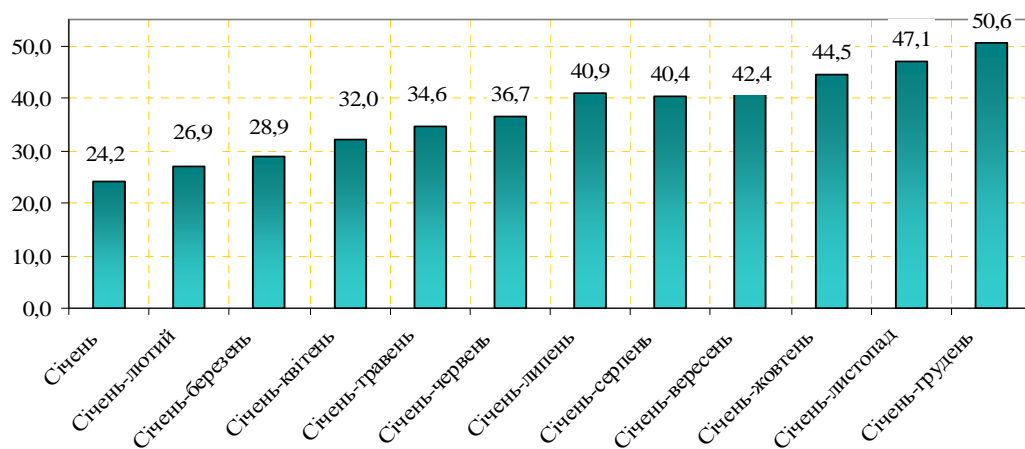
упродовж 2016 року чисельність застрахованих осіб, яким виплачують заробітну плату у розмірах менше мінімально встановленого рівня, зменшилось на 1596 осіб.

Ринок праці

Впродовж січня-грудня 2016 року статус зареєстрованого безробітного мали 50,6 тис. осіб, що на 7,3 тис. осіб або на 12,6% менше, ніж у січні-грудні 2015 року.

Кількість безробітних за станом на 01.01.2017 зменшилася проти 01.01.2016 на 4,5 тис. осіб або на 20,7% і становила 17,1 тис. осіб.

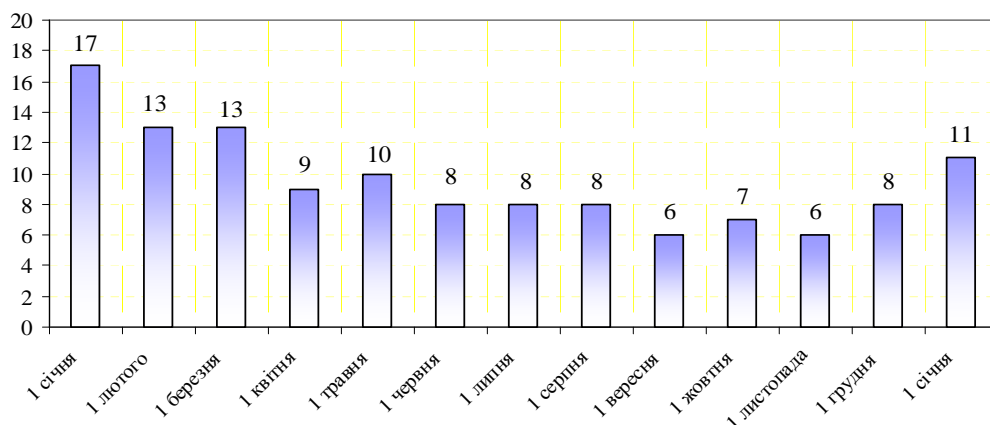
Кількість осіб, що мали статус безробітного протягом 2016 року, (тис. осіб)

Кількість вакансій та вільних робочих місць, заявлених підприємствами, установами й організаціями за станом на 01.01.2017 становила 1621, що на 20,9% менше, ніж на відповідну дату 2016 року.

Однак внаслідок наявності значної кількості безробітних навантаження безробітних на 1 вільне робоче місце становить 11 осіб, що на 6 осіб менше, ніж за станом на 01.01.2016.

Навантаження на 1 вільне робоче місце протягом 2016 року, осіб

Значення цього показника коливалося від 2 осіб на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) за даними Житомирського та Новоград-Волинського міських центрів зайнятості (МЦЗ) до 175 осіб за даними Брусилівського районного центру зайнятості (РЦЗ).

Найбільше навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець грудня 2016 року зафіксовано серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (55 осіб).

Скорочення (збільшення) безробітного населення
станом на 1 січня 2017 року

(% до відповідної дати попереднього року у розрізі районних та міських центрів зайнятості)

Скорочення чисельності незайнятих		Збільшення чисельності незайнятих	
Район/місто	%	Район/місто	%
1. Новоград-Волинський МЦЗ	-37,6		
2. Житомирський МЦЗ	-35,6		
3. Брусилівський РЦЗ	-34,6		
4. Бердичівський МЦЗ	-34,3		
5. Житомирський РЦЗ	-34,2		
6. Народицький РЦЗ	-34,0		
7. Коростенський МЦЗ	-31,2		
8. Любарський РЦЗ	-28,6		
9. Малинський МЦЗ	-27,8		
10. Радомишльський РЦЗ	-25,9		
11. Романівський РЦЗ	-25,5		
12. Баранівський РЦЗ	-24,6		
13. Андрушівський РЦЗ	-23,8		

14. Попільнянський РЦЗ	-20,5		
15. Коростишівський РЦЗ	-19,9		
16. Пулинський (Червоноармійський) РЦЗ	-19,3		
17. Новоград-Волинський РЦЗ	-18,3		
18. Чуднівський РЦЗ	-17,9		
19. Олевський РЦЗ	-15,3		
20. Бердичівський РЦЗ	-12,8		
21. Малинський РЦЗ	-12,0		
22. Овруцький РЦЗ	-10,9		
23. Ружинський РЦЗ	-8,9		
24. Лугинський РЦЗ	-8,6		
25.Хорошівський (Володарсько- Волинський) РЦЗ	-7,4		
26. Смільчинський РЦЗ	-6,5		
27. Черняхівський РЦЗ	-6,4		
28. Коростенський РЦЗ	-4,1		

За сприяння державної служби зайнятості у 2016 році працевлаштовано 13,7 тис. осіб, або 27,0% громадян, які мали статус безробітного у цьому періоді, у т.ч. у грудні 2016 року – 0,4 тис. осіб, що на 34,5% менше, ніж у листопаді 2016 року, однак на 34,5% менше, ніж у листопаді 2016 року.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу у грудні 2016 року, 59,1% становили жінки, 43,7% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих порівняно з листопадом 2016 року зменшилась на 1,5 в.п. та у грудні 2016 року становила 2,2% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці (у грудні 2015 року – 3,6%).

Найбільший рівень зазначеного показника у грудні 2016 року спостерігався за даними Житомирського МЦЗ (5,8%), найменший – Ружинського РЦЗ (0,7%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж грудня 2016 року становила 13,1 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю склав 1831,5 грн., що на 8,5% більше, ніж у листопаді 2016 року. Цей показник дорівнює 114,5% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1600 грн.).

За останніми даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років за січень-вересень 2016 року становила 513,4 тис. осіб, що на 1,9 тис. більше ніж у відповідному періоді 2015 року.

Збільшився рівень зайнятості до 56,6% (за 9 місяців 2015 року 56%).

У листопаді 2016 року кількість застрахованих осіб, за яких сплачується ЄСВ, у порівнянні з відповідним місяцем 2015 року, скоротилася на 5,1 тис. осіб та становила 272,1 тис. осіб.

Кількість працівників, попереджених про заплановане масове вивільнення у 2016 році, у порівнянні з 2015 роком, зросла на 3,8% та становила 23,3 тис. осіб. Із загальної кількості попереджених про вивільнення 49% (11,5 тис. осіб) становили працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування; 14% – охорони здоров'я та надання соціальної допомоги; 9% – постачання електроенергії, газу, пари.

Чисельність безробітних за 9 місяців 2016 року зменшилась на 0,9 тис. та становила 64,2 тис. осіб. Рівень безробіття (за методологією МОП) зменшився на 0,2 в.п. та становив 11,1% економічно активного населення.

Досягнуто позитивної динаміки результатів роботи державної служби зайнятості:

- збільшилася кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості щодо підбору працівників;

- зросла кількість зареєстрованих та укомплектованих вакансій;

- збільшився рівень укомплектування вакансій;

- збільшилася кількість осіб, які за сприяння служби зайнятості отримали роботу, а також кількість осіб, залучених до оплачуваних громадських та інших робіт тимчасового характеру;

- збільшився рівень працевлаштування після закінчення професійного навчання.

Кількість роботодавців, які з початку 2016 року співпрацювали з центрами зайнятості, становила 6,8 тис., що на 3% більше, ніж за 2015 рік.

Завдяки тісній співпраці з роботодавцями протягом 2016 року на 6,5% або на 2,3 тис. од. зросла кількість вакансій, поданих роботодавцями для укомплектування (до 37,8 тисяч). Зокрема, станом на кінець 2016 року кількість офіційно поданих вакансій становила 1,6 тис. одиниць, що майже на третину більше, ніж на відповідну дату 2015 року.

За видами економічної діяльності, більшість вакансій налічується на підприємствах та установах переробної промисловості (30%); оптовій та роздрібній торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (23%).

З 2016 початку року за сприяння служби зайнятості роботу отримали 31,6 тис. осіб, що на 6% або на 1,8 тис. осіб більше, ніж у 2015 році. При цьому 16,5 тис. осіб працевлаштувалися у пошуковий період до набуття статусу безробітного, що в 1,5 раза або на 5,1 тис. осіб більше, ніж у 2015 році.

Для додаткової матеріальної підтримки у період пошуку основного місця роботи до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру залучено 3,7 тис. осіб, що на 1,4 % більше, ніж у 2015 році.

З метою забезпечення відповідності професійно-кваліфікаційного рівня вимогам роботодавців, за направленням служби зайнятості професійне навчання проходили 4,5 тис. безробітних, у т. ч. шість осіб навчалися у ЦПТО. Рівень працевлаштування після закінчення професійного навчання збільшився на 2,2 в.п. та становив 97,7%.

Профорієнтаційні послуги отримали 226,3 тис. громадян, у т. ч. особи, які навчаються у навчальних закладах різних типів, військовослужбовці, які брали участь в антитерористичній операції, внутрішньо переміщені особи та особи, які попереджені про вивільнення.

Активізація роботи щодо сприяння у працевлаштуванні вплинула на зменшення чисельності безробітних станом на кінець року на 20,7% (на 4,5 тис. осіб) до 17,1 тис. осіб та зменшення чисельності одержувачів допомоги по безробіттю на 21% (на 3,6 тис. осіб) до 13,5 тис. осіб.

З числа безробітних, зареєстрованих станом на кінець 2016 року, 21,5% – з органів державного управління, оборони, соціального страхування (у 2015 році – 19,4%), 21,3% було звільнено з сільського, лісового та рибного господарства (у 2015 році – 20%).

Соціальний захист населення

Виплати державних видів допомоги та субсидій

Протягом січня-грудня 2016 року в області державні види допомоги отримали 92,4 тис. родин з дітьми, 21,4 тис. малозабезпечених сімей, 18,4 тис. інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів на загальну суму 1 759,5 млн. грн.

З початку 2016 року соціальна допомога та грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам виплачені 593 вихованцям у 35 дитячих будинках сімейного типу та 197 прийомних сім'ях на загальну суму 25,7 млн. грн.

Завдяки своєчасному надходженню коштів з державного бюджету виплата зазначених вище видів державної допомоги проведена в повному обсязі в установлені терміни, заборгованості з виплати немає.

Одночасно досить відчутною і суттєвою підтримкою для сімей з низькими доходами, як і інші державні допомоги, є Програма житлових субсидій.

Для фінансування Програми житлових субсидій області на 2016 рік передбачено субвенції у сумі 1 595,6 млн. грн.

За станом на 01.01.2017 субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг отримують 213,0 тис. домогосподарств. Організаціям, що надають житлово-комунальні послуги, нараховано 1940,8 млн. грн., перераховано – 1446,0 млн. грн. (з них 343,0 млн. грн. на погашення заборгованості 2015 року).

Середній розмір субсидії на житлово-комунальні послуги становить 1375,13 грн.

Заборгованість склала 837,8 млн. грн.

Субсидію на придбання твердого палива та скрапленого газу призначено 59,0 тис. домогосподарств на загальну суму 147,4 млн. грн. Отримали субсидію готівкою 64,7 тис. домогосподарств на загальну суму 149,4 млн. грн. (за 2015 рік 13,7 тис. домогосподарств на суму 16,5 млн. грн. та 2016 рік – 51,0 тис. домогосподарств на суму 132,9 млн. грн.).

Середній розмір субсидії – 2 462,59 грн. на рік.

Заборгованість по виплаті субсидії готівкою становить 14,6 млн. грн.

У грудні 2016 року житлову субсидію отримали 57,1 % сімей області або кожна 2 сім'я.

Соціальний захист осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції

За станом на 20.01.2017 відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 №509, місцевими управліннями праці та соціального захисту

населення обліковано 8,0 тис. внутрішньо переміщених сімей (12,2 тис. осіб).

Щомісячна адресна допомога призначена 7,0 тис. сімей (11,0 тис. осіб), які мають право на її призначення.

У 2016 році виплата адресної допомоги зазначеній категорії громадян проведена на суму 39,8 млн. грн.

Крім того, до райміськуправлінь праці та соціального захисту населення області звернулося 74 особи, які приїхали з АР Крим та м. Севастополя і 1209 – з Донецької та Луганської областей - одержувачів різних видів державної допомоги родинам з дітьми. Усім громадянам надано змістовні роз'яснення щодо можливості отримання за фактичним місцем проживання соціальних виплат сім'ям з дітьми, передбачених чинним законодавством України.

В результаті проведеної роботи 70 заявникам, які приїхали з Криму та 1157 – з Донецької і Луганської областей за новим місцем проживання призначено державну допомогу і здійснюється її виплата.

Пільгове забезпечення

За станом на 01.01.2017 на обліку в Реєстрі пільговиків області перебуває 437,1 тис. осіб, які мають право на пільги.

Упродовж 2016 року за рахунок субвенцій з державного бюджету надано пільги населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот на загальну суму 329,8 млн. грн. та нараховано пільгу для придбання твердого палива і скрапленого газу в готівковій формі на загальну суму 38,5 млн. грн.

Соціальний супровід сімей загиблих військовослужбовців - учасників АТО та поранених військовослужбовців - учасників АТО

За станом на 20.01.2017 в області обліковується 263 особи загиблих (померлих) військовослужбовців-учасників антитерористичної операції та 863 військовослужбовців, яких було поранено з початку проведення антитерористичної операції у східних регіонах України.

У 2016 році за рахунок коштів обласного бюджету надано одноразову грошову допомогу сім'ям загиблих військовослужбовців на загальну суму 855,0 тис. грн. та військовослужбовцям і членам сімей учасників АТО на загальну суму 326,0 тис. грн.

Соціальне обслуговування населення, забезпечення санаторно-курортними путівками, спецавотранспортом та засобами реабілітації

В області функціонує 16 інтернатних установ, в яких перебувають 2,3 тис. одиноких непрацездатних громадян та інвалідів, в тому числі 4 дитячі будинки-інтернати, у яких перебуває 335 вихованців з інвалідністю. На утримання інтернатних установ із загального фонду у 2016 році спрямовано 112,87 млн. грн.

У територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) області станом на 01.01.2017 соціальні послуги отримують 49,4 тис. одиноких непрацездатних громадян та інвалідів.

При восьми районних територіальних центрах діють стаціонарні відділення для постійного проживання, розташовані у найбільших за чисельністю проживаючих пенсіонерів та інвалідів районах та розраховані на 250 ліжко-місць, у яких на даний час перебувають 240 одиноких пенсіонерів та інвалідів.

У санаторно-курортних закладах України у 2016 році оздоровлено 1679 ветеранів війни та інвалідів.

Виплату грошової компенсації за невикористане право на санаторно-курортне оздоровлення проведено 1154 інвалідам війни та інвалідам від загального захворювання на загальну суму 384,5 тис. грн.

Через органи праці та соціального захисту населення у 2016 році видано пільговій категорії громадян 10403 протезно-ортопедичних виробів, 4749 пар ортопедичного взуття, 2544 технічних засобів реабілітації та 883 крісла колісних.

Проведено виплату грошової компенсації на бензин, ремонт та технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування 3951 особі з інвалідністю різних груп та категорій на загальну суму 1178546,48 грн.

В системі соціального захисту населення функціонує вісім центрів соціальної реабілітації дітей-інвалідів, в яких у 2016 році 515 дітям-інвалідам надано реабілітаційні послуги, в тому числі 125 дітям-інвалідам з різних міст і районів області – в обласному центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

За результатами засідань робочої групи розпорядженнями голови обласної державної адміністрації у поточному році надано дозволи на право користування пільгами з оподаткування для 14 підприємств та організацій, заснованих громадянськими організаціями інвалідів. Рішень про відмову або скасування

вищезазначених дозволів не приймалось.

Матеріальна допомога

Протягом 2016 року 2969 громадянам надано одноразову матеріальну допомогу за рахунок коштів державного та обласного бюджетів на загальну 3 495 059 грн.

Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

За станом на 01.01.2017 в області проживає 262 тис. постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи громадян, у т. ч. 57,6 тис. потерпілих дітей.

Стан фінансування "чорнобильських" компенсацій

Упродовж 2016 року на проведення компенсаційних пільг та виплат громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, надійшло 186,3 млн. грн., кошти спрямовано за призначенням, зокрема на:

доплату за роботу на радіоактивно забрудненій території, оплату додаткових відпусток та підвищеної стипендії – 41,4 млн. грн.;

здійснення компенсаційних виплат сім'ям із дітьми – 12,3 млн. грн.;

безплатне харчування дітей – 27,4 млн. грн.;

компенсацію за продукти харчування громадянам 1 та 2 категорії – 79,3 млн. грн.;

виплату компенсації за втрачене майно та здійснення витрат у зв'язку з переїздом на нове місце проживання громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” – 2,8 млн. грн.;

компенсацію за шкоду, заподіяну здоров'ю – 2,7 млн.грн.;

оплату санаторно-курортних путівок – 11,0 млн. грн.;

пільгове медичне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 9,4 млн. грн.;

Однак, незважаючи на те, що упродовж звітнього періоду фінансування здійснювалося стабільно, кредиторська заборгованість за станом на 01.01.2017 становила 105,7 млн.грн., основну питому вагу з якої становить компенсація за втрачене майно.

Компенсація за втрачене майно

Однією із найгостріших проблем в області є виконання бюджетного напрямку «Компенсації за втрачене майно та оплата витрат у зв'язку з переїздом на нове місце проживання громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Незважаючи на те, що у 2016 році в область надійшло 2,8 млн. грн. для виплати компенсації за втрачене на радіоактивно

забрудненій території майно, ця сума складає лише 2,9% заборгованості, яка утворилася за станом на 01.01.2017.

За таких обставин проблемним залишається погашення відповідної заборгованості, яка станом на 01.01.2017 складає 96,5 млн. грн. та має тенденцію до зростання.

З метою зняття соціальної напруги та своєчасного проведення відповідних виплат громадянам у державному бюджеті на поточний рік необхідно передбачити збільшення коштів та спрямувати для області 96,5 млн. грн.

Санаторно-курортне лікування

Законом України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів" 28 грудня 2014 року внесено зміни до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (далі – Закон), якими передбачено значне звуження соціальних гарантій для постраждалих громадян, зокрема право на санаторно-курортне лікування передбачено лише постраждалим громадянам, віднесеним до I категорії та дітям-інвалідам, інвалідність яких пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС.

Упродовж 2016 року у санаторно-курортних закладах оздоровлено 2505 постраждалих громадян, із яких:

2 409 громадян I категорії;

96 дітей-інвалідів, інвалідність яких пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС.

Пільгове медичне забезпечення

На 2016 рік із обласного бюджету на забезпечення постраждалих громадян вказаними пільгами виділено 9,4 млн.грн., які було розподілено між районами та містами області пропорційно чисельності постраждалих осіб усіх категорій, окрім 4, що зареєстровані на певній території, при цьому розмір видатків на одну постраждалу особу склав 70,61 грн. на рік.

Упродовж звітного періоду з аптечними установами та стоматологічними закладами укладено 53 договори на загальну суму 9,4 млн. грн. та проведено їм відшкодування на основі наданих реєстрів та актів виконаних робіт, зокрема:

аптечним установам – 7,6 млн. грн.;

стоматологічним закладам – 1,8 млн. грн.

Харчування потерпілих дітей

Упродовж 2016 року безплатне харчування потерпілих дітей у навчальних закладах, розміщених на територіях радіоактивного

забруднення, здійснювалося у Коростенському, Лугинському Овруцькому, Народицькому, Олевському районах та м. Коростені. За звітний період «харчувальникам» відшкодовано 27,5 млн. грн.

Водночас батькам потерпілих дітей, які не харчуються в зазначених навчальних закладах, виплачується відповідна грошова компенсація.

Нарахування та виплата вказаної грошової компенсації здійснюється своєчасно по мірі звернення батьків потерпілих дітей.

Об'єднані територіальні громади.

З метою ефективної діяльності новостворених об'єднаних територіальних громад та виконання ними визначених законодавством повноважень у сфері соціальної політики 19.02.2016 на засіданні колегії департаменту праці та соціального захисту населення облдержадміністрації звернуто увагу керівників підвідомчих установ системи соціального захисту населення на те, що новоутворені територіальні громади повинні у разі потреби надавати соціальні послуги самотнім, незапрацездатним громадянам та інвалідам.

Крім того, методичні рекомендації щодо виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаних територіальних громад у сфері соціального захисту населення, затверджені наказом Міністерства соціальної політики України від 19.01.2016 № 26, доведені до відома підвідомчих установ системи соціального захисту населення, місцевих органів влади та новостворених об'єднаних територіальних громад.

Також, відповідно до наказу від 14.03.2016 № 19 в департаменті праці та соціального захисту населення облдержадміністрації створено робочу групу з питань соціального захисту та надання соціальних послуг самотнім незапрацездатним громадянам, інвалідам, ветеранам війни та праці, на території об'єднаних територіальних громад.

У лютому місяці 2016 року проведено тематичні зустрічі з керівниками органів місцевого самоврядування на тему: «Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення та реформування системи соціальних послуг» на базі центру перепідготовки та підвищення кваліфікації облдержадміністрації та відвідано Радомишльський та Черняхівський райони, де створені об'єднані територіальні громади.

З метою налагодження роботи щодо надання соціальних послуг жителям області 08.04.2016 в департаменті праці та соціального

захисту населення облдержадміністрації відбулася нарада на тему: «Організація надання соціальних послуг в умовах децентралізації», за участю представників об'єднаних територіальних громад та ЗМІ.

Також з 05 по 07 вересня 2016 року базі центру перепідготовки та підвищення кваліфікації облдержадміністрації відбувся тематичний короткостроковий семінар на тему: «Функціонування територіальних центрів та підвищення якості надання соціальних послуг», на якому обговорювалося питання щодо надання соціальних послуг самотнім непрацездатним громадянам та інвалідам в умовах децентралізації.

Безпека життєдіяльності

Природна і техногенна безпека

У 2016 році обласною комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій розглянуто 33 проблемних питань щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, 20 з яких розглянуті за ініціативи Управління.

У 2016 році отримано 6,0 тис. повідомлень про виникнення на території області подій різного характеру. Наслідки подій призвели до загибелі 626 осіб (2015 рік – 630).

Ліквідовано 2880 пожеж (2015 рік – 3,4 тис.), врятовано 48 осіб (2015 рік – 48), матеріальних цінностей на суму 228 млн. гривень. На пожежах загинуло 102 особи (2015 рік – 103). Для надання допомоги населенню здійснено 494 виїзди, врятовано 114 осіб (2015 рік – 429 виїздів, врятовано 113 осіб). На водних об'єктах загинуло 33 особи, 8 – врятовано (2015 рік – 38 загинуло, 9 – врятовано). Усього від різних небезпечних факторів врятовано життя 200 мешканцям області (2015 рік – 221).

Серйозну небезпеку для життя і здоров'я населення несуть вибухонебезпечні предмети, що залишилися на території адміністративних районів області з часів війни та внаслідок військової діяльності. У 2016 році, на виконання заявок від населення, групою піротехнічних робіт Управління знищено 940 одиниць різноманітних боєприпасів. Проведено очищення від вибухонебезпечних предметів 174 га території колишнього Ігнатпільського військового полігону, виявлено та знешкоджено 2,3 тис. їх одиниць. Піротехніками з населенням проведено 250 бесід, якими охоплено близько однієї тисячі осіб.

У звітному періоді на території області зареєстровано 8 надзвичайних ситуацій (2015 рік – 5). Дві з них пов'язані із загибеллю на пожежах по троє осіб, дві – із вірусом африканської чуми свиней, інші – захворювання дітей на вірусний гепатит «А», масова загибель водних біоресурсів в басейні р.Случ, обвал стіни старого корпусу Житомирської гуманітарної гімназії №3, загибель однієї особи та травмування 24 осіб внаслідок дорожньо-транспортної пригоди (с.Двірець).

Викликає занепокоєння стан пожежної безпеки в сільській місцевості, де щороку виникає до 60% пожеж, а частка загиблих становить понад 70% від їх загальної кількості. У 2016 році у сільській місцевості сталося 2312 пожеж, на яких загинуло 74 особи, знищено матеріальних цінностей на суму 52 млн. гривень. Для профілактики таких пожеж, Управлінням спільно із органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, соціальними працівниками, службами у справах дітей та працівниками органів внутрішніх справ упродовж року проведено 392 комплексне пожежно-профілактичне відпрацювання у населених пунктах, де спостерігалось збільшення кількості пожеж або мали місце випадки загибелі та травмування людей на них. Відпрацюваннями охоплено понад 52 тисяч осіб. Особлива увага приділялася у роз'яснювальній роботі людям похилого віку, інвалідам, багатодітним та неблагонадійним родинам, а також особам, які зловживають алкогольними напоями.

Підтверджено практикою, що пожежі у сільській місцевості ліквідовуються із значною втратою часу, загибеллю людей, втратою матеріальних цінностей у тих районах, де відсутні підрозділи місцевої пожежної охорони. Відповідно до статті 62 Кодексу цивільного захисту України, фінансування та матеріально-технічне забезпечення підрозділів місцевої пожежної охорони здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів.

З метою організації діяльності підрозділів місцевої пожежної охорони у територіальних громадах та населених пунктах області, Управлінням вживаються організаційні та практичні заходи. У червні 2016 року під керівництвом голови облдержадміністрації Машковського С.О. проведена робоча нарада з десятьма (обраними на той час) головами територіальних громад на базі підрозділу МПО Новоборівської об'єднаної територіальної громади в смт Нова Борова, на якій визначені основні напрями утворення та діяльності підрозділів МПО. На сьогодні в області створено 19 таких підрозділів

(здійснюють чергування – 16), з них на територіях об'єднаних територіальних громад – 5. Управлінням розробляються пропозиції щодо створення підрозділів місцевої пожежної охорони у новоутворених (після виборів 18.12.2016) територіальних громадах.

З метою запобігання виникнення пожеж у природних екосистемах у період підвищення температури повітря, загострення ситуації з пожежами в лісах, торфополях, Управлінням спільно з лісокористувачами здійснені перевірки готовності лісових пожежних станцій до пожежонебезпечного періоду. На базі ДП «Коростенське ЛМГ» Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства проведено спільне пожежно-тактичне навчання з організації гасіння умовної лісової пожежі та ліквідації надзвичайної ситуації, спричиненої лісовою пожежею.

У 2016 році на території області в екосистемах ліквідовано 62 лісові та торф'яні пожежі на загальній площі 32 га, 708 загорянь сухої рослинності на площі 1111 га.

В умовах зимового періоду, в Управлінні у стані постійної готовності до дій за призначенням перебуває 230 чоловік особового складу та 60 одиниць пожежної і спеціальної техніки. У разі ускладнення оперативної обстановки додатково вводиться резерв особового складу та техніки. Для подачі електроживлення до об'єктів, які можуть постраждати внаслідок аварійного відключення електропостачання, підготовлено силову та 40 освітлювальних електростанцій. Створений запас пально-мастильних матеріалів. Для розміщення потерпілого населення та їх життєзабезпечення, в районах можливого виникнення надзвичайної ситуації передбачено розгортання наметового містечка на 200 чоловік, трьох пересувних пунктів обігріву. У цілодобовому режимі забезпечено чергування мобільних оперативних груп для негайного виїзду до місця виникнення надзвичайних ситуацій та управління силами і засобами.

В області нараховується 1135 захисних споруд цивільного захисту, з яких 127 сховищ та 1008 протирадіаційних укриттів, 178 захисних споруд – державної, 466 – комунальної, 491 – приватної форм власності. У 2016 році проведено комплексні перевірки 100% захисних споруд. Готові до використання за призначенням – 75 захисних споруд (7%), обмежено готові – 605 (53%), не готові – 455 (40%).

Проведено технічну інвентаризацію 648 (57%) захисних споруд усіх форм власності при середньому показнику по державі – 64%. Область посідає 15 позицію серед інших регіонів. Проводиться

підготовка комплектів документів для 300 захисних споруд, які потребують списання та зняття з обліку (зруйновані, фактично відсутні, помилково обліковані тощо).

Органами держпожтехногеннагляду проведено 8,7 тис. планових та позапланових перевірок об'єктів суб'єктів господарювання, складено 3,6 тис. протоколів про адміністративні правопорушення. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто близько 3 тис. осіб на суму 159 тис. гривень. Стягнуто 2,9 тис. штрафів на суму 158 тис. гривень.

В області знаходиться 490 потенційно небезпечних об'єктів (рішення обласної комісії ТЕБ та НС від 18.12.2015 № 13). За результатами ідентифікації 146 підприємств визнані об'єктами підвищеної небезпеки. На всіх цих об'єктах розроблені плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій, у повному обсязі проведено декларування безпеки. Усі 146 потенційно-небезпечних об'єктів потребують облаштування системами раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення людей у випадку їх виникнення (далі – Системи).

На цей час розроблено та узгоджено 121 технічне завдання на проектування таких Систем, розроблено та узгоджено 112 робочих проектів. На 29 об'єктах змонтовані Системи, 16 – прийнято в експлуатацію, 2 – підключено до мережі централізованого спостереження.

Управління продовжується робота щодо участі у вирішенні соціально-побутових та інших питань громадян, які прибували з тимчасово окупованих територій і районів проведення антитерористичної операції до Житомирської області.

На території області прийнято та розміщено 7305 осіб, з яких 6959 прибули з Донецької та Луганської областей, 346 – з АР Крим.

Управління активно співпрацює з громадськими та волонтерськими організаціями щодо спільного вирішення проблемних питань та надання реальної практичної допомоги вимушеним переселенцям.

На веб-сайті створено рубрику – «Інформація для громадян, які планують переміститися або вже переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО».

Налагоджена співпраця з Державним міжрегіональним Штабом. Постійно поновлюється банк даних про осіб, які вже прибули на територію області.

Сформований інформаційний довідник керівництва, членів Штабу та відповідальних посадових осіб департаментів, управлінь облдержадміністрації, обласних управлінь, організацій та установ, які безпосередньо виконують функції (надають послуги) з вирішення проблемних питань тимчасових переселенців.

При проведенні інформаційно-просвітницької роботи з питань запобігання виникненню різного роду надзвичайних ситуацій, у 2016 році підготовлено, розміщено у засобах масової інформації 3,7 тис. матеріалів. Забезпечено щоденне інформування населення про надзвичайні ситуації та діяльність рятувальної служби через ФМ-радіостанції, веб-сайти Управління та ДСНС України, інтернет-видання, соціальні мережі «Facebook» та «Twitter». Самостійно створюються більшість відео сюжетів, соціальних роликів та програм, які транслюються по обласному телебаченню. У звітному періоді рятувальниками проведено:

випуск в ефір 53 пізнавально-розважальних телепрограм для дітей і юнацтва «Школа незвичайних наук»;

2,6 тис. виступів у навчально-виховних закладах та в трудових колективах (охоплено близько 83 тис. осіб);

97 громадських акцій «Запобігти. Врятувати. Допомогти»;

підписання спільно з релігійними конфесіями 147 звернень до прихожан, тексти яких поширені через видавничо-друкарську продукцію, засоби масової інформації та використовуються у проповідях у церквах;

Дні цивільного захисту в школах області;

Тиждень та Місячник знань дітьми правил безпеки життєдіяльності;

конкурс дитячого малюнку та живопису на протипожежну та техногенну тематику (охоплено 270 дітей);

відбіркові міські, районні та обласний етапи XXII Всеукраїнського фестивалю Дружин юних пожежних серед команд ДЮП загальноосвітніх закладів;

роз'яснювальну роботу щодо порядку дій населення на випадок виникнення терористичної загрози, надзвичайних ситуацій та за сигналом «Увага всім!»;

змагання – випробування «Школа безпеки».

Як і в попередні роки, залишаються проблемними питання фінансового, матеріально-технічного забезпечення підрозділів Управління. Понад 90% техніки складають зразки з терміном експлуатації від 15 до 30 років. Близько 86% технічного парку

потребує середнього і капітального ремонтів або списання. Технічний стан пожежної, спеціальної техніки підтримуємо власними силами, поповнюємо спеціальний фонд бюджету за рахунок надання платних послуг за аварійно-рятувальне обслуговування потенційно-небезпечних об'єктів, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Рішеннями сесій обласної ради, на виконання заходів комплексної Програми забезпечення пожежної та техногенної безпеки, захисту населення і територій Житомирської області від надзвичайних ситуацій на 2016-2020 роки, Управлінню для підтримання боєздатності його оперативно-рятувальних підрозділів у 2016 році з обласного бюджету виділено 1 млн. 030 тис. гривень. За рахунок субвенцій з місцевих бюджетів надійшло 2 млн. 753 тис. гривень. Усі кошти використано на придбання спеціального обладнання, пожежукавів, запасних частин до автотранспорту, радіостанцій та апаратів на стиснутому повітрі, речового майна, пально-мастильних матеріалів тощо.

Проводиться співробітництво з благодійними фондами, організаціями, конкретними особами-благодійниками. Японська благодійна організація «Чорнобиль-Тюбу» через Житомирський благодійний фонд «Заложники Чорнобиля» передала за договором пожертви медико-санітарній частині Управління біохімічний аналізатор крові.

Благодійний фонд «Центр Утеплення», громадське об'єднання «Вітер надії і любові» передали 8 державній пожежно-рятувальній частині (м.Коростень) автомобіль швидкої медичної допомоги, пожежно-технічне обладнання.

Християнський благодійний фонд «Добра пристань» передав 25 ДПРЧ (сmt Попільня) причіп пожежний, причіпну пожежну драбину, апарати на стиснутому повітрі, інше пожежно-технічне обладнання, речове майно.

26 ДПРЧ (сmt Романів) отримала від Кольбушовського повіту Республіки Польща каски, рукава пожежні.

Благодійний фонд Олександра Ревеги передав 9 ДПРЧ (м. Бердичів) пожежний автомобіль, ФОП Невмержицький М.Д. – дихальні апарати для особового складу 14 ДПРЧ (сmt Народичі).

У цілому, пожежно-рятувальні підрозділи Управління готові до виконання завдань за призначенням.

Захист прав і свобод громадян

Загальна характеристика стану злочинності.

Упродовж 2016 року підрозділами поліції Житомирщини проведена цілеспрямована робота щодо виконання заходів, передбачених "Програмою економічного і соціального розвитку та бюджету області на 2016 рік", зокрема щодо зміцнення законності і правопорядку, захисту прав і свобод громадян від злочинних посягань.

За результатами проведених заходів викрито 5 організованих злочинних груп, дві з яких з міжрегіональними зв'язками. Виявлено 9 осіб, які учинили 20 злочинів у складі організованих злочинних груп. Відносно чотирьох з учасників застосовано запобіжний захід «тримання під вартою», ще одного – «домашній арешт».

За матеріалами працівників поліції до суду направлено 94 адміністративних протоколи про корупційні порушення. Судами розглянуто 70 матеріалів, за рішеннями 46 накладено штрафні санкції на загальну суму понад 102,6 тис. грн.

Крім цього, закінчено розслідування по 9 кримінальних правопорушеннях за фактами корупційних дій, з обвинувальними актами направлено до суду 9 кримінальних правопорушень. Установлена сума збитків склала понад 413 тис. грн.

Протидія дитячої злочинності.

Спільно з представниками служб у справах дітей обласної, районних держадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад постійно проводиться профілактична робота з «кризовими» сім'ями, забезпечується систематична перевірка умов проживання та виховання в них дітей.

Уживаються заходи щодо виключення несприятливого побутового оточення в неблагополучних сім'ях, де виховуються діти, притягнення до відповідальності батьків, які не виконують належним чином обов'язки по вихованню дітей.

З метою недопущення втягнення дітей у пияцтво, його попередження у дитячому середовищі постійно проводиться профілактична робота, направлена на виявлення дорослих осіб, які залучають дітей до вживання спиртних напоїв.

Співробітниками уповноважених підрозділів відділів, відділень поліції області упродовж минулого року до адміністративної відповідальності за ст. 180 КУпАП притягнуто 58 дорослих осіб.

Упродовж 2016 року неповнолітніми особисто або за їх участю скоєно 348 (- 9,6%; 2015 рік – 385) кримінальних правопорушень. До суду направлено 347 кримінальних правопорушень, з них 325 – з обвинувальними актами.

За втягнення дорослими особами неповнолітніх у протиправну діяльність (ст. 304 КК України) упродовж 2016 року відкрито 34 кримінальних провадження. На профілактичному обліку за вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень перебувало 209 дітей та 10 дорослих.

У розшуку перебувало 238 дітей, у т. ч. 2 – минулих років. За фактами безвісного зникнення відкривалось 23 кримінальних провадження за ст. 115 КК України.

Протидія організованій злочинності та корупції.

У сфері економічних відносин пріоритетними у викритті і документуванні є кваліфіковані злочини. Викрито 55 кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, по 19 з яких особам повідомлено про підозру. До суду направлено 19 кримінальних проваджень, у тому числі 9 – з обвинувальними актами.

У сфері службової діяльності зареєстровано в ЄРДР 141 кримінальне правопорушення, з яких повідомлено про підозру по 30. До суду направлено 31 кримінальне провадження, з яких 25 – з обвинувальними актами.

У ході протидії зловживанням у бюджетній сфері зареєстровано 30 кримінальних правопорушень, у т. ч. 20, пов'язаних з коштами державного бюджету та 8 – місцевого. З вказаного числа 2 – пов'язані з використанням коштів, призначених на виконання державних цільових програм, 13 – у сфері державних закупівель, у т. ч. 1 – зі збитками понад 1 млн. грн.

Повідомлено про підозру 25 особам по фактах, пов'язаних з використанням коштів державного бюджету, 11 місцевого бюджету та 10 у сфері державних закупівель. До суду направлено 26 кримінальних проваджень, у т. ч. 21 – з обвинувальними актами.

У сфері земельних відносин задокументовано 39 кримінальних правопорушень, з яких повідомлено про підозру 2 особам. До суду направлено 1 кримінальне правопорушення з обвинувальним актом.

Упродовж 2016 року на території області виявлено та задокументовано 142 факти незаконного видобування корисних копалин – бурштину. Усього розпочато 145 кримінальних проваджень за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених частинами 1, 2 статті 240 КК України (порушення правил охорони або використання надр) та ч. 1 ст. 198 КК України (придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом) за фактами незаконного видобування та скуповування незаконно видобутого бурштину.

У рамках кримінальних проваджень вилучено: 159,5 кг бурштину, 55 транспортних засобів (автомобілі, екскаватор, бульдозер, квадроцикли, причепи, саморобний трактор), 131 мотопомпу, підручні засоби для незаконного видобування бурштину (пожежні рукави, каністри, підсаки, лопати). Усе вилучене майно визнане речовими доказами у кримінальних провадженнях.

До суду направлено 45 кримінальних проваджень відносно 81 особи, у т. ч. 3-х осіб організованої злочинної групи. На місці пригоди затримано 305 осіб, переважно мешканців Рівненської області та місцевих жителів.

Протидія наркозлочинності.

На території області проводились оперативно-профілактичні заходи під умовною назвою «МАК», їх мета – виявлення і знищення нелегальних посівів маку та конопель, перекриття каналів витоку наркосировини з легальних посівів у незаконний обіг.

Без урахування закритих зареєстровано 660 (- 0,2%; Україна - - 12,2%) кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків.

Завершено розслідуванням 495 (- 8,3%; 2015 рік – 540) кримінальних правопорушень, у тому числі 82 (+ 57,7%; 2015 рік – 52) – минулих років, направлено до суду – 474 (- 8,3%; Україна - - 31,9%), у тому числі 381 – з обвинувальними актами.

Задokumentовано 7 фактів організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 317 КК України), 15 фактів незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (ст. 311 КК України), три факти схиляння до вживання наркотиків (ст. 315 КК України), 4 порушення установлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК України), 1 кримінальне правопорушення, передбачене ст. 321 ККУ (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів).

За закінченими розслідуванням кримінальними правопорушеннями вилучено 29,315 кг. наркотичних засобів, 82 гр. психотропних речовин (амфетамін) та 1 л. прекурсорів.

Стан громадського порядку та громадської безпеки. Профілактична робота.

З метою відслідковування стану оперативної обстановки на вулицях і в інших публічних місцях, своєчасного реагування на її ускладнення та направлення патрульних нарядів у місця вчинення правопорушень в обласному центрі та містах обласного підпорядкування запроваджено проект “Безпечне місто”, у рамках якого за підтримки органів влади, установ та організацій області встановлено 178 засобів відеоспостереження для нагляду за дотриманням правопорядку та 152 стікера для екстреного виклику поліції.

З 22 березня 2016 року в обласному центрі та на автодорогах державного значення забезпечують публічний порядок та безпеку дорожнього руху патрульні поліцейські. Значну роль щодо негайного їх реагування на заяви та повідомлення про правопорушення відіграють встановлені у публічних місцях засоби відеоспостереження та екстреного виклику поліції.

З метою ефективного використання сил і засобів у забезпеченні правопорядку у структурі Головного управління Національної поліції в області створено службу «102», яка дає можливість скоротити час реагування на повідомлення про правопорушення, управляти нарядами за допомогою сучасних інформаційних технологій, а також контролювати прийняття рішень за заявами і повідомленнями про злочини.

У рамках районних, міських, селищних та сільських програм економічно-соціального розвитку та протидії злочинності упродовж 2016 року для потреб органів поліції виділено кошти у сумі 1804,3 тис. грн., які витрачено на придбання пально-мастильних матеріалів та автозапчастин, ремонт адміністративних приміщень та інші заходи.

Житлово-комунальне господарство

Тарифна політика області

Тарифи в області сформовані відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 №529, та враховуючи вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги».

Диференціація тарифів на житлово-комунальні послуги для населення по Житомирській області.

1. Діапазон рівня цін на послуги з централізованого водопостачання – від 5,27 грн./м³ (м. Житомир) до 27,76 грн./м³ (м. Олевськ).

Рівень відшкодування тарифами фактичної вартості послуг з водопостачання для населення складає від 73% (м. Житомир) до 100% (м. Чуднів).

2. Діапазон рівня цін на послуги з водовідведення – від 2,46 грн./м³ (м. Бердичів) до 31,30 грн./м³ (м. Чуднів).

Рівень відшкодування тарифами фактичної вартості послуг з водовідведення для населення складає від 76% (смт Попільня) до 107% (м. Житомир).

3. Діапазон рівня цін на послуги з централізованого опалення:
для абонентів житлових будинків з будинковими та квартирними приладами обліку теплової енергії – від 934,10 грн./Гкал (м. Малин) до 1356,69 грн./Гкал (смт Озерне);

для абонентів житлових будинків без будинкових та квартирних приладів обліку теплової енергії – від 27,74 грн./м² (м. Бердичів) до 35,56 грн./м² (м. Коростень).

Рівень відшкодування тарифами фактичної вартості послуг з централізованого опалення для населення складає від 85% (м. Житомир) до 100% (м. Бердичів).

4. Діапазон рівня цін на послуги з утримання будинків – від 0,24 грн./м² (смт Новогуївинське) до 5,24 грн./м² (м. Житомир).

Рівень відшкодування тарифами фактичної вартості послуг з утримання будинків по області складає від 95% (м. Олевськ) до 100% (м. Коростень).

Перед затвердженням тарифів суб'єкти господарювання відповідно до Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.07.2012 №390 «Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад» провели обов'язкове інформування споживачів про намір здійснити зміну тарифів.

З метою забезпечення належного соціального захисту мешканців області проведено широку інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо надання субсидій.

Створено рубрику «Все про субсидії» на офіційному веб-сайті облдержадміністрації, де розміщено всі роз'яснювальні матеріали, бланки декларацій та заяв для одержання субсидій, калькулятор субсидій, пам'ятка споживачам.

Забезпечено функціонування телефонів «гарячої лінії» з питань надання житлової субсидії за номерами 24-14-08 та 24-34-14.

Оплата населенням за житлово-комунальні послуги.

У 2016 році населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 1111,0 млн. грн. (108,2% нарахованих за цей період сум).

На кінець грудня 2016 року заборгованість населення за централізоване опалення та гаряче водопостачання становила 128,6 млн. грн., за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 38,1 млн. грн., за централізоване водопостачання та водовідведення – 6,5 млн. грн., за вивезення побутових відходів – 5,4 млн. грн. В той же час, за рахунок перевищення нарахованих бюджетних коштів (призначені субсидії) організаціям, що надають домогосподарствам послуги газопостачання, над вартістю фактично спожитих послуг, заборгованість населення з оплати цього виду послуг на кінець грудня 2016 року була відсутня.

Крім того, з початку 2016 року населенням сплачено за електроенергію 387,4 млн. грн., у т. ч. у листопаді – 40,4 млн. грн. Заборгованість з оплати електроенергії на кінець листопада 2016 року становила 56,0 млн. грн.

Середні нарахування за житлово-комунальні послуги, з урахуванням електроенергії (із розрахунку 150 кВт год.), на одного власника особового рахунку становили у листопаді 2016 року 919,9 грн. (у листопаді 2015 року – 566,7 грн.).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 №976 "Про затвердження Порядку погашення реструктуризованої заборгованості та внесення поточних платежів за житлово-комунальні послуги" у січні-листопаді 2016 року з населенням було укладено 170 договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості на загальну суму 489,0 тис. грн. Сума внесених платежів з урахуванням довгострокових договорів становила за цей період 499,0 тис. грн.

Впровадження програми щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження

Рішенням обласної ради від 10.09.2015 № 1576 затверджено Програму стимулювання населення, ОСББ, ЖБК Житомирщини щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження на 2015- 2018 роки.

Протягом січня-грудня 2016 року в рамках її реалізації з обласного бюджету відшкодовано 3264 фізичним особам та

12 юридичним особам 3110,7 тис. грн. для сплати частини кредитів залучених ними на впровадження в будинках та квартирах енергоефективних заходів.

Робота з поширення інформації про державну та обласну програми «теплих кредитів» проводиться в області на постійній основі.

Так, на офіційному веб-сайті облдержадміністрації у розділі «Новини» регулярно висвітлюється інформація про діючі у сфері енергозбереження програми та поточний стан їх реалізації. На головній сторінці веб-сайту департаменту економічного розвитку, торгівлі та міжнародного співробітництва облдержадміністрації створено розділ «Теплі кредити» у 2016 році», у якому у стислій і доступній формі містяться загальні відомості про державну та обласну програми, практичні поради та рекомендації для потенційних отримувачів кредитів, а також інформація про активність позичальників за обласною програмою та про суми проведеного з обласного бюджету відшкодування частини отриманих ними кредитів, яка постійно оновлюється.

Агітаційні листівки з інформацією про програми розміщено у приміщеннях місцевих органів виконавчої влади та розіслано структурним підрозділам облдержадміністрації з пропозицією долучитися до їх розповсюдження.

З метою інформування населення фахівці структурних підрозділів облдержадміністрації, які є учасниками обласної програми, брали участь у 4-х прямих ефірах на обласному телебаченні, місцевому телеканалі «СК-1», всеукраїнському телеканалі «Правда тут», у виїзних заходах в Андрушівському, Ємільчинському, Житомирському, Коростишівському, Олевському, Попільнянському, Хорошівському (Володарсько-Волинському) та Черняхівському районах, на яких довели до відома присутніх інформацію про можливості і механізми дії програм та розповсюдили агітаційно-інформаційні матеріали з цих питань.

У місті Житомирі 15 липня 2016 року проведено семінар «Багатоквартирний будинок: шлях до енергоефективності» та ярмарок енергоефективності, у якому брали участь керівники ОСББ та ЖБК міст Житомира і Коростеня, а також активні жителі обласного центру, 7 жовтня для керівників ОСББ відбувся форум за участі народних депутатів України Олени Бабак та Борислава Розенблата, на якому розглянуто актуальні питання розвитку ОСББ,

підготовки житлових будинків до опалювального сезону, енергоефективності та енергозбереження тощо.

Фахівцями вищезазначених структурних підрозділів облдержадміністрації постійно надаються консультації населенню області у разі звернення особисто чи у телефонному режимі.

Облдержадміністрацією доручено головам райдержадміністрацій та міським головам міст обласного значення на постійній основі проводити інформування цільової аудиторії про наявність та можливості державної та обласної програм.

Агітаційну та роз'яснювальну роботу з цього питання також проводять уповноважені банківські установи.

Створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків

За станом на 01.01.2017 в області створено 489 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків у 812 житлових будинках. У 2016 році створено 243 ОСББ.

Найбільша кількість ОСББ функціонує в містах Житомир – 217 ОСББ (247 житлових будинків на обслуговуванні), Бердичеві – 150 (174 житлових будинки), Коростені – 39 (57 житлових будинків).

Позитивним прикладом виступають перетворення у житловій сфері міста Новограда-Волинського, де замість традиційних виробничих житлових ремонтно-експлуатаційних підприємств створено 37 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, на обслуговуванні яких 203 житлових будинків, загальною площею 580,1 тис. кв. м, тобто 90 % від їх загальної кількості.

В місті Житомирі функціонує управління муніципального розвитку Житомирської міської ради, яке має низку важливих повноважень по наданню допомоги усім ініціативним групам з утворення ОСББ та правлінням і членам уже існуючих об'єднань. Також в місті створено Асоціацію ОСББ «Жито-Мир».

Обслуговування житла поряд з комунальними підприємствами здійснюють підприємства приватної форми власності, яких на теперішній час в області діє 22.

Ведеться робота щодо удосконалення системи управління підприємствами житлово-комунального господарства шляхом створення служб єдиного замовника:

приватне підприємство «ВЖРЕП-4» на обслуговуванні яких 78 житлових будинків;

ТОВ «Керуюча Компанія «КомЕнерго-Житомир», на обслуговуванні якої 205 житлових будинків;

приватне підприємство «АММОНН»;

приватне підприємство «ВЖРЕП-8»;

ТОВ «РК «РІО» для утримання будинку та прибудинкової території новозбудованого 10-ти поверхового 130-ти квартирного будинку №53 на вул. Перемоги.

Зазначені підприємства надають послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій 15%.

Разом з тим, на обслуговуванні 8 житлово-будівельних кооперативів знаходиться 138 житлових будинків, загальною площею 697,7 тис.кв.м.

Впровадження енергозберігаючих заходів

Протягом 2016 року теплопостачальними підприємствами області спожито 116,4 млн. м³ природного газу, що на 13,8 млн. м³ більше, ніж у 2015 році (11%), з них підприємствами комунальної теплоенергетики збільшено споживання природного газу на 12,7 млн. м³.

За опалювальний сезон 2016/17 року, з жовтня по грудень 2016 року, для виробництва теплової енергії комунальні підприємства використали на 8,08 млн. м³ природного газу більше, ніж у відповідному періоді попереднього опалювального сезону (КП «Житомиртеплокомуненерго», КП «Бердичівтеплоенерго», КП «Теплозабезпечення» м. Коростень).

Збільшення споживання природного газу спричинене:

зниженням середньорічної (опалювального періоду) температури повітря у 2016 році +0,7°C, проти +2,9°C у 2015 році;

наданням покупцям теплової енергії більш якісних.

В області проводиться цілеспрямована систематична робота по скороченню споживання природного газу шляхом переведення котелень на альтернативні види палива.

Протягом останніх трьох років на альтернативні види палива переведено 205 котелень різних форм власності на загальну суму 84,25 млн.грн., з них за рахунок:

державного бюджету – 31,88 млн. грн.;

місцевих бюджетів – 37,7 млн. грн.;

інші джерела (кошти підприємств, інвесторів) – 14,67 млн.грн.

Скорочення природного газу становить близько 25 млн.м³.

У 2016 році підприємствами комунальної теплоенергетики проведено модернізацію котелень (заміна застарілих котлів, пальникових пристроїв, енергоємних насосів, застосування хімводопідготовки, встановлення лічильників теплової енергії,

закриття нерентабельних котелень) на суму 18,342 млн. грн., економія природного газу – 0,95млн. куб. м.

На КП «Житомиртеплокомуненерго» триває співпраця з ЄБРР з метою отримання кредиту у сумі 10 млн. Євро та гранту у сумі 5млн.Євро для реалізації проекту «Розвиток системи теплопостачання м. Житомира» (встановлення когенераційної установки на основі газотурбінної технології, заміна теплових мереж.).

Благоустрій

З метою забезпечення утримання території області у належному санітарному стані та створення умов, сприятливих для життєдіяльності громадян, поліпшення екологічного стану та архітектурно-естетичного вигляду об'єктів, відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 24.03.2016 № 78 «Про проведення заходів із санітарного очищення та благоустрою територій населених пунктів області» в області з 28 березня по 15 травня 2016 року проведено місячник «За чисте довкілля».

У рамках якого 23 квітня проведено день благоустрою територій населених пунктів, акцію з посадки дерев, обласну акцію із благоустрою територій пам'яток культурної спадщини.

Облдержадміністрацією спільно з органами місцевого самоврядування були розроблені плани робіт по забезпеченню належного санітарного стану і благоустрою територій населених пунктів, відповідно до яких підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності були виконані роботи по санітарному очищенню та благоустрою закріплених територій.

До цієї справи були залучені політичні партії, громадських організації, навчальні заклади, підприємства різних форм власності, державні та бюджетні установи.

У зазначених акціях прийняли участь усі 1668 населених пунктів області, у т. ч. 12 міст.

В рамках проведення місячника в області виконано наступні обсяги робіт:

відремонтовано і пофарбовано 449 дитячих майданчиків;

прибрано 580 га прибудинкових територій та 79 га територій адміністративних будівель;

ліквідовано 172 несанкціонованих сміттєзвалища (протягом 2016 року ліквідовано 306 несанкціонованих сміттєзвалищ) та вивезено 71,2 тис. м³ сміття;

упорядковано 437 тис.м² газонів та квітників;

упорядковано 64 парка та 224 сквери;

прибрано від змету та сміття 63,1 млн. м² вулиць, доріг і 1338 тис.м² берегів водойм;

приведено до належного стану зупинки громадського транспорту та громадські туалети;

приведено в належний санітарний стан 1610 кладовищ, 1621 братських могил, меморіальних комплексів та місць почесних поховань.

Усього за 2016 рік за рахунок коштів місцевих бюджетів проведено заходи з благоустрою на суму 22,3 млн. грн.

Відповідно до завдань, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації від 24.05.2016 №146 «Про підготовку об'єктів господарського комплексу області до роботи в осінньо-зимовий період 2016/17 року» на підготовку об'єктів господарського комплексу області у 2016 році спрямовано кошти з різних джерел фінансування у сумі 619,2 млн. грн., у т. ч. житлово-комунального господарства 219,8 млн. грн.

До початку опалювального сезону підготовлено 928 котелень, які забезпечують тепловою енергією житлові будинки та об'єкти соціально-культурного призначення. Поточний ремонт проведено у всіх 94 запланованих центральних теплових пунктах.

Підготовлено 375,96 км зовнішніх теплових мереж, замінено 9,3 км аварійних мереж, у т. ч. 5 км з використанням труб в пінополіуретановій ізоляції.

Також підготовлено 8402 житлові будинки, у яких відремонтовано 294 покрівлі, 39 опалювальних систем, 978 систем холодного та гарячого водопостачання.

У сфері соціально-культурного призначення до роботи в осінньо-зимовий період підготовлено 733 школи, 688 дитячих садочків, 43 лікарні.

У галузі водопровідно-каналізаційного господарства відремонтовано 109,5 км інженерних мереж.

Станом на 01.10.2016 роботи з підготовки завершені.

Відповідно до кліматичних умов опалювальний сезон в області розпочато з 08.10.2016, який проходить стало та без ускладнень.

Для здійснення контролю за проходженням опалювального сезону, недопущення та упередження аварій на об'єктах життєзабезпечення утворено обласну робочу групу з визначенням відповідальних осіб, функціонує телефон «гарячої лінії».

Визначені відповідальні особи для забезпечення контролю за сталим проходженням опалювального сезону на території районів,

міст. Щоденно проводиться моніторинг стану роботи котелень області, про що інформується Мінрегіон України.

Підприємства комунальної теплоенергетики забезпечені необхідним обсягом природного газу, який надається відповідно укладених угод з газопостачальними компаніями.

Розрахунки за енергоносії

За січень-грудень 2016 року **заборгованість за спожиту електроенергію** у цілому по області склала 103,6 млн. грн., що на 26,6 млн. грн. або на 34,5% більше, ніж на 01.01.2016. Найбільші суми боргу мають підприємства житлово-комунального господарства – 22,7 млн. грн. (21,9% загальної суми боргу) та населення – 57,8 млн. грн. (55,8%).

Заборгованість за спожитий природний газ (з урахуванням боргів попередніх років) у цілому по області за станом на 01.01.2017 становила 582,1 млн. грн., у т. ч. теплопостачальних підприємств перед НАК «Нафтогаз України» – 359,5 млн. грн. За січень-грудень 2016 року заборгованість за газ збільшилася на 129,8 млн. грн. або на 28,7%.